

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI DORAŻNEJ GOSPODARKI FINANSOWEJ
W ZAKRESIE WYKONANIA BUDŻETU ZA 2018 ROK

Jednostka kontrolowana:	Urząd Gminy w Bełchatowie
Termin kontroli:	27 lutego – 13 marca 2019 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Małgorzata Łągiewska – starszy inspektor kontroli Iwona Kawnik – inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2018 rok
Numer i data upoważnienia:	WK 601-1/5/2019 z dnia 18 lutego 2019 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1764 ze zm.), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Bełchatów położona jest w województwie łódzkim, w powiecie bełchatowskim. Gmina podzielona jest na 41 sołectw.

Adres siedziby Urzędu Gminy

97-400 Bełchatów

Ul. Kościuszki 13

Numery identyfikacji podatkowej:

	Urząd Gminy	Gmina
NIP	769-17-00-576	769-20-54-368
REGON	001232824	590648215

Kontrola doraźna gospodarki finansowej w Gminie Bełchatów w zakresie wykonania budżetu za 2018 rok została przeprowadzona na podstawie przepisów art. 1 ust. 2 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561 ze zm.), w dniach od 27 lutego do 13 marca 2019 roku.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Uchwałą nr I/2/2018 z dnia 23 listopada 2018 roku Rada Gminy Bełchatów wybrała na Przewodniczącą Rady Gminy Bełchatów Krzysztofa Polaka.

W okresie wcześniejszym funkcję tę pełnił Jacek Ludwiczak, wybrany na to stanowisko uchwałą Rady Gminy Bełchatów nr I/2/2014 z dnia 28 listopada 2014 roku.

Wójt gminy

Wójtem Gminy Bełchatów jest Konrad Koc, wybrany na to stanowisko w bezpośrednich wyborach w dniu 4 listopada 2018 roku. Wójt objął stanowisko w dniu 23 listopada 2018 roku składając ślubowanie.

Wójt Gminy w obecnej kadencji nie powołał zastępcy Wójta Gminy.

W okresie wcześniejszym Wójtem Gminy Bełchatów był Kamil Ładziak wybrany na to stanowisko w bezpośrednich wyborach w dniu 16 listopada 2014 roku oraz 5 grudnia 2010 roku, a ślubowanie złożył w dniu 28 listopada 2014 roku i odpowiednio w dniu 13 grudnia 2010 roku.

W okresie 2017-2018 roku Wójt Gminy nie powołał zastępcy Wójta Gminy.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Bełchatów od dnia 17 grudnia 2018 roku jest Iwona Pole, powołana na to stanowisko uchwałą nr III/22/2018 Rady Gminy Bełchatów z dnia 17 grudnia 2018 roku.

W okresie wcześniejszym Skarbnikiem Gminy Bełchatów była od 29 kwietnia 2011 roku Anna Sadurska, która została odwołana ze stanowiska uchwałą nr II/18/2018 Rady Gminy Bełchatów z dnia 5 grudnia 2018 roku.

W okresie objętym kontrolą Zastępcą Skarbnika Gminy oraz Kierownikiem Referatu Budżetu i Finansów była Sylwia Rozpara na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od dnia 6 grudnia 2012 roku do dnia 7 listopada 2018 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Bełchatów od dnia 29 listopada 2018 roku jest Małgorzata Filipek, która zajmuje to stanowisko na podstawie porozumienia w sprawie przeniesienia pracownika samorządowego. Ustalono, że porozumienie zostało zawarte ze Starostwem Powiatowym w Bełchatowie, a przeniesienie nastąpiło ze stanowiska kierowniczego Koordynatora Zespołu ds. Administracyjnych. W porozumieniu zmieniającym umowę o pracę na czas nieokreślony z dnia 29 listopada 2018 roku ustalono: miejsce, wymiar i wysokość wynagrodzenia.

Stanowisko Sekretarza Gminy w okresie od 25 lipca do 28 listopada 2018 roku zajmował Sławomir Kuśmierk na podstawie porozumień zmieniających z dnia 25 lipca i 28 listopada 2018 roku (do umowy o pracę zawartej w dniu 17 grudnia 2012 roku na czas nieokreślony) – wyłoniony na to stanowisko w wyniku przeprowadzonego naboru na stanowisko Sekretarza Gminy Bełchatów.

Stanowisko Sekretarza Gminy w okresie od 25 lipca 2016 roku do dnia 20 maja 2018 roku zajmowała Katarzyna Marczak-Stępczyńska, na podstawie porozumienia zmieniającego zawartego w dniu 22 lipca 2016 roku (do umowy o pracę zawartej w dniu 5 kwietnia 2013 roku na czas nieokreślony).

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Zgodnie z §8 pkt 3 Statutu Gminy, Wójt prowadzi rejestr gminnych jednostek organizacyjnych. Z przedstawionego rejestru wynika, że Gmina Bełchatów posiada następujące jednostki organizacyjne:

- Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Centrum Kultury i Sportu Gminy Bełchatów,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Domiechowicach,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Dobrzelowie,
- Szkoła Podstawowa im. Gen. Janusza Głuchowskiego w Dobiecinie,
- Szkoła Podstawowa im. Alfonsa Brandta w Kurnosie Drugim,
- Szkoła Podstawowa im. Władysława Szafera w Janowie,
- Szkoła Podstawowa im. Komisji Edukacji Narodowej w Łękawie,
- Gminne Przedszkole w Domiechowicach.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Obecnie obowiązuje Statut Gminy Bełchatów ustanowiony przez Radę Gminy Bełchatów uchwałą nr LVI/481/2018 z dnia 11 września 2018 roku w sprawie Statutu Gminy Bełchatów.

W okresie wcześniejszym obowiązywał Statut Gminy Bełchatów wprowadzony uchwałą Rady Gminy Bełchatów nr II/9/2002 z dnia 3 grudnia 2002 roku wraz z uchwałami zmieniającymi.

Regulamin organizacyjny urzędu

Zarządzeniem nr 12/2019 z dnia 28 stycznia 2019 roku Wójt Gminy wprowadził Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Bełchatów. W strukturze organizacyjnej Urzędu wyróżnia się wydziały, referaty, zespoły, biura i samodzielne stanowiska:

- Wydział ds. Rozwoju Gminy,
- Referat Budżetu i Finansów,
- Referat Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych,
- Referat Administracyjny,
- Referat Gospodarki Przestrzennej,
- Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych,
- Referat Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska,
- Referat Oświaty,
- Referat Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej,
- Referat ds. Kadr,
- Zespół Radców Prawnych,
- Biuro Rady Gminy,
- Specjalista ds. kontaktów z mediami,
- Specjalista ds. Współpracy Międzyregionalnej i Kulturowej,
- Pełnomocnik Wójta ds. Ochrony Informacji Niejawnych,
- Inspektor ochrony danych osobowych,
- Główny specjalista ds. edukacji kulturalnej w jednostkach oświatowych.

W okresie wcześniejszym obowiązywały Regulaminy Organizacyjne wprowadzone przez Wójta Gminy:

- zarządzeniem nr 118/2018 z dnia 15 listopada 2018 roku,
- zarządzeniem nr 49/2018 z dnia 17 maja 2018 roku,
- zarządzeniem nr 7/2018 z dnia 24 stycznia 2018 roku,
- zarządzeniem nr 108/2017 z dnia 25 września 2017 roku,
- zarządzeniem nr 92/2017 z dnia 14 sierpnia 2017 roku,
- zarządzeniem nr 75/2017 z dnia 30 czerwca 2017 roku.

Osoby odpowiedzialne

Ustalono, że we wszystkich wprowadzonych i obowiązujących w latach 2017-2018 Regulaminach organizacyjnych Urzędu Gminy Bełchatów, w §8 zostały wskazane zadania Skarbnika Gminy – głównego księgowego budżetu Gminy Bełchatów, a w pkt 1, 10, 11 i 12 wskazano, że należy do niego m.in.: prowadzenie księgowości budżetowej i gospodarki finansowej gminy zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym prowadzenie rachunkowości; wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi; wykonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych, w tym w szczególności kontrola kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących tych operacji, a także

dokonywanie kontrasygnaty czynności prawnych powodujących powstanie zobowiązań finansowych.

Na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych zarówno obecnego Skarbnika Gminy – Bełchatów – Iwony Pole, jak i poprzedniego – Anny Sadurskiej ustalono, że spełniały one wymogi określone w art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 2077 ze zm.).

Zakresem zadań, obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień znak AK.2003.52.2012 z dnia 15 grudnia 2012 roku Wójt Gminy Bełchatów Kamil Ładziak powierzył Sylwii Rozparze Zastępcy Głównego Księgowego czynności m.in.: dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem, finansowym; współudział przy udzielaniu kontrasygnaty na dokumentach, w których ustalane są zobowiązania pieniężne – umowy i porozumienia; współudział przy dokonywaniu zmian w budżecie; bieżącą kontrolę środków finansowych; współudział przy wykonywaniu dyspozycji środków pieniężnych; podpisywanie faktur i akceptowanie wychodzących przelewów bankowych; współudział w opracowaniu projektu budżetu gminy oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej; opracowanie informacji z wykonania budżetu; współudział w opracowaniu sprawozdań z wykonania budżetu gminy.

Zakresem zadań, obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień znak AK.2003.39B.2013 z dnia 1 sierpnia 2013 roku Wójt Gminy Bełchatów Kamil Ładziak powierzył Annie Sadurskiej Skarbnikowi Gminy czynności m.in.: opracowywanie założeń projektów budżetu oraz załączników i przedkładanie ich Wójtowi Gminy; kontrasygnowanie czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań finansowych Gminy oraz udzielanie upoważnień innym osobom do dokonywania kontrasygnaty; akceptowanie zleceń i umów na zakup materiałów, robót i usług; wykonywanie określonych przepisami prawa obowiązków głównego księgowego zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości; nadzorowanie prac związanych z opracowaniem i realizacją budżetu Gminy i zapewnienie bieżącej kontroli jego wykonania; zapewnienie sporządzania terminowej i rzetelnej sprawozdawczości budżetowej; nadzorowanie gospodarowania środkami funduszy Gminy; przygotowywanie projektów uchwał Rady Gminy; sprawowanie funkcji głównego księgowego budżetu gminy; sprawowanie nadzoru nad działalnością gospodarczą i finansową gminnych jednostek organizacyjnych oraz kontrolowanie bieżącej dokumentacji finansowej i gospodarczej.

Upoważnieniem znak AK.077.48.2016 z dnia 25 lipca 2016 roku, wydanym na podstawie art. 39 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 268a ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, Wójt Gminy Bełchatów Kamil Ładziak upoważnił Sekretarza Gminy Bełchatów Katarzynę Marczak-Stępczyńską m.in. do zatwierdzania do wypłaty dowodów księgowych, a w przypadku nieobecności Wójta Gminy do wykonywania w pełnym zakresie jego obowiązków.

Upoważnieniem z dnia 10 kwietnia 2018 roku, wydanym na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, Skarbnik Gminy Bełchatów Anna Sadurska upoważniła Kierownika Referatu Budżetu i Finansów Małgorzatę Grzegorek do kontrasygnaty czynności prawnych powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych i w powyższych sprawach do podpisywania z klauzulą „Z up. Skarbnika”. Upoważnienie obowiązuje na czas usprawiedliwionej nieobecności Skarbnika Gminy lub do odwołania.

Upoważnieniem z dnia 10 kwietnia 2018 roku, wydanym na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, Skarbnik Gminy Bełchatów Anna Sadurska upoważniła Zastępcę Skarbnika Gminy Sylwię Rozparę do kontrasygnaty czynności prawnych powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych i w powyższych sprawach do podpisywania z klauzulą „Z up. Skarbnika”. Upoważnienie obowiązuje na czas usprawiedliwionej nieobecności Skarbnika Gminy lub do odwołania.

Upoważnieniem z dnia 7 maja 2018 roku, wydanym na podstawie art. 39 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 53 i art. 54 ustawy o finansach publicznych, Wójt Gminy Bełchatów Kamil Ładziak upoważnił Zastępcę Skarbnika Gminy Sylwię Rozparę do: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym i kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Upoważnieniem znak AK.077.52.2018 z dnia 26 lipca 2018 roku, wydanym na podstawie art. 39 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 268a ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, Wójt Gminy Bełchatów Kamil Ładziak upoważnił Sekretarza Gminy Bełchatów Sławomira Kuśmierka m.in. do zatwierdzania do wypłaty dowodów księgowych, a w przypadku nieobecności Wójta Gminy do wykonywania w pełnym zakresie jego obowiązków. Upoważnienie obowiązuje na czas pełnienia funkcji Sekretarza Gminy Bełchatów.

Upoważnieniem znak AK.077.4.2019 z dnia 3 stycznia 2019 roku, wydanym na podstawie art. 143 i 274 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 268a Kodeksu postępowania administracyjnego, Wójt Gminy Konrad Koc upoważnił Skarbnika Gminy Bełchatów Iwonę Pole do podpisywania decyzji podatkowych z klauzulą „Z up. Wójta”.

Upoważnieniem znak AK.077.6.2019 z dnia 3 stycznia 2019 roku wydanym na podstawie art. 143 i 274 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 268a Kodeksu postępowania administracyjnego Wójt Gminy Konrad Koc upoważnił Kierownika Referatu Budżetu i Finansów Małgorzatę Grzegorek do podpisywania decyzji podatkowych z klauzulą „Z up. Wójta”.

Upoważnieniem znak RK.077.4.2019 z dnia 8 lutego 2019 roku, wydanym na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, Skarbnik Gminy Bełchatów Iwona Pole upoważniła Kierownika Referatu Budżetu i Finansów Małgorzatę Grzegorek do kontrasygnaty czynności prawnych powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych i w powyższych sprawach do podpisywania z klauzulą „Z up. Skarbnika”. Upoważnienie obowiązuje na czas usprawiedliwionej nieobecności Skarbnika Gminy lub do odwołania.

Kontrole zewnętrzne

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Bełchatów przeprowadzona została przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w okresie od 15 czerwca do 12 sierpnia 2016 roku oraz od 21 do 24 października 2016 roku.

Wystąpienie pokontrolne dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości przesłane zostało do Wójta Gminy Kamila Ładziaka pismem z dnia 16 stycznia 2017 roku znak WK-602/5/2017 (wpływ 24 stycznia 2017 roku). Odpowiedź o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Wójt Gminy przekazał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 20 lutego 2015 roku (pismo znak AK.1710.1.2017).

W dniach 14 sierpnia – 14 września 2018 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kontrolę doraźną gospodarki finansowej Gminy w zakresie gospodarowania nieruchomościami, wydatków na remonty i modernizację dróg, wydatków ponoszonych na rzecz organizacji pozarządowych oraz wydatków na zakup usług.

Wystąpienie pokontrolne dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości przesłane zostało do Wójta Gminy Konrada Koca pismem z dnia 4 stycznia 2019 roku znak WK-602/3/2019 (wpływ 14 stycznia 2019 roku). Odpowiedź o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych

Wójt Gminy przekazał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 4 lutego 2019 roku (pismo znak AK.1712.1.2019).

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty

Od czasu przeprowadzanie kontroli dorażnej w okresie sierpień-wrzesień 2018 roku przez Regionalną Izbę Obrachunkową kontrolowana jednostka nie była objęta kontrolami w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty.

III. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI ZA 2018 ROK

Uchwałą nr II/318/2017 z dnia 12 grudnia 2017 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował projekt budżetu na 2018 rok. Uchwałą nr II/319/2017 z dnia 12 grudnia 2017 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz możliwości sfinansowania planowanego deficytu budżetu Gminy Bełchatów. Uchwałą nr II/19/2018 z dnia 13 lutego 2018 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość sfinansowania deficytu budżetowego oraz prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Bełchatów.

W dniu 28 grudnia 2017 roku Rada Gminy Bełchatów uchwałą nr XLIII/395/2017 przyjęła budżet na 2018 rok. W uchwale nr XLIII/395/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku dochody Gminy zaplanowano w wysokości – 50.900.346,07 zł, z tego: dochody bieżące 48.083.324,59 zł, dochody majątkowe 2.817.021,48 zł. Wydatki zaplanowano na poziomie 51.901.330,57 zł, z tego: wydatki bieżące 44.852.358,48 zł, wydatki majątkowe 7.048.972,09 zł. Planowany deficyt w wysokości 1.000.984,50 zł zostanie sfinansowany przychodami z zaciągniętych pożyczek i kredytów. Ustalono, że przychody budżetu Gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek w kwocie 3.200.984,50 zł zostaną przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji. Rozchody ustalono na poziomie 2.200.000,00 zł z tytułu spłat wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. **Rada Gminy ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek w kwocie 4.440.984,50 zł z tego na:**

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu - w kwocie 800.000,00 zł;
- 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu - w kwocie 1.000.984,50 zł;
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów - w kwocie 2.200.000,00 zł;
- 4) koszty obsługi długu - w kwocie 440.000,00 zł.

Uchwałami z dnia 30 stycznia 2018 roku oraz 30 sierpnia 2018 roku zwiększono limity zobowiązań do kwoty 9.735.984,50 zł (w tym 1.500.000,00 zł pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, 5.563.984,50 zł sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, 2.200.000,00 zł spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, 472.000,00 zł koszty obsługi długu).

Zauważyć należy, że z art. 91 ustawy o finansach publicznych wynika, że suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast z treści art. 89 ustawy o finansach publicznych wynika, że jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;

- 2) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów;
- 4) wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Zauważyć należy, że koszty obsługi długu od wcześniej zaciągniętych zobowiązań powstają w wyniku zawartej wcześniej umowy dotyczącej zaciągnięcia zobowiązania i powinny być uwzględnione w wydatkach roku bieżącego w wysokościach planowanych do poniesienia zgodnie z zawartymi umowami. W przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych brak normy, która upoważniałaby do ustanowienia odrębnego limitu na koszty obsługi długu. Przy ustalaniu limitu zobowiązań, które jednostka planuje zaciągnąć koszty obsługi długu winny zawrzeć się w limitach z tytułów wskazanych w art. 89 ust. 1 pkt 1-4 ustawy o finansach publicznych.

W uchwale budżetowej Rada Gminy upoważniła Wójta do:

- 1) zaciągania kredytów i pożyczek do wysokości poszczególnych **limitów zobowiązań** określonych przez Radę Gminy Bełchatów;
- 2) dokonywania zmian w budżecie polegających na przeniesieniach w planie wydatków w ramach działu w zakresie wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy;
- 3) dokonywania zmian w zakresie wydatków majątkowych w działach pomiędzy zadaniami inwestycyjnymi, nie powodujących wprowadzenia nowego lub usunięcia istniejącego zadania, z wyłączeniem przedsięwzięć;
- 4) przekazania uprawnień kierownikom jednostek budżetowych do wprowadzania zmian w planie finansowym między paragrafami w ramach rozdziału z wyjątkiem wydatków majątkowych;
- 5) lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu Gminy.

Z uchwały budżetowej wynika, że ustalono dochody w kwocie 950.000,00 zł oraz wydatki w kwocie 1.021.885,66 zł związane z realizacją ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z treści art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Ponadto z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi **nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi - zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy - Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:**

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Zgodnie z ustawą z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty:

- wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,

- usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym.

W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób. **W świetle wyżej przedstawionych przepisów Gmina powinna dążyć do planowania dochodów i wydatków na system gospodarowania odpadami komunalnymi w takich samych wartościach - system gospodarowania odpadami komunalnymi winien się bilansować. W przypadku gdy zaplanowane realnie dochody nie pozwalają na sfinansowanie wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi Wójt winien zapewnić skalkulowanie stawek tak, aby pokrywały one wydatki oraz przedstawić projekt uchwały Radzie Gminy.**

Wykonanie budżetu z roku 2017 oraz plan i wykonanie budżetu z roku 2018 przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2017 według Rb-NDS	Plan wg pierwszej uchwały budżetowej 2018	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie za 2018 (kwoty wynikające ze sprawozdania RB-NDS z dnia 19.03.2019) (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	49.156.215,15	50.900.346,07	52.952.930,60	53.373.693,33
Dochody bieżące	48.367.217,60	48.083.324,59	50.485.487,43	49.968.575,24
Dochody majątkowe	788.997,55	2.817.021,48	2.467.443,17	2.446.048,85
PRZYCHODY	2.559.260,82*	3.200.984,50	7.391.688,04	4.930.552,00**
z tego:				
Kredyty i pożyczki	1.793.674,00*	3.200.984,50	7.391.688,04	4.930.552,00
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	0	0	0
Inne (np. wolne środki)		0	0	0
Inne źródła	765.586,82	0	0	0

* nie uwzględniono kredytu uzyskanego jako krótkoterminowy w 2017 roku w kwocie 791.166,14 zł a niespłaconego w 2017 roku,

** nie uwzględniono kredytu uzyskanego jako krótkoterminowy w 2018 roku w kwocie 336.898,73 zł a niespłaconego w 2018 roku,

Kwota 765.586,82 zł wykazana jako inne źródła przychodów została objaśniona w niniejszym, protokole przy temacie sprawozdań Rb-NDS za 2017 rok.

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2017 według Rb-NDS	Plan wg pierwszej uchwały budżetowej 2018	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (kwoty wynikające ze sprawozdania RB-NDS z dnia) (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	49.803.026,44	51.901.330,57	58.144.618,64	55.191.705,07
z tego:				
Wydatki majątkowe	5.230.787,29	7.048.972,09	7.721.402,44	7.085.383,39
Wydatki bieżące	44.572.239,15	44.852.358,48	50.423.216,20	48.106.321,68
ROZCHODY				
w tym: spłata kredytów i pożyczek	1.912.449,53	2.200.000,00	2.200.000,00	2.070.899,51*

* nie uwzględniono spłaty kredytu zawartego jako krótkoterminowy w 2017 roku w kwocie 791.166,14 zł a spłaconego w 2018 roku,

W pozycji inne źródła przychodów według wyjaśnienia zawartego w sprawozdaniu Rb-NDS za 2017 rok wskazano, że na kwotę 765.586,82 zł inne źródła przychodów składają się: kwota kredytu krótkoterminowego 172.908,82 zł i subwencja 592.678,00 zł, która wpłynęła w grudniu 2017 roku na styczeń 2018 roku. Zauważyć należy, że według potwierdzenia sald na rachunku bankowym organu (133) na dzień 31 grudnia 2017 roku występowało **saldo minus 791.166,14 zł**. Z okazanej do kontroli umowy kredytu nr 867/2014/00000974/00 zawartej w związku z wyborem oferty Banku na „kompleksową obsługę bankową Budżetu Gminy Bełchatów oraz jednostek organizacyjnych Gminy Bełchatów w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2019 roku” wynika, że zgodnie z aneksem nr 3 Gmina Bełchatów mogła korzystać w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku z kredytu krótkoterminowego w rachunku bieżącym **do kwoty 800.000,00 zł** (aneks zawarty w dniu 30 grudnia 2016 roku). W dniu 15 grudnia 2017 roku zawarto aneks nr 4 do umowy kredytu krótkoterminowego wskazując, że od 1 stycznia 2018 roku Gmina może zaciągać kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 800.000,00zł. Uchwałą w sprawie przyjęcia budżetu na 2018 rok Rada Gminy w Bełchatowie przyjęła w dniu 28 grudnia 2017 roku (XLIII/395/2017). **Zatem na dzień podpisania umowy kredytu krótkoterminowego nie było ustalonych limitów zobowiązań krótkoterminowych, które można było zaciągać na 2018 rok.** Analogiczna sytuacja miała miejsce przy zaciąganiu kredytu krótkoterminowego na 2019 rok tj. umowę o kredyt krótkoterminowy podpisano w dniu 21 grudnia 2018 roku do wysokości 1.500.000,00 zł. Zgodnie z umową z dnia 21 grudnia kredyt miał być udzielony na okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Uchwałą w sprawie uchwalenia budżetu na 2019 rok Rada Gminy Bełchatów przyjęła w dniu 28 grudnia 2018 roku (IV/30/2018).

Ponadto stwierdzono, że Wójt Gminy w dniu 9 sierpnia 2017 roku zaciągnął zobowiązanie w postaci kredytu długoterminowego na kwotę 1.000.000,00 zł. Na dzień zaciągnięcia zobowiązania obowiązywały limity zobowiązań ustalone uchwałą z dnia 30 maja 2017 roku nr XXXIII/341/2017 **z tytułu pożyczek w kwocie 6.896.624,72 zł z tego na:**

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu - w kwocie 800.000,00 zł,
- 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu - w kwocie 3.376.624,72 zł,
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów - w kwocie 2.200.000,00 zł,
- 4) koszty obsługi długu - w kwocie 520.000,00 zł.

Z uchwały nr XXVIII/289/2016 Rady Gminy Bełchatów z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2017 rok wynikało, że Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek **do wysokości poszczególnych limitów zobowiązań określonych przez Radę Gminy Bełchatów.**

W związku z faktem, iż Rada Gminy określiła limity zobowiązań tylko dla pożyczek oraz upoważniła Wójta Gminy do zaciągania zobowiązań do wysokości określonych limitów Wójt Gminy nie posiadał upoważnienia do zawierania umów kredytowych w 2017 roku.

Akta kontroli: umowa kredytu długoterminowego nr 08102039160000079600902189 z dnia 9 sierpnia 2017 roku, umowa nr 867/2014/00000974/00 z dnia 18 grudnia 2014 roku o kredyt w rachunku bankowym strony od numeru 1 do 57.

Stwierdzono, że kredyt w rachunku bieżącym nie został spłacony stosownie do zawartej umowy kredytowej do 31 grudnia 2017 roku. Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe **na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego z tym, że zaciągnięte kredyty i pożyczki oraz wyemitowane papiery wartościowe, z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, podlegają spłacie lub wykupowi w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte lub wyemitowane.** Zatem kredyt w rachunku bieżącym zaciągnięty w 2017 roku a pozostały do spłaty w 2018 roku przekształcił się w kredyt długoterminowy, bowiem spłata kredytu wykroczyła poza rok budżetowy (2017). Zatem kredyt krótkoterminowy, który przekształcił się upływem roku budżetowego (tj. 31 grudnia 2017 roku) w kredyt długoterminowy podlegał procedurom określonym w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych a mianowicie:

- w uchwale budżetowej winien zostać określony limit zobowiązań z tytułu kredytów, w którym to limicie kredyt przekształcający się z krótkoterminowego w długoterminowy winien się zawierać, uchwała winna również uwzględnić kwotę kredytu w przychodach 2017 roku,
- Rada Gminy winna upoważnić Wójta Gminy do zaciągnięcia zobowiązania z tytułu kredytu – przed dniem przekształcenia się kredytu krótkoterminowego w długoterminowy (1 stycznia 2018 roku), ponadto Wójt Gminy winien uzyskać opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej przed dniem przekształcenia się kredytu krótkoterminowego w długoterminowy (1 stycznia 2018 roku).

Kontrolą objęto prawidłowość planowania rozchodów w uchwale budżetowej z dnia 28 grudnia 2017 roku nr XLIII/395/2017 sprawie uchwalenia budżetu Gminy Bełchatów na 2018 rok. Stwierdzono, że z zawartych przez jednostkę umów kredytowych, pożyczkowych a także związanych z emisją obligacji przewidziana kwota rozchodów na 2018 rok wynosiła 2.980.097,32 zł.

Zestawienie umów wraz z kwotami rozchodów na według stanu na dzień uchwalenia budżetu na 2018 rok tj. na dzień 28 grudnia 2017 roku, wykonania rozchodów za 2018 rok, rozchodów wynikających z umów na lata 2019-2021 według stanu na dzień 13 marca 2019 roku stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Kwota rozchodów winna być powiększona o kwotę 791.166,14 zł kredyt w rachunku bieżącym, który z upływem roku budżetowego 2017 stał się kredytem wymagalnym długoterminowym. Zatem kwota rozchodów na dzień uchwalenia budżetu na 2018 rok winna wynosić 3.771.263,46 (791.166,14 +

2.980.097,32). Stwierdzono, że w uchwale budżetowej przewidziano kwotę rozchodów w wysokości 2.200.000,00 zł.

Zauważyć należy, że **przyjmując planowany poziom rozchodów w wysokości wynikającej z zawartych umów według stanu na dzień uchwalenia budżetu na 2018 rok (tj. 28 grudnia 2017 roku) to relacja wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych pozostaje niespełniona.** Zatem uchwalenie budżetu nie było możliwe z uwagi na brak możliwości spełnienia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych. W poniższej tabeli przedstawiono relacje wynikające z art. 243 ustawy o finansach publicznych na 2018 rok.

Tab 1

2018 rok plan za III kwartały 2017 (uchwała z dnia 28.12.2017 roku nr XLIII/394/2017)

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017 plan III kwartały
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	46 889 176,76
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	541 000,00
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	45 831 937,87
3	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	48 990 196,01
4	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,03262
5	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,05192		
6	plan dochodów na 2018 r.	50 918 402,05		
7	przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów w 2018 r. wg planu	2 200 000,00		
8	odsetki wg planu w 2018 r.	440 000,00		
9	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,05185		
10	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	Tak		

Tab 2

2018 rok plan za III kwartały 2017 (uchwała z dnia 28.12.2017 roku nr XLIII/394/2017) przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów w 2018 r. wg umów (bez rozchodów wynikających z przeterminowanego kredytu krótkoterminowego z 2017 roku), odsetki wg wykonania w 2018 r

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017 plan III kwartały
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	46 889 176,76
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	541 000,00
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	45 831 937,87
3	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	48 990 196,01
4	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,03262
5	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,05192		
6	plan dochodów na 2018 r.	50 918 402,05		
7	przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów w 2018 r. wg umów (bez rozchodów wynikających z przeterminowanego kredytu krótkoterminowego z 2017 roku)	2 980 097,32		
8	odsetki wg wykonania w 2018 r.	465 555,05		
9	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,06767		
10	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	Nie		

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BEŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

Tab 3

2018 rok plan za III kwartały 2017 (uchwała z dnia 28.12.2017 roku nr XLIII/394/2017) przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów w 2018 r. wg umów (z rozchodami wynikającymi z przeterminowanego kredytu krótkoterminowego z 2017 roku)

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017 plan III kwartały
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	46 889 176,76
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	541 000,00
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	45 831 937,87
3	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	48 990 196,01
4	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,03262
5	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,05192		
6	plan dochodów na 2018 r.	50 918 402,05		
7	przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów w 2018 r. wg umów (z rozchodami wynikającymi z przeterminowanego kredytu krótkoterminowego z 2017 roku)	3 771 263,46		
8	odsetki wg wykonania w 2018 r.	465 555,05		
9	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,08321		
10	sprawdzenie relacji z art. 243 $(10 \leq 6)$	Nie		

Tab 4

Wykonanie 2017 (uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018) rozchody, dochody, odsetki według planu 2018 rok.

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	48 367 217,6
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	84 382,11
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	44 572 239,15
4	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	49 156 215,15
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,07892
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06735		
7	plan dochodów na 2018 r.	52 952 930,60		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2018 r. wg planu	2 200 000,00		
9	odsetki wg planu w 2018 r.	472 000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,05046		
11	sprawdzenie relacji z art. 243 $(10 \leq 6)$	Tak		

Tab 5

Wykonanie 2017 (uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018), kwota rozchodów 2018 roku według planu powiększona o kredyt „krótkoterminowy” niespłacony w 2017 roku

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	48 367 217,6
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	84 382,11
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	44 572 239,15

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BEŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

4	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	49 156 215,15
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,07892
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06735		
7	plan dochodów na 2018 r.	52 952 930,60		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów wg planu 2018 roku plus niespłacony z 2017 roku kredyt krótkoterminowy	2 991 166,14		
9	odsetki wg planu w 2018 r.	472 000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,06540		
11	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	Tak		

Tab 6

Wykonanie 2017 (uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018), kwota rozchodów na 2018 rok wynikająca z umów wraz z kredytem „krótkoterminowym” niespłaconym w 2017 roku

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	48 367 217,6
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	84.382,11
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	397 41 965,88	44 572 239,15
4	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	49 156 215,15
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,07892
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06735		
7	plan dochodów na 2018 r.	52 952 930,6		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów wg umów w 2018 r.	3 771 263,46		
9	odsetki wg planu w 2018 r.	472 000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,08013		
11	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	Nie		

Ponadto zauważyć należy, że w uchwale budżetowej założono poziom rozchodów w wysokości 2.200.000,00 zł. Z ewidencji księgowej wynika natomiast, że oprócz kwoty 791.166,14 zł kredytu w rachunku bieżącym w 2018 roku spłacono 2.070.899,51 zł kredytów i pożyczek. łącznie zatem spłacono 2.862.065,65 zł. Zauważyć należy, że z treści art. 52 ustawy o finansach publicznych wynika, że ujęte w budżetach jednostek samorządu terytorialnego:

- 1) dochody oraz przychody - stanowią prognozy ich wielkości;
- 2) wydatki oraz łączne rozchody - stanowią nieprzekraczalny limit.**

Kontrola przestrzegania szczególnych zasad wykonania budżetu w 2017 i 2018 roku wynikających z następujących ustaw:

1) z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2018 roku poz. 799) – art. 277 ust.4 ustawy Prawo ochrony środowiska stanowi, że wpływy z tytułu opłat i kar stanowią dochody budżetów powiatów i budżetów gmin, natomiast z treści art. 403 ust. 2 ustawy wynika, że **do zadań własnych gmin należy finansowanie ochrony środowiska w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar.**

2) z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu **czystości i porządku w gminach** – zgodnie z art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi

dochód gminy a **zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy - gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.**

3) z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity z 2018 roku poz. 2137) - art. 18² ustawy stanowi, że **dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane są na realizację: gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych** oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii, zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów przeciwdziałania narkomanii **i nie mogą być przeznaczane na inne cele.**

Rok 2017

1) Planowane i wykonane dochody i wydatki z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym:

Dział	Rozdział	Paragraf	Dochody planowane na 31.12.2017	Dochody wykonane na 31.12.2017	Wydatki planowane na dzień 31.12.2017	Wydatki wykonane na dzień 31.12.2017
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	0690 Wpływy z opłat różnych	1.120.000,00	1.112.116,12		
			Wydatki			
010 Rolnictwo i łowiectwo	01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi	6050 wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			666.400,00	586.390,89
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90003 Oczyszczanie miast i wsi	4110 składki na ubezpieczenia społeczne			9.000,00	4.979,38
		4120 składki na Fundusz Pracy			1.300,00	0,00
		4170 wynagrodzenia bezosobowe			53.000,00	48.840,00
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia			1.000,00	0,00
	90004 utrzymanie zieleni w miastach i gminach	4300 zakup usług pozostałych			132.000,00	131.276,06
	90005 Ochrona powietrza atmosferycznego	4300 zakup usług pozostałych			16.240,00	13.776,00
		Razem wydatki			878.940,00	785.262,33
Różnica pomiędzy planem dochodów a wydatków						241.060,00
Różnica pomiędzy dochodami wykonanymi a wydatkami wykonanymi						326.853,79

* uchwała nr XXXIII/341/2017 Rady Gminy Bełchatów z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Bełchatów na rok 2017

Z powyższego zestawienia wynika, że **Gmina zaplanowała dochody w wyższej wysokości aniżeli wydatki na ochronę środowiska.** Zauważyć należy, że z treści

art. 403 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska wynika, że **do zadań własnych gmin należy finansowanie ochrony środowiska w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar, stanowiących dochody budżetów gmin**, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy. Zatem plan dochodów i wydatków na ochronę środowiska w Gminie winien być zrównoważony bądź wydatki na ochronę środowiska winny być wyższe aniżeli dochody z kar i opłat za środowisko. Stwierdzono, że plan wydatków na ochronę środowiska w 2017 roku był zmieniany zarówno uchwałami w sprawie zmian w budżecie jak i zarządzeniami Wójta Gminy.

Zestawienie zmian dokonywanych w ciągu roku w zakresie wydatków w 2017 roku na ochronę środowiska sporządzone przez Kierownika Referatu Budżetu i Finansów Panią Małgorzatę Grzegorek stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

Gmina osiągnęła w 2017 roku nadwyżkę dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska nad wydatkami z tego tytułu. Nadwyżka środków winna znajdować się na koncie 133. **Z potwierdzenia sald na 31 grudnia 2017 roku wynika, że Gmina posiadała w rachunku bieżącym zadłużenie w kwocie 791.166,14 zł. Zatem nadwyżka dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska nad wydatkami na ochronę środowiska w kwocie 326.853,79 zł stanowiła nielegalne źródło finansowania budżetu 2017 roku.** Zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku obowiązującej na dzień 31 grudnia 2017 roku deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

- 1) sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego;
- 2) kredytów;
- 3) pożyczek;
- 4) prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego;
- 5) nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych;
- 6) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

- 2) Planowane i wykonane dochody z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2017 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Dochody planowane na 31.12.2017	Dochody wykonane na 31.12.2017	Wydatki planowane na dzień 31.12.2017	Wydatki wykonane na dzień 31.12.2017	
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0490 Wpłaty z innych lokalnych opłat pobieranych przez jst	900.000,00	820.597,03			
		Wydatki					
900	90002	4010 wynagrodzenia osobowe pracowników			52.914,34	16.757,07	
		4040 dodatkowe wynagrodzenie roczne			4.000,00	4.000,00	
		4110 składki na ubezpieczenie społeczne			9.100,00	2.698,03	
		4120 składki na Fundusz Pracy			1.600,00	384,49	
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia			2.000,00	1.271,15	
		4300 Zakup usług pozostałych			970.000,00	961.535,09	
		4440 Odpisy na ZFSS			1.185,66	1.185,66	

	4700 Szkolenia pracowników	1.000,00	320,000
	Razem	1.041.800,00	988.151,49
Różnica pomiędzy planem wydatków a planem dochodów			141.800,00
Różnica pomiędzy wykonaniem dochodów a wykonaniem wydatków			167.554,46

Z uwagi na fakt, iż wykonane wydatki na system gospodarowania odpadami komunalnymi są wyższe niż osiągnięte dochody z tytułu opłaty za odebranie odpadów komunalnych odstąpiono od analizy zagadnienia.

- 3) Planowane i wykonane dochody z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

Dział	Rozdział	Paragraf	Dochody planowane na 31.12.2017	Dochody wykonane na 31.12.2017	Wydatki planowane na dzień 31.12.2017	Wydatki wykonane na dzień 31.12.2017
851 Ochrona zdrowia	85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	0480 Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	110.000,00	107.536,94		
		Wydatki				
851 Ochrona zdrowia	85153 Zwalczanie narkomanii	4300 zakup usług			7.000,00	2.849,99
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia			3.000,00	2.983,47
	85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2360 Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego			9.000,00	2.000,00
		4170 wynagrodzenia bezosobowe			40.184,00	40.184,00
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia			13.571,00	13.570,17
		4220 Zakup środków żywności			12.429,00	8.418,28
		4300 zakup usług pozostałych			24.816,00	19.534,99
		Razem	110.000,00		110.000,00	89.540,90
Różnica pomiędzy dochodami wykonanymi a wydatkami wykonanymi						17.996,04

Gmina osiągnęła nadwyżkę dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nad wydatkami na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w 2017 roku w kwocie 17.996,04 zł. Nadwyżka środków powinna znajdować się na koncie 133. **Z potwierdzenia sald na 31 grudnia 2017 roku wynika, że Gmina posiadała w rachunku bieżącym zadłużenie w kwocie 791.166,14 zł. Zatem nadwyżka dochodów za opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholu nad wydatkami na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii stanowiła nielegalne źródło finansowania budżetu 2017 roku.** Dopuszczalne źródła finansowania deficytu wynikają z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Kontrolą objęto również rozliczenia z tytułu środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych otrzymanych na realizację programu, projektu lub zadania w formie zaliczki na poczet przyszłych wydatków.

Do kontroli jednostka okazała pięć zawartych umów z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, na podstawie których Gmina

uprawniona była do otrzymywania zaliczek na realizację programów i projektów, a mianowicie:

- A) Gmina Bełchatów przyjazna środowisku – instalacja urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii w budynkach użyteczności publicznej,
- B) Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Ludwikowie i Nowym Świecie, Gmina Bełchatów,
- C) Gimnazjum nowych horyzontów,
- D) Przedszkolak najlepsza inwestycja w przyszłość,
- E) Rozwój e-administracji poprzez wdrożenie nowych technologii informacyjno – komunikacyjnych w Urzędzie Gminy Bełchatów.

Zestawienie projektów unijnych, które objęte były zaliczkową formą finansowania sporządzone przez Zastępcę Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych Panią Agnieszkę Zawiszę stanowi załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono, że na koniec 2017 roku oraz 2018 roku zaliczki, które pozostawały na kontach Gminy dotyczyły projektów Gimnazjum nowych horyzontów oraz Przedszkolak najlepsza inwestycja w przyszłość. Stwierdzono, że na 31 grudnia 2017 roku Gmina według potwierdzenia sald **posiadała na rachunku bankowym 130** nierozliczone zaliczki, które nie podlegały zwrotowi w 2017 roku w łącznej kwocie **258.008,28 zł** (155.932,79 zł program Gimnazjum nowych horyzontów, 101.443,32 zł program Przedszkolak najlepsza inwestycja w przyszłość oraz 632,17 Rozwój e-administracji poprzez wdrożenie nowych technologii informacyjno – komunikacyjnych w Urzędzie Gminy Bełchatów). Stwierdzono, że kwota 258.008,28 zł zawiera się w kwocie 258.483,68 zł ujętej w bilansie organu jako pozostałe należności i rozliczenia. Otrzymane zaliczki na projekty z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych niepodlegające zwrotowi na koniec roku budżetowego winny być ujęte w bilansie organu w pozycji środki pieniężne budżetu. Stwierdzono, że kwota 258.008,28 zł nie została ujęta w sprawozdaniu Rb-NDS za I kwartał 2018 roku jako kwota przychodów budżetu w pozycji D.17. Zauważyć należy, że kwota zaliczek wypłaconych w 2017 roku na realizację programu lub zadania została ujęta w całości w dochodach Gminy. W 2018 roku pozostaje jednak wydatkowanie udzielonych zaliczek i rozliczenie w ramach projektu, programu lub zadania.

Stwierdzono, że Gmina na 2018 rok otrzymała w grudniu 2017 roku na styczeń roku następnego subwencję oświatową, która jest dochodem 2018 roku w kwocie 592.678,00zł. Subwencja oświatowa otrzymana w grudniu 2017 roku na styczeń 2018 roku została wykorzystana przez jednostkę do finansowania budżetu 2017 roku.

Zatem Gmina na koniec 2017 roku winna posiadać na rachunku 133 następujące środki:

- nadwyżkę wykonanych dochodów nad wykonanymi wydatkami z opłat za środowisko w kwocie **326.853,79 zł**,
- nadwyżkę wykonanych dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nad wykonanymi wydatkami na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w kwocie **17.996,04 zł**
- środki w wysokości **292.024,11 zł** stanowiące różnicę pomiędzy kwotą subwencji oświatowej otrzymanej w grudniu 2017 roku na styczeń 2018 roku w kwocie 592.678,00 zł a kwotą należnych dochodów 2017 roku, które kasowo wpłynęły w 2018 roku (udziały w podatkach) 300.653,89 zł

- dotację podlegającą zwrotowi w terminie do 31 stycznia 2018 roku w wysokości **56.017,28 zł.**

Łącznie środki jakie powinny znajdować się na koncie 133 na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowią kwotę **692.891,22 zł.** Na 31 grudnia 2017 roku saldo rachunku wykazywało kwotę **minus 791.166,14 zł.**

Stan środków na poszczególnych rachunkach bankowych przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2017
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1.	Rachunek budżetu Gminy	133-1	-791.166,14
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
2.	Rachunek do rozliczenia podatku VAT od 2017 roku		00,00
3.	Rachunek środków na doskonalenie pracowników młodocianych	139 (F-sz pracy)	12,46
4.	Rachunek środków F-sz pracy GOPS (Asystent rodziny)	139 (F-sz pracy Gops)	244,81
5.	Rachunek wydatków jednostki	130 W	0,00
6.	Rachunek dochodów jednostki	130 D	0,00
7.	Rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	135 (wydatki)	3.149,33
8.	Rachunek depozytów	139-1(wydatki)	9.743,78
9.	Rozwój e-administracji	130-3 (wydatki)	632,17
10.	Gimnazjum Nowych Horyzontów	130 (Gimn. NH)	155.932,79
11.	Przedszkolak najlepsza inwestycja w przyszłość	130 (Przedszkolak NIwP)	101.443,32
12.	Lok. PKTiUK GB Budowa chodnika Oleśnik	139-2 (wydatki)	10.547,06
13.	Lok. PRZP Systemy Informacyjne, zakup oprogramowania dla UG	139-4 (wydatki)	3.465,89
14.	Lok. KOP-BUD, budowa kanalizacji Ludwików Nowy Świat	139-5 (wydatki)	18.417,99
15.	Lok. LEAR	139-6 (wydatki)	7.269,38
16.	Lok. PEUK	139-7 (wydatki)	3.206,89
17.	Lok. TOMRET, gwarancja na drogę Korczew - Mokracz	139-9 (wydatki)	2.794,18
18.	Lok. SZOKMIR, przebudowa budynku SP w Janowie	139-10 (wydatki)	5.170,05
19.	Lok. PEUK, Przebudowa drogi wew. Poręby	139-11 (wydatki)	2.055,15
20.	Lok. PEUK, przebudowa drogi gminnej 101260E Oleśnik	139-12 (wydatki)	8.217,63
21.	Lok. PEUK, przebudowa drogi gminnej 101257E w Zdieszulicach Dolnych	139-13 (wydatki)	8.302,50
22.	Lok. ASECCO DATA SYSTEMS S.A. , wdrożenie i utrzymanie systemu elektronicznego obiegu dok.	139-15 (wydatki)	6.536,40
23.	Lok. MIRS, Budowa boiska w Zawadowie	139-19 (wydatki)	4.518,93
24.	Lok. M-KOP, Kanalizacja sanitarna w Dobrzelowie	139-23 (wydatki)	3.227,51
25.	Lok. MIRS III	139-24 (wydatki)	12.409,78

Rok 2018

- 1) Planowane i wykonane dochody i wydatki z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym:

Dział	Rozdział	Paragraf	Dochody planowane na 31.12.2018	Dochody wykonane na 31.12.2018	Wydatki planowane na dzień 31.12.2018	Wydatki wykonane na dzień 31.12.2018	
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	0690 Wpływy z opłat różnych	1.000.000,00	712.527,14			
Wydatki							
010 Rolnictwo i łowiectwo	01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi	6050 wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			0,00	0,00	
		421 Zakup materiałów i wyposażenia			90.000,00	86.655,74	
		4300 Zakup usług pozostałych			1.138.000,00	1.040.760,93	
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90003 Oczyszczanie miast i wsi	4110 składki na ubezpieczenia społeczne			7.000,00	4.365,48	
		4120 składki na Fundusz Pracy			1.000,00	0,00	
		4170 wynagrodzenia bezosobowe			58.000,00	51.381,74	
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia			5.000,00	759,09	
	90004 utrzymanie zieleni w miastach i gminach	4300 zakup usług pozostałych			136.950,00	94.055,75	
Razem wydatki					1.435.950,00	1.277.978,73	
Różnica pomiędzy planem dochodów a wydatków						-435.950,00	
Różnica pomiędzy dochodami wykonanymi a wydatkami wykonanymi						-565.451,59	

Stwierdzono, że wykazane wydatki na ochronę środowiska wydatkowane zostały zgodnie z art. 403 prawo ochrony środowiska na finansowanie zadań określonych w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 teje ustawy.

- 2) Planowane i wykonane dochody z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2018 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Dochody planowane na 31.12.2018	Dochody wykonane na 31.12.2018	Wydatki planowane na dzień 31.12.2018	Wydatki wykonane na dzień 31.12.2018
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90002 Gospodarka odpadami	0490 Wpłaty z innych lokalnych opłat pobieranych przez jst	950.000,00	831.769,13		
Wydatki						
900	90002	4010 wynagrodzenia osobowe pracowników			53.000,00	22.164,87
		4040 dodatkowe wynagrodzenie roczne				
		4110 składki na ubezpieczenie społeczne				
		4120 składki na Fundusz Pracy				
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia				
		4300 Zakup usług pozostałych				
		4440 Odpisy na ZFSS				
		4700 Szkolenia pracowników				
Razem					1.291.885,66	1.141.950,73
Różnica pomiędzy planem wydatków a planem dochodów						341.885,66
Różnica pomiędzy wykonaniem dochodów a wykonaniem wydatków						310.181,16

Wykonane wydatki na system gospodarowania odpadami komunalnymi są wyższe od osiągniętych dochodów z tytułu opłaty za odpady komunalne w związku z tym nie mają wpływu na budżet roku następnego tj. 2019.

- 3) Planowane i wykonane dochody z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

Dział	Rozdział	Paragraf	Dochody planowane na 31.12.2018	Dochody wykonane na 31.12.2018	Wydatki planowane na dzień 31.12.2018	Wydatki wykonane na dzień 31.12.2018
851 Ochrona zdrowia	85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	0480 Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	110.000,00	101.144,84		
Wydatki						
851 Ochrona zdrowia	85153 Zwalczanie narkomanii	4300 zakup usług			5.200,00	3.011,38
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia			6.500,00	5.134,35
	85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2360 Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego			7.500,00	7.500,00
		4170 wynagrodzenia bezosobowe			45.360,00	22.025,00
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia			17.000,00	14.041,93
		4220 Zakup środków żywności			1.940,00	225,72
	4300 zakup usług pozostałych			24.000,00	23.958,80	
Razem				107.500,00	86.897,18	
Różnica pomiędzy dochodami wykonanymi a wydatkami wykonanymi					14.247,66	

Stwierdzono, że **zaplanowane wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii zostały zaplanowane w kwocie niższej niż zaplanowane dochody z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu, co stanowi naruszenie art.18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity z 2018 roku Dz. U. poz. 2137)**, który stanowi, że dochody z opłat za zezwolenia wydane na sprzedaż alkoholu na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację: gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii- **i nie mogą być przeznaczane na inne cele.** Stwierdzono, że zmiany dotyczące przeznaczenia dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu dokonywane były zarówno uchwałami w sprawie zmian w budżecie jak i zarządzeniami Wójta Gminy.

Zestawienie zmian dokonywanych w ciągu roku w zakresie wydatków w 2018 roku na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii sporządzone przez Kierownika Referatu Budżetu i Finansów Panią Małgorzatę Grzegorek stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

Gmina osiągnęła nadwyżkę dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nad wydatkami na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w 2018 roku w kwocie 14.247,66 zł. Nadwyżka środków powinna znajdować się na koncie 133. **Z potwierdzenia sald na 31 grudnia 2018 roku wynika, że Gmina posiadała w rachunku bieżącym zadłużenie w kwocie 336.898,73 zł. Zatem nadwyżka dochodów za opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholu nad wydatkami na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii stanowiła nielegalne źródło finansowania budżetu 2018 roku.** Dopuszczalne źródła finansowania deficytu wynikają z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Kontrolą objęto również rozliczenia z tytułu środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych otrzymanych na realizację programu, projektu lub zadania w formie zaliczki na poczet przyszłych wydatków.

Do kontroli jednostka okazała cztery zawarte umowy z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, na podstawie których Gmina uprawniona była do otrzymywania zaliczek na realizację programów i projektów a mianowicie:

1. Gmina Bełchatów przyjazna środowisku – instalacja urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii w budynkach użyteczności publicznej,
2. Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Ludwikowie i Nowym Świecie, Gmina Bełchatów,
3. Gimnazjum nowych horyzontów,
4. Przedszkolak najlepsza inwestycja w przyszłość

W wyniku kontroli stwierdzono, że na koniec 2018 roku zaliczki, które pozostawały na kontach Gminy dotyczyły projektu Gimnazjum nowych horyzontów. Stwierdzono, że na 31 grudnia 2018 roku Gmina według potwierdzenia sald **posiadała na rachunku bankowym 130** nierozliczone zaliczki, które nie podlegały zwrotowi w 2018 roku w łącznej kwocie **8.643,67 zł.**

Stwierdzono, że Gmina na 2019 rok otrzymała w grudniu 2018 roku na styczeń roku następnego subwencję oświatową, która jest dochodem 2019 roku w kwocie 638.873,00zł. Subwencja oświatowa otrzymana w grudniu 2018 roku na styczeń 2019 roku została wykorzystana przez jednostkę do finansowania budżetu 2018 roku.

Zatem Gmina na koniec 2018 roku winna posiadać na rachunku 133 następujące środki:

- nadwyżkę wykonanych z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nad wydatkami na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w kwocie **14.247,66 zł,**

-- środki w wysokości **296.465,76 zł** stanowiące różnicę pomiędzy kwotą subwencji oświatowej otrzymanej w grudniu 2018 roku na styczeń 2019 roku w kwocie 638.873,00 zł a kwotą należnych dochodów 2018 roku, które kasowo wpłynęły w 2019 roku (udziały w podatkach) 342.407,24 zł,

- dotację podlegającą zwrotowi w terminie do 31 stycznia 2019 roku w wysokości **223.209,43 zł.**

Łącznie środki jakie powinny znajdować się na koncie 133 na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowią kwotę **533.922,85zł.** Na 31 grudnia 2018 roku saldo rachunku wykazywało kwotę **minus 336.898,73 zł.**

Stan środków na poszczególnych rachunkach bankowych przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2018
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1.	Rachunek budżetu Gminy	133	-336.898,73
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
2.	Rachunek do rozliczenia podatku VAT od 2017 roku D	131 (dochody)	5.075,67
3	Rachunek do rozliczenia podatku VAT od 2017 roku W		0,00
4.	Rachunek środków na doskonalenie pracowników młodocianych	139 (F-sz pracy)	12,39
5.	Rachunek środków F-sz pracy GOPS (Asystent rodziny)	139 (F-sz pracy Gops)	14,39
6.	Rachunek wydatków jednostki	130 W	0,00
7.	Rachunek dochodów jednostki	130 D	0,00
8.	Rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	135 (wydatki)	6.411,63
9.	Rachunek depozytów	139-1(wydatki)	108.022,31
10.	Gimnazjum Nowych Horyzontów	130 (Gimn. NH)	8.643,67
11.	Lok. PKTiUK GB Budowa chodnika Oleśnik	139-2 (wydatki)	10.573,05
12.	Lok. Jazon, dostawa żywności	139-3 (wydatki)	1.285,51
13.	Lok. KOP-BUD, budowa kanalizacji Ludwików Nowy Świat	139-5 (wydatki)	18.463,55
14	Lok. LEAR	139-6 (wydatki)	7.287,22
15.	Lok. PEUK	139-7 (wydatki)	3.214,70
16.	Lok. VORTEX-BUD , Termomodernizacja budynku OSP Niedyszyna	139-8 (wydatki)	16.799,83
17.	Lok. SZOKMIR, przebudowa budynku SP w Janowie	139-10 (wydatki)	5.175,84
18.	Lok. PEUK, Przebudowa drogi wew. Poręby	139-11 (wydatki)	2.059,94
19.	Lok. PEUK, przebudowa drogi gminnej 101260E Oleśnik	139-12 (wydatki)	8.237,10
20.	Lok. PEUK, przebudowa drogi gminnej 101257E w Zdieszulicach Dolnych	139-13 (wydatki)	8.321,95
21.	Lok. 4BUD-Kompleks, Świetlica w Emilinie	139-14 (wydatki)	1.653,12
22.	Lok. ASECCO DATA SYSTEMS S.A. , wdrożenie i utrzymanie systemu elektronicznego obiegu dok.	139-15 (wydatki)	6.551,33
23.	Lok. SER-WIKA, dostawa żywności	139-16 (wydatki)	2.913,16
24.	Lok. (...)¹, dostawa żywności	139-17 (wydatki)	4.269,36
25.	Lok. MIRS, Budowa boiska w Zawadowie	139-19 (wydatki)	4.529,93

Stwierdzono, że w 2018 roku dokonano zmian terminów spłat zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek a także wykupu obligacji. Wykonane rozchody według sprawozdania Rb-NDS za 2018 rok wynosiły 2.070.899,51 zł i zgodne były z zawartymi umowami kredytów i pożyczek długoterminowych (nie uwzględniono spłaconego w 2018 roku kredytu zawartego w 2017 roku jako krótkoterminowy).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wskaźnik wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych przedstawiono w poniższych zestawieniach tabelarycznych:

Tab 1

Wskaźnik na 2018 rok

Rozchody i odsetki wykonanie na dzień 31 grudnia 2018 roku (nie uwzględniono rozchodów z tytułu kredytu, który przekształcił się z końcem 2017 roku w kredyt długoterminowy (791.166,14 zł))

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BĘŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	48 367 217,6
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	84 382,11
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	44 572 239,15
4	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	49 156 215,15
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,07892
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06735		
7	plan dochodów na 2018 r.	52 952 930,60		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2018 r. wg wykonania (z pominięciem kredytu 791.166,14)	2 070 899,51		
9	odsetki wg wykonania w 2018 r.	465 555,05		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,04790		
11	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	Tak		

Tab2

Wskaźnik na 2018 rok
uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018, rozchody 2018 wynikające z planu powiększone o rozchody z tytułu spłaty kredytu zawartego w 2017 roku jako krótkoterminowy, odsetki wynikające z planu

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	48 367 217,60
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	84 382,11
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	44 572 239,15
4	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	49 156 215,15
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,07892
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06735		
7	plan dochodów na 2018 r. po pomniejszeniu o wykorzystaną w 2017 roku subwencję oświatową	52 660 906,49*		
8	przypadające do spłaty raty kredytów i pożyczek w 2018 r. wg planu z uwzględnieniem spłaty kredytu „krótkoterminowego” z 2017 roku	2 991 166,14		
9	odsetki wg planu w 2018 r.	472 000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,06576		
11	sprawdzenie relacji z art. 243(10 ≤ 6)	Tak		

* 52 952 930,60 (plan dochodów ogółem na 2018 rok wg uchwały z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018- 292 024,11(kwota dochodów 2018 roku, która została wykorzystana do finansowania deficytu 2017 roku)= 52 660 906,49

Tab3

Wskaźnik na 2018 rok
Wykonanie 2017, Plan wynikający z uchwały z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018, rozchody 2018 wynikające z planu powiększone o rozchody z tytułu spłaty kredytu zawartego w 2017 roku jako krótkoterminowy, odsetki z planu, dochody bieżące i ogółem roku 2017 pomniejszone o kwotę 244.218,74 zł (część subwencji oświatowej, która została przeznaczona na finansowanie deficytu 2016 roku), planowane dochody ogółem 2018 pomniejszone o część subwencji oświatowej zaangażowaną do finansowania deficytu 2017 roku (292.024,11zł)

L.p.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	48 122 998,86
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	84 382,11
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	44 572 239,15
4	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	48 911 966,41
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,05059	0,07256	0,07432
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06582		
7	plan dochodów na 2018 r.	52 660 906,49**		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2018 r. wg planu z uwzględnieniem rozchodów z kredytu zawartego jako krótkoterminowy w 2017 roku	2 991 166,14		
9	odsetki wg planu w 2018 r.	472 000,00		

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BEŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem [(8+9)/7] - lewa strona wzoru	0,06651
11	sprawdzenie relacji z art. 243(10 ≤ 6)	NIE

*48 367 217,60 (dochody bieżące za 2017 roku) - 244.218,74 = 48 122 998,86

**49 156 215,15 (dochody ogółem za 2017 rok) - 244.218,74 = 48 911 966,41

*** 52 952 930,60 (plan dochodów ogółem na 2018 rok wg uchwały z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018- 292 024,11(kwota dochodów 2018 roku, która została wykorzystana do finansowania deficytu 2017 roku)= 52 660 906,49

Tab 4

Wskaźnik na 2018 rok

Rozchody 2018 wynikające z wykonania powiększone o rozchody z tytułu spłaty kredytu zawartego w 2017 roku jako krótkoterminowy, odsetki wynikające z wykonania, dochody bieżące i ogółem roku 2017 skorygowane o 188.201,46 zł (pomniejszone o 244.218,74 zł tj. część subwencji oświatowej, która została przeznaczona na finansowanie deficytu 2016 roku, powiększona o kwotę 56.017,28 dotacji do zwrotu wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, które nie miały pokrycia na rachunku bankowym), dochody ogółem plan 2018 skorygowany o e o pomniejszone), plan dochodów na 2018 roku powiększony o kwotę 223.209,47 zł dotacji do zwrotu wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, który nie miał pokrycia na rachunku bankowym oraz pomniejszony o część subwencji oświatowej zaangażowaną do finansowania deficytu 2017 roku (292.024,11zł)

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2015	2016	2017
1	dochody bieżące	37 292 228,88	42 881 415,81	48 179 016,14*
2	dochody ze sprzedaży majątku	105 513,00	97 704,42	84 382,11
3	wydatki bieżące	35 393 190,97	39 741 965,88	44 572 239,15
4	dochody ogółem	39 624 628,51	44 616 135,34	48 968 013,69
5	wskaźnik w ujęciu rocznym [(1+2-3)/4]	0,05059	0,07256	0,07538
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06618		
7	Wykonanie dochodów za 2018 rok po korekcie o subwencję oświatową z 2018 roku wydatkowaną w 2017 roku	52 884 115,96**		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów w 2018 r. wg wykonania	2 862 065,65		
9	odsetki wg wykonania w 2018 r.	465 555,05		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem [(8+9)/7] - lewa strona wzoru	0,06292		
11	sprawdzenie relacji z art. 243(10 ≤ 6)	Tak		

*48 367 217,60 (dochody bieżące za 2017 roku) - 244.218,74 zł (tj. część subwencji oświatowej, która została przeznaczona na finansowanie deficytu 2016 roku) + 56.017,28 (dotacji do zwrotu wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, które nie miały pokrycia na rachunku bankowym)= 48.179.016,14

**49 156 215,15 (dochody ogółem za 2017 rok) - 244.218,74 + 56.017,28 = 48 968 013,69 zł

*** 52 952 930,60 (plan dochodów ogółem na 2018 rok wg uchwały z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018- 292 024,11(kwota dochodów 2018 roku, która została wykorzystana do finansowania deficytu 2017 roku)+ 223.209,47 zł dotacji do zwrotu wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, który nie miał pokrycia na rachunku bankowym = 52 884 115,96

Budżet 2019 roku wpływ wykonania budżetu z 2018 roku

Uchwałą nr II/224/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie z uwagami zaopiniował projekt budżetu na 2019 rok. Uwagi zawarte w opinii dotyczyły konsekwencji działań w zakresie pozyskiwania dochodów oraz zachowania szczególnej dyscypliny w ponoszeniu wydatków budżetowych. Ponadto Skład Orzekający zauważył, że z informacji opisowej przedstawionej do projektu budżetu na 2019 rok wynika, że w dziale 010 i 900 Gmina zaplanowała wpływy z dotacji na zadanie inwestycyjne Gmina Bełchatów przyjazna środowisku – instalacja urządzeń wykorzystujących OZE w budynkach użyteczności publicznej jako bieżące, podczas gdy prawidłowo winny być zakwalifikowane jako majątkowe. Ponadto z opinii wynika, że zadania inwestycyjne w rozdziale 60016 wymienione w poz. 1 i 2 nie były wymienione w załączniku inwestycyjnym nr 3 na 2019 rok. Uchwałą nr II/225/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz możliwości sfinansowania planowanego na 2019 rok deficytu budżetu Gminy Bełchatów. Uchwałą nr II/34/2019 z dnia 6 lutego

2019 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość sfinansowania deficytu budżetowego na 2019 rok w kwocie 4.304.141,11 zł. Opinia potwierdza również, że kwota długu Gminy Bełchatów wynikająca z zaciągniętych zobowiązań oraz sposób sfinansowania spłaty długu jest prawidłowo przyjęty w uchwale budżetowej oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej, tj. z zachowaniem relacji z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W dniu 28 grudnia 2018 roku Rada Gminy Bełchatów uchwałą nr IV/30/2018 przyjęła budżet na 2019 rok. W uchwale z dnia 28 grudnia 2018 roku dochody Gminy zaplanowano w wysokości – 51.286.808,63 zł, z tego: dochody bieżące 49.460.719,08 zł, dochody majątkowe 1.826.089,55 zł. Wydatki zaplanowano na poziomie 55.590.949,74 zł, z tego: wydatki bieżące 46.704.193,81 zł, wydatki majątkowe 8.886.755,93 zł. Planowany deficyt w wysokości 4.304.141,11 zł zostanie sfinansowany przychodami z zaciągniętych pożyczek i kredytów. Ustalono, że przychody budżetu Gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów w kwocie 2.500.000,00 zł zostaną przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji. **Rada Gminy ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek w kwocie 8.794.141,11 zł z tego na:**

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu - w kwocie 1.500.000,00 zł;
- 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu - w kwocie 4.304.414,11 zł;
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów - w kwocie 2.500.000,00 zł;
- 4) koszty obsługi długu - w kwocie 490.000,00 zł.

Zauważyć należy, że w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych brak normy, która upoważniałaby do ustanowienia odrębnego limitu na koszty obsługi długu. Przy ustalaniu limitu zobowiązań, które jednostka planuje zaciągnąć koszty obsługi długu winny zawrzeć się w limitach z tytułów wskazanych w art. 89 ust. 1 pkt 1-4 ustawy o finansach publicznych.

W uchwale budżetowej Rada Gminy upoważniła Wójta do:

- 1) zaciągania kredytów i pożyczek do wysokości poszczególnych **limitów zobowiązań** określonych przez Radę Gminy Bełchatów;
- 2) dokonywania zmian w budżecie polegających na przeniesieniach w planie wydatków w ramach działu w zakresie wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy;
- 3) dokonywania zmian w zakresie wydatków majątkowych w działach pomiędzy zadaniami inwestycyjnymi, nie powodujących wprowadzenia nowego lub usunięcia istniejącego zadania, z wyłączeniem przedsięwzięć;
- 4) przekazania uprawnień kierownikom jednostek budżetowych do wprowadzania zmian w planie finansowym między paragrafami w ramach rozdziału z wyjątkiem wydatków majątkowych;
- 5) lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu Gminy.

Z uchwały budżetowej wynika, że ustalono dochody w kwocie 1.100.000,00 zł oraz wydatki w kwocie 1.271.885,66 zł związane z realizacją ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zatem Gmina powinna dążyć do planowania dochodów

i wydatków na system gospodarowania odpadami komunalnymi w takich samych wartościach - system gospodarowania odpadami komunalnymi winien się bilansować. W przypadku gdy zaplanowane realnie dochody nie pozwalają na sfinansowanie wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi Wójt winien zapewnić skalkulowanie stawek tak, aby pokrywały one wydatki oraz przedstawić projekt uchwały Radzie Gminy.

Wykonanie budżetu z roku 2018 oraz plan na 2019 rok przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2018 według Rb-NDS (korekta z dn. 19.03.2019)	Plan wg pierwszej uchwały budżetowej 2019 (uchwała IV/30/2018 z dnia 28.12.18)	Plan po zmianach na 2019 (uchwała VI/38/2019 z dnia 31.01.19)	Plan po zmianach na 2019 (uchwała VI/38/2019 z dnia 31.01.19)
DOCHODY OGÓŁEM	53.373.693,33	51.286.808,63	53.039.864,12	53.092.722,12
Dochody bieżące	49.927.644,48	49.460.719,08	50.310.634,19	50.363.492,19
Dochody majątkowe	2.446.048,85	1.826.089,55	2.729.229,93	2.729.229,93
PRZYCHODY	4.930.552,00	6.804.141,11	6.804.414,11	6.804.141,11
z tego:				
Kredyty i pożyczki	4.930.552,00*	6.804.141,11	6.804.141,11	6.804.141,11
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne (np. wolne środki)	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne źródła	0,00	0,00	0,00	0,00

* nie uwzględniono kredytu wypłaconego w 2018 roku jako krótkoterminowy a niespłaconego w 2018 roku kwota 336.989,73zł

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2018 według Rb-NDS (korekta z dn. 19.03.2019)	Plan wg pierwszej uchwały budżetowej 2019 (uchwała IV/30/2018 z dnia 28.12.18)	Plan po zmianach na 2019 (uchwała VI/38/2019 z dnia 31.01.19)	Plan po zmianach na 2019 (uchwała VI/38/2019 z dnia 31.01.19)
WYDATKI OGÓŁEM	55.191.705,07	55.590.949,74	57.344.005,23	57.396.863,23
z tego:				
Wydatki majątkowe	7.085.383,39	8.886.755,93	9.625.005,31	9.434.965,49
Wydatki bieżące	48.106.321,68	46.704.193,81	47.718.999,92	47.961.897,74
ROZCHODY				
w tym: spłata kredytów i pożyczek	2.070.899,51**	2.500.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00

** nie uwzględniono kredytu uzyskanego jako krótkoterminowy w 2017 roku w kwocie 791.166,14 zł a spłaconego w 2018 roku

Stwierdzono, że przyjęta w 2019 roku kwota rozchodów w wysokości 2.500.000,00 zł nie wynika z zawartych przez jednostkę umów kredytu, pożyczki oraz emisji obligacji. Wynikająca z terminów płatności zawartych umów kwota rozchodów na dzień uchwalenia uchwały budżetowej wynosiła 2.910.278,25 zł. Stwierdzono, że do dnia zakończenia kontroli nie okazano dokumentów dotyczących zmian harmonogramów płatności, w związku z powyższym na dzień zakończenia kontroli, tj. 13 marca 2019 roku, kwota rozchodów wynikająca z harmonogramów do zawartych umów kredytów,

pożyczek oraz wykupu obligacji po uwzględnieniu kwoty 336.898,73 zł wynikającej z umowy o kredyt krótkoterminowy zawartej i niespłaconej w 2018 roku wynosiła 3.247.176,98 zł.

Zauważyć należy, że **przyjmując planowany poziom rozchodów w wysokości wynikającej z zawartych umów według stanu na dzień uchwalenia budżetu na 2019 roku (tj. 28 grudnia 2018 roku) to relacja wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych pozostaje niespełniona**. Zatem uchwalenie budżetu na 2019 rok było niemożliwe z uwagi na brak możliwości spełnienia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych. W poniższej tabeli przedstawiono relacje wynikające z art. 243 ustawy o finansach publicznych na 2019 rok.

Tab. 1
Wskaźnik 2019 rok
uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku IV/29/2018 (2016, 2017 wykonanie 2018 plan III kwartały)

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2016	2017	2018 plan III kwartały
1	dochody bieżące	42 881 415,81	48 367 217,6	49 611 668,72
2	dochody ze sprzedaży majątku	97 704,42	84 382,11	567 991,87
3	wydatki bieżące	39 741 965,88	44 572 239,15	48 518 303,91
4	dochody ogółem	44 616 135,34	49 156 215,15	52 969 180,56
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,07256	0,07892	0,03136
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06095		
7	plan dochodów na 2019 r.	51 286 808,63		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2019 r. wg planu	2 500 000,00		
9	odsetki wg planu w 2019 r.	490 000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,05830		
	sprawdzenie relacji z art. 243 $(10 \leq 6)$	Tak		

Tab. 2
Wskaźnik na 2019 rok
uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku IV/29/2018 (2016, 2017 wykonanie 2018 plan III kwartały)
Rozchody po uwzględnieniu kredytu pobranego w 2018 roku jako krótkoterminowy w kwocie 336.898,73 zł

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2016	2017	2018 plan III kwartały
1	dochody bieżące	42 881 415,81	48 367 217,6	49 611 668,72
2	dochody ze sprzedaży majątku	97 704,42	84 382,11	567 991,87
3	wydatki bieżące	39 741 965,88	44 572 239,15	48 518 303,91
4	dochody ogółem	44 616 135,34	49 156 215,15	52 969 180,56
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,07256	0,07892	0,03136
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,06095		
7	plan dochodów na 2019 r.	51 286 808,63		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2019 r. wg planu po uwzględnieniu kredytu pobranego w 2018 roku jako krótkoterminowy	2 836 898,73*		
9	odsetki wg planu w 2019 r.	490.000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,06487		
	sprawdzenie relacji z art. 243 $(10 \leq 6)$	NIE		

*2 500 000,00 plan rozchodów na 2019 + 336 898,73 przeterminowany kredyt krótkoterminowy spłacony w 2019 roku = 2 836 898,73

Tab. 3

Wskaźnik na 2019 rok

uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku IV/29/2018, rozchody po uwzględnieniu kredytu pobranego w 2018 roku jako krótkoterminowy w kwocie 336.898,73 zł, wykonanie 2016, 2017 wykonanie po korektach: dochody bieżące i ogółem roku 2017 skorygowane o 188.201,46 zł (pomniejszone o 244.218,74 zł tj. część subwencji oświatowej, która została przeznaczona na finansowanie deficytu 2016 roku, powiększona o kwotę 56.017,28 dotacji do zwrotu wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, które nie miały pokrycia na rachunku bankowym), plan dochodów na III kwartał 2018 roku powiększony o kwotę 223.209,47 zł dotacji do zwrotu wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, który nie miał pokrycia na rachunku bankowym oraz pomniejszony o część subwencji oświatowej zaangażowaną do finansowania deficytu 2017 roku 292.024,11zł, wydatki bieżące powiększone o 56.017,28 zł zwrotów dotacji, które w związku z brakiem środków na rachunku bankowym podlegały zwrotowi z wydatków, plan dochodów na 2019 rok pomniejszony o część subwencji oświatowej zaangażowaną do finansowania deficytu 2018 roku 296.465,76 zł

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2016	2017	2018 plan III kwartały
1	dochody bieżące	42 881 415,81	48 179 016,14*	49 542 854,08***
2	dochody ze sprzedaży majątku	97 704,42	84 382,11	567 991,87
3	wydatki bieżące	39 741 965,88	44 572 239,15	48 518 303,91****
4	dochody ogółem	44 616 135,34	48 968 013,69**	52.900.365,92*****
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,07256	0,07538	0,03010
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,05935		
7	Plan dochodów na 2019 rok po korekcie o subwencję oświatową otrzymaną w 2019 roku wydatkowaną w 2018 roku $(51\ 286\ 808,63 - 296\ 465,76 = 50\ 990\ 342,87)$	50 990 342,87		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów w 2019 r. wg umów wraz z kredytem krótkoterminowym niespłaconym w 2018 roku $(2\ 910\ 278,25 + 336.898,73)$	3 247 176,98		
9	odsetki wg planu na 2019 r.	490 000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	0,07329		
11	sprawdzenie relacji z art. 243(10 ≤ 6)	NIE		

*48 367 217,60 (dochody bieżące za 2017 roku) - 244.218,74 zł (tj. część subwencji oświatowej, która została przeznaczona na finansowanie deficytu 2016 roku) + 56.017,28 (dotacji do zwrotu wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, które nie miały pokrycia na rachunku bankowym) = 48.179.016,14

**49 156 215,15 (dochody ogółem za 2017 rok) - 244.218,74 + 56.017,28 = 48 968 013,69 zł

*** 49 611 668,72 (dochody bieżące plan III kwartały 2018) + 223.209,47 (dotacje do zwrotu wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, które nie miały pokrycia na rachunku bankowym - dochód) - 292.024,11 zł (dochód 2018 r. otrzymany w 2017 r. i przeznaczony do finansowania budżetu 2017 roku) = 49 542 854,08 zł

****48 518 303,91 wydatki bieżące plan na III kwartały 2018 roku + 56.017,28 zł kwota dotacji do zwrotu z 2017 roku wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, które nie miały pokrycia na rachunku bankowym stanowiące wydatek 2018 roku = 48.574.321,19 zł

*****52 969 180,56 plan dochodów ogółem na III kwartały 2018 roku powiększony o kwotę 223.209,47 zł dotacji do zwrotu wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, który nie miał pokrycia na rachunku bankowym oraz pomniejszony o część subwencji oświatowej zaangażowaną do finansowania deficytu 2017 roku 292.024,11zł = 52.900.365,92

Tab 4

Wskaźnik rok 2020

uchwała z dnia 25 lutego 2019 VII/44/2018 (wykonanie 2017, 2018, 2019 plan)

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2017	2018	2019 plan
1	dochody bieżące	48 367 217,6	49 927 644,48	50 363 492,19
2	dochody ze sprzedaży majątku	84 382,11	199 299,33	450 000,00
3	wydatki bieżące	44 572 239,15	48 106 321,68	47 961 897,74
4	dochody ogółem	49156215,15	52373693,33	53 092 722,12
5	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	0,07892	0,03858	0,05371
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,05707		
7	plan dochodów na 2020 r.	53 092 722,12		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów w 2020 r. Wg planu	2 400 000,00		
9	odsetki wg planu w 2020 r.	490 000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem	0,05443		

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BEŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

[[8+9)/7] - lewa strona wzoru	
sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	Tak

Tab. 5
2020rok
uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku IV/29/2018 (2017, plan 2018, 2019)
Rozchody według posiadanych przez jednostkę harmonogramów na dzień 13 marca 2019 roku,

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2017	2018	2019 plan
1	dochody bieżące	48 367 217,6	49 927 644,48	50 363 492,19
2	dochody ze sprzedaży majątku	84 382,11	199 299,33	450 000,00
3	wydatki bieżące	44 572 239,15	48 106 321,68	47 961 897,74
4	dochody ogółem	49 156 215,15	52 373 693,33	53 092 722,12
5	wskaźnik w ujęciu rocznym [(1+2-3)/4]	0,07892	0,03858	0,05371
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,05707		
7	plan dochodów na 2020 r.	53 800 775,82		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2020 r. Wg zawartych umów	3 114 867,02		
9	odsetki wg planu w 2020 r.	490 000,00		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem [(8+9)/7] - lewa strona wzoru	0,06700		
	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	NIE		

Tab. 6
2021rok
uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku IV/29/2018 (2016, 2017, 2018 wykonanie)

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2018	2019 plan	2020 plan
1	dochody bieżące	49 927 644,48	50 363 492,19	53 800 775,82
2	dochody ze sprzedaży majątku	199 299,33	450 000,00	0,00
3	wydatki bieżące	48 106 321,68	47 961 897,74	42 352 169,62
4	dochody ogółem	52 373 693,33	53 092 722,12	53 800 775,82
5	wskaźnik w ujęciu rocznym [(1+2-3)/4]	0,03858	0,05371	0,21280
6	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	0,10170		
7	plan dochodów na 2021 r.	54 000 780,00		
8	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2021 r. wg planu	4 240 000,00		
9	odsetki wg planu w 2021 r.	490.000		
10	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem [(8+9)/7] - lewa strona wzoru	0,08759		
	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	TAK		

Stwierdzono, że z tabeli nr 6 wynika zaplanowanie znacznego wzrostu dochodów bieżących w 2020 roku tj. o 3.437.283,63 zł oraz spadek wydatków bieżących o 5.609.728,12 zł w stosunku do 2019 roku co jest nierealne i niemożliwe do wykonania.

Z powyższych zestawień tabelarycznych wynika, że gdyby jednostka w latach 2019 – 2020 zaplanowała rozchody w sposób zgodny z zawartymi umowami to budżet na 2019 rok nie mógłby być uchwalony z uwagi na fakt niespełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. **Zauważyć należy, że jednostka uchwalając WPF winna mieć na uwadze art. 226 ustawy po finansach publicznych, który stanowi, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna.**

Zatem zaplanowany budżet 2019 roku pozostaje nierealny (niemożliwy do wykonania) z uwagi na fakt, iż:

- nie uwzględniono w nim kwoty rozchodów wynikających z zawartych umów pożyczek, kredytów długoterminowych oraz wykupu obligacji (kwota 2.910.278,25 zł), nie uwzględniono kwoty wynikającej z umowy kredytu zawartego jako krótkoterminowy, który z upływem 31 grudnia 2018 roku przekształcił się w kredyt długoterminowy (336.898,73 zł),. Łączne rozchody 2019 roku winny być zaplanowane w kwocie 3.247.176,98zł. Według planu kwota rozchodów na 2019 rok wynosi 2.500.000,00 zł,
- w planowanych dochodach 2019 roku uwzględniono kwotę subwencji oświatowej otrzymanej w 2018 roku na styczeń 2019 roku, która została zaangażowana w sfinansowanie wydatków roku 2018 kwota 296.465,76 zł,
- w planowanych wydatkach bieżących 2019 roku nie uwzględniono wydatków z tytułu dotacji wykorzystanych w 2018 roku niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie 223.209,47 zł do finansowania budżetu 2018 roku. Dotacje te powinny być zaplanowane w wydatkach 2019 roku z uwagi na fakt, iż jednostka na 31 grudnia 2018 roku nie posiadała na rachunkach bankowych środków pieniężnych.

Analizując sytuację Gminy Bełchatów za okres od 2016 roku stwierdzono, że ulega ona stałemu pogarszaniu się. W 2016 roku Gmina wykorzystwała subwencję oświatową otrzymaną w grudniu 2016 roku na styczeń 2017 roku do sfinansowania wydatków roku 2016. W okresie 2017-2018 sytuacja była analogiczna. Dodatkowo w 2017 roku oraz 2018 roku Gmina nie spłaciła zaciągniętych kredytów krótkoterminowych do 31 grudnia danego roku, czym naruszyła art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, który stanowi, że **suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.** Zatem kwota zawarta w uchwale budżetowej **stanowi nieprzekraczalny limit zaciąganych zobowiązań** w danym roku budżetowym. Rada Gminy upoważniła Wójta w 2017 i 2018 roku do zaciągnięcia kredytu krótkoterminowego. Wójt natomiast w rezultacie niespłacenia kredytu zawartego jako krótkoterminowy zawarł kredyty długoterminowe, które nie mieściły się z kolei w limitach kredytów i pożyczek długoterminowych. **Ponadto niespłacenie kredytu krótkoterminowego do 31 grudnia danego roku powoduje przekształcenie się kredytu w kredyt długoterminowy, którego zaciągnięcie stosownie do art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku winno być zaopiniowane przez Regionalną Izbę Obrachunkową.**

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BEŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

Źródła finansowania deficytu w okresie 2016-2019*, kwoty subwencji otrzymanych w grudniu na rok następny, kwoty dotacji do zwrotu, kwoty udziałów w podatkach, które memoriałowo zaliczone są do dochodów wraz ze stanami środków na rachunku bankowym na 31 grudnia danego roku przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne:

Lp	Wyszczególnienie	2016 (plan)	2017 (plan)	2018 (plan)	2019 (plan)
1	Dochody ogółem	46.453.679,3 3	50.382.150,69	52.952.930,60	-----
2	Wydatki ogółem	49.313.785,4 8	53.758.775,41	58.144.618,64	-----
3	Deficyt	-2.860.106,15	-3.376.624,72	-5.191.688,04	-----
4	Przychody	4.460.106,15	5.576.624,72	7.391.688,04	-----
5	Rozchody	1.600.000,00	2.200.000,00	2.200.000,00	-----
		2016 (wykonanie)	2017 (wykonanie)	2018 (wykonanie)	2019 (plan)
6	Dochody ogółem	44.616.135,3 4	49.156.215,15	52.373.693,33	51.286.808,6 3
7	Dotacje do zwrotu które stanowią dochód roku bazowego z uwagi na fakt, iż jednostka nie posiadała na 31.12 środków aby je zwrócić		56.017,28	223.209,47	----
8	Wydatki ogółem	46.124.070,2 6	49.803.026,44	55.191.705,07	55.590.949,7 4
9	Zwroty dotacji za rok poprzedni będące wydatkami z uwagi na fakt, iż jednostka nie posiadała środków na rachunku na 31.12			56.017,28	223.209,47
10	deficyt budżetowy po uwzględnieniu rozliczeń dotacji	-1.507.934,92	-646.811,29 -590.794,01	-2.818.011,74 -2.650.819,55	-4.304.141,11 -4.527.350,58
11	przychody budżetowe	2.957.066,15	1.793.674,00	4.930.552,00	6.804.141,11
12	rozchody budżetowe	1.572.727,93	1.912.449,53	2.070.899,51	2.836.898,73
13	Deficyt + przychody – Rozchody Deficyt po uwzględnieniu dotacji*** + przychody -rozchody	-123.596,70	-765.586,82 -709.569,54	+41.640,75 + 208.832,94	0,00 -223.209,47
14	Środki stanowiące dochód roku bieżącego otrzymane w roku poprzednim, które nie wpłynęły kasowo w roku bieżącym (subwencje, dotacje)		<u>244.218,74**</u>	<u>292.024,11</u>	<u>296.465,76</u>
15	Rozchody budżetowe nieujęte w budżecie stanowiące spłatę kredytu zawartego jako krótkoterminowy, który nie został spłacony w poprzednim roku i obciąża bieżący rok budżetowy	0,00	0,00	-791.166,14	-336.898,73
16	Przychody budżetowe nieujęte w budżecie w formie niespłaconego kredytu „krótkoterminowego”	0,00	791.166,14	336.898,73	-----
17	Środki finansowe otrzymane w grudniu stanowiące dochód następnego roku (subwencja) wg bilansu, 2018 rok wg konta 909	576.276,00	592.678,00	638.873,00	
18	Środki otrzymane w roku następnym po roku budżetowym stanowiące dochody roku budżetowego (udziały w podatkach)	326.470,94	300.653,89	342.407,24	
19	Różnica pomiędzy kwotą subwencji a środkami stanowiącymi dochód roku	249.805,06	292.024,11	296.465,76	

	bieżącego otrzymanymi w roku następnym (wiersz 17-wiersz 18)				
20	Kwoty dotacji, które podlegały zwrotowi w roku następnym po roku budżetowym	144.354,69	56.017,28	223.209,43	
21	Suma środków na rachunku organu (dane z potwierdzenia sald)	149.941,01	-791.166,14	-336.898,73	
22	Minimalna kwota środków finansowych jaka powinna znajdować się na rachunku budżetu tak aby dochody roku przyszłego nie stanowiły źródła finansowania deficytu roku bieżącego (Kwoty dotacji, które podlegały zwrotowi w roku następnym po roku budżetowym+ Różnica pomiędzy kwotą subwencji a środkami stanowiącymi dochód roku bieżącego otrzymanymi w roku następnym) (wiersz 20 + wiersz 19)	394.159,75	348.041,39	519.675,19	
23	Różnica pomiędzy kwotą minimalną jaka powinna znajdować się na koniec roku na rachunkach bankowych budżetu a saldem rachunku 133 na 31.12(wiersz 22 minus wiersz 21)	244.218,74	1.139.207,53	856.573,92	
24	Suma środków na rachunku środków niewygasających (dane z potwierdzenia sald)	116.466,98	0,00	0,00	
25	Zaliczki na projekty, programy lub zadania, które nie podlegają zwrotowi w roku budżetowym i przeznaczone są na finansowania zadania w roku następującym po roku budżetowym pozostające na wyodrębnionych rachunkach bankowych (dane z potwierdzenia sald)	129.756,25	258.008,28	8.643,67	

* nie uwzględniono danych wynikających ze szczególnych zasad wykonywania budżetu

** kwota obliczona w następujący sposób: **149.941,01** Suma środków na rachunku organu nadzień 31.12.2016 **minus 144.354,69** dotacje zwrócone do 31 stycznia 2017 roku wynosi **5.586,32 zł**. Po uwzględnieniu zwrotu dotacji na rachunku budżetu winna znajdować się kwota **249.805,06 zł** tj. kwota różnicy pomiędzy kwotą subwencji otrzymanej w grudniu 2016 na styczeń 2017 a środkami stanowiącymi dochód 2016 roku otrzymanymi w 2017 roku, a faktycznie po uwzględnieniu zwrotów dotacji na rachunku pozostawało **5.586,32 zł**. Zatem różnica to kwota **244.218,74 zł (249.805,06- 5.586,32zł)**.

*** korekta o dotacje wynika z faktu, że zwrot tychże dotacji nie ma pokrycia w środkach na rachunku bankowym na dzień 31 grudnia zatem dotacje w roku bazowym wydatkowane są niezgodnie z przeznaczeniem, dotacje (również w części wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem) są więc dochodem roku bazowego. Dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi w roku następnym jako wydatek z uwagi na fakt iż na 31 grudnia na rachunku bankowym nie było środków, z których mogłyby być zwrócone.

Zestawienia sporządzone przez Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych Panią Elwirę Jędrzejczyk dotyczące zwrotów udziałów w podatkach za okres 2016-2018 oraz zwrotów dotacji z lat 2016-2018 wraz z wyciągami bankowymi dotyczącymi zwrotów dotacji za lata 2017-2018 stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że:

- 1) w 2017 roku nie odnotowano kasowego wykonania subwencji zaliczonej do dochodów 2017 roku (otrzymanej w grudniu 2016 roku na 2017 rok) w kwocie 244.218,74 zł,
- 2) w 2018 roku nie odnotowano: kasowego wykonania subwencji zaliczonej do dochodów 2018 roku (otrzymanej w grudniu 2017 roku na 2018 rok) w kwocie 292.024,11 zł, rozchodów z tytułu kredytu zawartego w 2017 roku jako krótkoterminowy, który przekształcił się z upływem roku w kredyt długoterminowy w kwocie 791.166,14 zł. Ponadto nie ujęto w planie wydatków 2018 roku dotacji w kwocie 56.017,28 zł. Kwota dotacji winna być ujęta w planie wydatków z uwagi na fakt, iż na dzień 31 grudnia 2017 roku Gmina nie posiadała środków na rachunku bankowym przeznaczonych na zwrot dotacji, zatem zwrot dotacji winien być zaplanowany jako wydatek 2018 roku.
- 3) w 2019 roku nie odnotowano kasowego wykonania subwencji zaliczonej do dochodów 2019 roku (otrzymanej w grudniu 2018 roku na 2019 rok) w kwocie 296.465,76 zł, rozchodów z tytułu kredytu zawartego w 2018 roku jako krótkoterminowy, który przekształcił się z upływem roku w kredyt długoterminowy w kwocie 336.898,73 zł. Ponadto nie ujęto w planie wydatków 2019 roku dotacji w kwocie 223.209,43 zł. Kwota dotacji winna być ujęta w planie wydatków z uwagi na fakt, iż na dzień 31 grudnia 2018 roku Gmina nie posiadała środków na rachunku bankowym przeznaczonych na zwrot dotacji, zatem zwrot dotacji winien być zaplanowany jako wydatek 2019 roku.

Podczas kontroli Skarbnik Gminy Pani Iwona Pole złożyła wyjaśnienie, z którego wynika, że nie była autorem uchwały budżetowej na 2019 rok. Obecnie z uwagi na fakt, iż rozchody ujęte w budżecie na 2019 rok oraz w WPF są zbyt niskie w stosunku do zawartych umów kredytów, pożyczek oraz emisji obligacji Skarbnik Gminy oświadczyła, że podjęła działania mające na celu odroczenie terminu obligacji z roku 2019 na 2025 w kwocie 1.000.000,00 zł, z roku 2020 na 2026 kwotę 1.000.000,00 zł, z roku 2021 na rok 2027 kwota 1.000.000,00 zł.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Iwony Pole w sprawie podjętych działań w celu spełnienia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli.

Spełnienie wskaźnika wynikającego z art. 242 ustawy o finansach publicznych przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne

	2017		2018		2019
	Plan (I uchwała)	Wykonanie	Plan (I uchwała)	Wykonanie	(Plan I uchwała)
Dochody bieżące	45.641.407,84	48.367.217,60	48.083.324,59	49.927.644,48	49.460.719,08
Nadwyżka z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wolne środki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	45.641.407,84	48.367.217,60	48.083.324,59	49.927.644,48	49.460.719,08
Wydatki bieżące	43.926.508,65	44.572.239,15	44.852.358,48	48.106.321,68	46.704.193,81
Wynik	1.714.899,19	3.794.978,45	3.230.966,11	1.821322,80	2.756.525,27

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że jednostka zachowała wskaźnik wynikający z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Prawidłowość wykazywania kwoty długu, przychodów i rozchodów w Wieloletniej Prognozie Finansowej

Kwoty przychodów, rozchodów oraz kwota długu według uchwały z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018 przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne

Uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018							
Lata	Kwota długu z roku poprzedniego w WPF	Przychody z tytułu kredytów i pożyczek	Splaty rat kapitałowych i wykup papierów wartościowych	Kwota długu którego planowana spłata dokona się wydatkami	Wydatki zmniejszające dług	Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu	Kwota długu na koniec roku
		(+)	(-)	(+)	(-)	(-)	
2015	14.517.211,06	2.451.887,00	1.330.029,40	0,00		262.984,66	15.376.084,00
2016	15.376.084,00	2.396.960,00	1.572.727,93	1.845,00	0,00	46.712,75	16.155.448,32
2017	16.155.448,32	1.793.674,00	1.912.449,53	145.257,96	1.845,00	3.577,00	16.176.508,75* Wykazano w WPF 16.967.674,89 Różnica 791.166,14
2018	16.967.674,89	7.391.688,04	2.200.000,00	0,00	145.257,96	0,00	22.014.104,97 Wykazano w WPF 22.159.362,93 Różnica 145.257,96
2019	22.159.362,93	2.562.210,49	2.260.212,54	0,00	0,00	0,00	22.461.360,88
2020	22.461.360,88	0,00	2.908.399,38	0,00	0,00	0,00	19.542.961,50
2021	19.542.961,50	0,00	4.440.000,00	0,00	0,00	0,00	15.112.961,50
2022	15.112.961,50	0,00	3.582.961,50	0,00	0,00	0,00	11.530.000,00
2023	11.530.000,00	0,00	3.000.000,00	0,00	0,00	0,00	8.530.000,00
2024	8.530.000,00	0,00	2.500.000,00	0,00	0,00	0,00	6.030.000,00
2025	6.030.000,00	0,00	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	4.030.000,00
2026	4.030.000,00	0,00	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	2.030.000,00
2027	2.030.000,00	0,00	1.500.000,00				530.000,00
2028	530.000,00	0,00	450.100,00				79.900,00
2029	79.900,00	0,00	79.900,00				0,00
	Razem						

*Kwota długu na 31.12.2017 wg obliczeń na podstawie danych z WPF: kwota długu na 31.12.2016 (16.155.448,32 zł) + przychody 2017 (1.793.674,00) - rozchody 2017 (1.912.449,53) + Kwota długu którego planowana spłata dokona się wydatkami (145.257,96) - Wydatki zmniejszające dług (1.845,00) - Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (3.577,00)= 16.176.508,75 zł.

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że w WPF przyjętym uchwałą z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018 w zakresie roku 2017 nie wykazano kwoty przychodu w kwocie 791.166,14 zł stanowiącego niespłacony na koniec 2017 roku kredyt zawarty jako krótkoterminowy, natomiast kwotę 791.166,14 zł ujęto w kwocie długu. Na koniec 2018 roku wykazano w WPF kwotę o 145.257,96 zł większą niż wynikała z obliczeń (nie uwzględniono kwoty zobowiązań wymagalnych z 2017 roku,

które spłacono w 2018 roku). Analizując rozchody w latach 2018 – 2029 stwierdzono, że kwota zaciągniętego w 2017 roku kredytu w wysokości 791.166,14 zł została ujęta w rozchodach w latach następnych.

Kwoty przychodów, rozchodów oraz kwota długu według uchwały z dnia 25 lutego 2019 roku nr VII/44/2019 przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne

Uchwała z dnia 25 lutego 2019 roku nr VII/44/2019							
Lata	Kwota długu z roku poprzedniego w WPF	Przychody z tytułu kredytów i pożyczek	Splaty rat kapitałowych i wykup papierów wartościowych	Kwota długu którego planowana spłata dokona się wydatkami	Wydatki zmniejszające dług	Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu	Kwota długu na koniec roku
		(+)	(-)	(+)	(-)	(-)	
2016	15.376.084,00	2.396.960,00	1.572.727,93	1.845,00	0,00	46.712,75	16.155.448,32
2017	16.155.448,32	1.793.674,00	1.912.449,53	145.257,96	1.845,00	3.577,00	16.176.508,75* Wykazano w WPF 16.967.674,89 Różnica 791.166,14
2018	16.967.674,89	4.930.552,00	2.070.899,51	31.468,62	145.257,96	1.345,00	19.712.193,04** Wykazano 19.257.925,63 Różnica 454.267,41
2019	19.257.925,63	6 804 141,11	2.500.000,00	0,00	31.468,62	0,00	23 530 598,12
2020	23 530 598,12	0,00	2.400.000,00	0,00	0,00	0,00	21.130.598,12
2021	21.130.598,12	0,00	4.300.000,00	0,00	0,00	0,00	16.830.598,12
2022	16.830.598,12	0,00	4.000.000,00	0,00	0,00	0,00	12.830.598,12
2023	12.830.598,12	0,00	3.000.000,00	0,00	0,00	0,00	9.830.598,12
2024	9.830.598,12	0,00	3.000.000,00	0,00	0,00	0,00	6.830.598,12
2025	6.830.598,12	0,00	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	4.830.598,12
2026	4.830.598,12	0,00	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	2.830.598,12
2027	2.830.598,12	0,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	1.830.598,12
2028	1.830.598,12	0,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	830.598,12
2029	830.598,12	0,00	600.000,00	0,00	0,00	0,00	230.598,12
2030	230.598,12	0,00	230.598,10	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem							

*Kwota długu na 31.12.2017 wg obliczeń na podstawie danych z WPF: kwota długu na 31.12.2016 (16.155.448,32 zł) + przychody 2017 (1.793.674,00) – rozchody 2017 (1.912.449,53) + Kwota długu którego planowana spłata dokona się wydatkami w roku następnym zobowiązania wymagalne(145.257,96) - Wydatki zmniejszające dług (1.845,00) - Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (3.577,00)= 16.176.508,75 zł.

** kwota długu na 31.12.2017 wg WPF (16.967.674,89 zł) + przychody 2018 (4.930.552,00) – rozchody 2018 (2.070.899,51) + Kwota długu którego planowana spłata dokona się wydatkami w roku następnym zobowiązania wymagalne(31.468,62) - Wydatki zmniejszające dług-splacone zobowiązania wymagalne z 2017

roku (145.257,96) - Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (1.345,00)= 19.712.193,04 zł.

Stwierdzono, że uchwała z dnia 25 lutego 2019 roku nr VII/44/2019 wskazuje, że na 31 grudnia 2017 roku kwota długu wynosiła 16.967.674,89 zł, wg matematycznego wyliczenia z uwzględnieniem danych zawartych w WPF kwota długu wynosiła 16.176.508,75 zł (patrz sposób wyliczenia pod tabelą). Różnica w wysokości 791.166,14 zł dotyczy zaciągniętego w 2017 kredytu krótkoterminowego niespłaconego w roku zaciągnięcia. **Kwoty 791.166,14 zł nie wykazano jako przychody 2017 roku ani też jako rozchody 2018 roku.**

W 2018 roku kwota długu liczona z pozycji WPF jest większa o kwotę 454.267,14 zł od kwoty wykazanej w WPF. Kwota ta dotyczy różnicy pomiędzy kredytami zaciągniętymi jako krótkoterminowe a niespłaconymi do końca roku, w którym zostały zaciągnięte tj. kwotą 791.166,14 a kwotą 336.898,73 zł. **Zatem w WPF nie wykazano spłaty kredytu zaciągniętego w 2017 roku jak krótkoterminowy i niespłaconego do 31 grudnia 2017 roku, pomimo, że faktycznie jednostka spłaciła to zobowiązanie w 2018 roku. Natomiast kwoty 336.898,73 zł zaciągniętego w 2018 roku kredytu krótkoterminowego niespłaconego do końca 2018 roku nie wykazano w przychodach 2018 roku.** Z uwagi na fakt, iż różnice pomiędzy kwotą długu obliczaną według poszczególnych kategorii ekonomicznych wynikających z WPF (np. przychody, rozchody) a kwotą długu wpisaną do WPF nie występują, to stwierdzić należy, że kwotę 336.898,73 zł przewidziano jako rozchody w latach 2019 -2030.

Kwota długu wynikająca ze sprawozdania RB-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku jest zgodna z kwotą długu wynikającą z WPF.

Ponadto stwierdzono, że na dzień 31 grudnia 2018 roku w kwocie długu zarówno w WPF jak i sprawozdaniu RB-Z nie ujęto:

- kwot związanych z zawartymi umowami ratalnymi dotyczącymi wykupu sieci wodociągowych od mieszkańców na łączną kwotę 200.589,15 zł,
- zwrotu dotacji otrzymanej na realizację projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Bełchatów – edycja II” z tytułu wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 70.089,30 zł,
- ustalonych decyzją naliczonych odsetek za pobrane zaliczki na projekt w związku z niezłożeniem przez Gminę Bełchatów wniosku o płatność dotyczącego projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Bełchatów – edycja II” w kwocie 50.112,31 zł,
- rat pozostałych do spłaty na dzień 31 grudnia 2018 roku dotyczących zakupów ratalnych w wysokości 3.373,58 zł.

Szczegółowo omówienie zobowiązań nieujętych w WPF oraz sprawozdaniu RB-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku zawarto przy opisie dotyczącym prawidłowości sporządzania sprawozdania RB-Z.

Kwoty rozchodów przyjęte w WPF (dnia 25 lutego 2019 roku nr VII/44/2019 oraz z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018) oraz kwoty wynikające z zawartych umów przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym

Lata	Uchwała z dnia 25 lutego 2019 roku nr VII/44/2019	Uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku nr IV/27/2018	Wartości wynikające z umów na dzień 31 grudnia 2018 roku/ 25 lutego	Różnice pomiędzy kwotą rozchodów wynikających z uchwały z dnia 25 lutego 2019 a kwotą	Różnice pomiędzy kwotą rozchodów wynikających z uchwały z dnia 28 grudnia 2018 a kwotą rozchodów wynikającą z

			2019 (nie dokonywano zmian w harmonogramach spłat od 31.12.18 do 25.02.19)	rozchodów wynikającą z harmonogramu umów	harmonogramu umów
2019	2.500.000,00	2.260.212,54	3.247.176,99	-747.176,99	-986.964,45
2020	2.400.000,00	2.908.399,38	3.114.867,03	-714.867,03	-206.467,65

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że jednostka rozchody w 2019 i 2020 roku zaplanowała niezgodnie z zawartymi umowami kredytowymi, pożyczkowymi.

IV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie na dzień 31 grudnia roku 2016, 2017 oraz 2018 roku

Wyszczególnienie	Sprawozdanie za 2016 rok z 21.04.2017		Sprawozdanie za 2017 rok z 27.02.2018		Sprawozdanie za 2018 rok z 20.02.2018		Sprawozdanie za 2018 rok (korekta 19.03.2019)	
	Plan (po zmianach)	Wykonanie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	Plan (po zmianach)	Wykonanie
A Dochody ogółem	46.453.679,33	44.616.135,34	50.382.150,69	49.156.215,15	52.952.930,60	52.414.624,09	52.952.930,60	52.373.693,33
A1 Dochody bieżące	44.307.796,22	42.881.415,81	48.751.881,64	48.367.217,60	50.485.487,43	49.968.575,24	50.485.487,43	49.927.644,48
A2 Dochody majątkowe	2.145.883,11	1.734.719,53	1.630.269,05	788.997,55	2.467.443,17	2.446.078,85	2.467.443,17	2.446.048,85
B Wydatki ogółem	49.313.785,48	46.124.070,26	53.758.775,41	49.803.026,44	58.144.618,64	55.191.705,07	58.144.618,64	55.191.705,07
B1 Wydatki bieżące	42.584.349,51	39.741.965,88	47.780.999,63	44.572.239,15	50.423.216,20	48.106.321,68	50.423.216,20	48.106.321,68
B2 Wydatki majątkowe	6.729.435,97	6.382.104,38	5.977.775,78	5.230.787,29	7.721.402,44	7.085.383,39	7.721.402,44	7.085.383,39
C Deficyt	-2.860.106,15	-1.507.934,92	-3.376.624,72	-646.811,29	-5.191.688,04	-2.777.080,98	-5.191.688,04	-2.818.011,74
D1 Przychody ogółem	4.460.106,15	3.080.662,85	5.576.624,72	2.559.260,82	7.391.688,04	4.930.552,00	7.391.688,04	4.930.552,00
D 11 Kredyty i pożyczki	2.400.000,00	896.960,00	5.576.624,72	2.559.260,82	7.391.688,04	4.930.552,00	7.391.688,04	4.930.552,00
D.14 Papiery wartościowe	1.500.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D 16 Wolne środki	560.106,15	560.106,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D 16 1 Wolne środki na pokrycie deficytu	560.106,15		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D17 Inne źródła		123.596,70	0,00	765.586,82	0,00	0,00	0,00	0,00
D2 Rozchody ogółem	1.600.000,00	1.572.727,93	2.200.000,00	1.912.449,53	2.200.000,00	2.070.899,51	2.200.000,00	2.070.899,51
D21 Rozchody z tytułu kredytów i pożyczek	1.600.000,00	1.572.727,93	2.200.000,00	1.912.449,53	2.200.000,00	2.070.899,51	2.200.000,00	2.070.899,51
E Finansowanie deficytu	-2.860.106,15	1.507.934,92	-3.376.624,72	-646.811,29	-5.191.688,04	-2.777.080,98	-5.191.688,04	2.818.011,74
E1 Sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego	1.500.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BEŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

E2 Kredyty i pożyczki	800.000,00	7.934,92	3.376.624,72	646.811,29	-5.191.688,04	-2.777.080,98	5.191.688,04	2.818.011,74
E5 Wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jst, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych	560.106,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Z wyjaśnienia zawartego w sprawozdaniu Rb-NDS za 2016 rok wynikało, że na kwotę 123.596,70 zł innych źródeł przychodów wykazanych w pozycji D. 17 składa się kwota wydatków niewygasających w wysokości 116.463,92 zł oraz kwota 7.132,78 zł subwencji, która wpłynęła w grudniu 2016 roku na rok 2017. Z przedstawionego potwierdzenia salda na 31 grudnia 2016 roku wynikało, że jednostka posiadała na wyodrębnionym rachunku bankowym kwotę 116.463,92 zł środków na niewygasające wydatki. Zauważyć należy, że wydatki niewygasające ustalone w drodze uchwały, zgodnie z art. 263 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, które nie zostały zrealizowane w terminach określonych przez organ stanowiący podlegają przekazaniu w terminie 7 dni na dochody. Zatem środki te nie stanowią przychodów. Katalog przychodów zawarty jest w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych. Wydatki niewygasające identyfikowane są jako wydatki wykonane roku, w którym były planowane. Również subwencja oświatowa otrzymana w grudniu na rok następny nie jest przychodem, lecz dochodem roku następnego. Zatem kwota przychodów wskazana w sprawozdaniu Rb-NDS za 2016 rok w wysokości 123.596,70 zł nie stanowiła przychodów 2016 roku, które jednostka wskazała jako osiągnięte. Kwota 123.596,70 zł deficytu za 2016 rok została nielegalnie sfinansowana dochodami roku 2017 (subwencja).

Z wyjaśnienia zawartego w sprawozdaniu RB-NDS za 2017 rok wynikało, że na kwotę 765.586,82 zł wykazaną w pozycji D.17 przychodów z innych źródeł składała się kwota kredytu w wysokości 172.908,82 zł oraz subwencja w wysokości 592.678,00 zł, która wpłynęła w grudniu 2017 roku na 2018 rok. Zauważyć należy, że kredyt jest źródłem przychodów i winien być wykazywany w sprawozdaniu w pozycji D1. Subwencja, która wpływa w grudniu na rok następny jest dochodem roku następnego i nie stanowi legalnego źródła finansowania deficytu roku bieżącego, w szczególności przychodu. Ponadto zauważyć należy, że jednostka na dzień 31 grudnia 2017 roku posiadała kredyt zawarty jako krótkoterminowy a niespłacony do dnia 31 grudnia 2017 roku w wysokości 791.166,14 zł, którego nie wykazała w sprawozdaniu jako przychodu.

Stwierdzono, że sprawozdanie RB-NDS za 2018 rok (z 20 lutego 2019 roku) jest niezgodne w zakresie dochodów z kontem 901 dochody budżetowe. Ze sprawozdania wynikało, że jednostka osiągnęła dochody w wysokości 52.414.624,09 zł. Natomiast z konta 901 dochody budżetowe wynikało, że na dzień 31 grudnia 2018 roku dochody budżetowe wynosiły 52.640.059,47 zł. Z wyjaśnienia złożonego w dniu 13 marca 2019 roku przez Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych Panią Elwirę Jędrzejczyk wynika, że różnica pomiędzy kwotą wykazaną w sprawozdaniu RB-NDS za 2018 rok a kontem w kwocie 225.435,38 zł wynika z:

a) błędnej ewidencji księgowej sprawozdań przekazywanych przez Urzędy Skarbowe (na koncie 901 ujmowano należności od urzędów skarbowych 1.259.581,96 zł a nie kwoty dochodów wykonanych 1.099.464,16 zł- różnica to 160.117,80 zł),

b) błędnego ujmowania na koncie rozliczeń przekazanych przez GOPS kwot dotyczących funduszu alimentacyjnego i zaliczki (zawyżenie obrotów konta o 107.839,19 zł)

c) na koncie 901 nie zaksięgowano sprawozdań RB-27s dotyczących dwóch projektów unijnych (kwota 1.590,85 zł),

d) sprawozdanie Gminy Bełchatów RB-27s za 2018 rok zostało skorygowane o kwotę 40.930,76 zł z uwagi na fakt, iż dochody ujęte w § 236 dochody jst związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych oraz zostały podwójnie wprowadzona do sprawozdania przez GOPS oraz Urząd Gminy.

Sprawozdanie RB-27S - z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego oraz RB-NDS o defycytcie jednostki samorządu terytorialnego za 2018 rok skorygowano pomniejszając kwotę dochodów o 40.930,76 zł.

Wyjaśnienie Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych Panią Elwirę Jędrzejczyk z dnia 13 marca 2019 roku w sprawie niezgodności między dochodami wykazanymi w sprawozdaniu RB-NDS za 2018 rok z kontem 901 w kwocie 225.435,38 zł stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

Sprawozdanie RB-27S - z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego za 2018 rok

W wyniku analizy sprawozdania RB-27S za 2018 rok stwierdzono, że w kolumnie dochody wykonane wykazano:

-w dziale 801 rozdziale 80104 § 2007 dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich wykazano kwotę (minus) 40.638,29 zł,

- w dziale 750 rozdziale 75023 § 097 wpływy z dochodów różnych wykazano (minus) 423.571,94 zł.

Z wyjaśnienia złożonego w dniu 1 marca 2019 roku wynika, że kwota 40.638,29 zł dotyczy zwrotu niewykorzystanych środków na realizację projektu z udziałem środków zewnętrznych. Zauważyć należy, że w sytuacji gdy jednostka dokonuje zwrotu środków z dotacji, a w roku bieżącym nie otrzymywała dochodów na dany projekt to kwoty zwrotu winny stanowić wydatki budżetowe.

Wyjaśnienie z dnia 1 marca 2019 roku Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych Pani Elwiry Jędrzejczyk w sprawie zwrotu dotacji stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

W zakresie kwoty minus 423.571,94 zł stwierdzono, że kwota powyższa dotyczy podatku od towarów i usług. W wyniku kontroli ustalono, że jednostka zalicza podatek VAT wynikający z faktur sprzedażowych (VAT należny) do swoich dochodów w § 097. Jednostka dokonywała refundacji podatku VAT (fizycznego przelewu) z rachunku dochodów na rachunek wydatków w kwocie VAT wynikającego z faktur zakupowych (VAT naliczony) niezależnie od tego, jakie były wpływy na rachunek dochodów. Kwota VAT wynikająca z deklaracji Vat-7 w przypadku zwrotu przekazywana jest na konto dochodów a w przypadku konieczności wpłaty do Urzędu Skarbowego wpłata pokrywana jest z rachunku dochodów. W związku z faktem, iż na rachunku dochodów w § 097 nie zawsze widnieje tyle środków aby zaspokoić VAT naliczony w trakcie roku dokonywane są zasilenia z organu rachunku dochodów. Powyższy sposób rozliczenia podatku Vat jest nieprawidłowy z uwagi na fakt iż:

- podatek Vat nie stanowi dochodu jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1221) - podatek VAT jest dochodem budżetu państwa. W katalogu źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego, określonym w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, podatek VAT nie występuje jako źródło dochodów tych jednostek. Zatem w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej i jednostki samorządu terytorialnego dochody w § 097 z tytułu podatku Vat nie powinny być planowane i księgowane,

- dokonywane refundacje z rachunku dochodów na rachunek wydatków wynikały z potrzeby refundacji VAT naliczonego. Nie zawsze na koncie dochodów w § 097 widniała kwota pozwalająca pokryć refundację, w związku z czym przelew musiał być zrealizowany z innych dochodów lub rachunek dochodów musiał być zasilony z organu, aby fizycznie mógł być dokonany przelew. W takiej sytuacji następowało pomniejszanie innych zrealizowanych dochodów w celu refundacji podatku VAT. Powyższy przelew środków na wydatki w wysokości VAT naliczonego pomniejszał dochody budżetowe wykonane przez jednostkę, co jest sprzeczne z zasadą zawartą w art. 11 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, który stanowi, że jednostka budżetowa zrealizowane dochody odprowadza na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a swoje wydatki pokrywa bezpośrednio z budżetu. Właściwym w tej sytuacji byłoby pokrycie brakującej/niezapłaconej kwoty VAT przez dłużników z wydatków, używając kont Wn761/Ma130 z paragrafem 453 klasyfikacji budżetowej. W momencie wpłaty przez dłużnika zaległej faktury, należałoby zwrócić środki na rachunek wydatków księgując Wn130/Ma761 jako zwrot wydatku/zobowiązania z klasyfikacją budżetową. Powyższe potwierdza pismo Przewodniczącej Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z 12 października 2016 roku wskazujące, że w paragrafie 453 ujmuje się wydatki z tytułu zapłaty podatku VAT należnego wynikającego z faktur sprzedażowych, niezapłaconych przez kontrahenta,

Zauważyć należy, że ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy nie zawierają unormowań w zakresie możliwości pomniejszenia wydatków jednostki samorządu terytorialnego z tytułu podatku od towarów i usług. W państwowych jednostkach budżetowych możliwość taką przewiduje § 19 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 roku w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, zgodnie z którym - uzyskane przez państwowe jednostki budżetowe zwroty wydatków dokonanych w tym samym roku budżetowym zmniejszają wykonanie planowanych wydatków w tym roku budżetowym natomiast uzyskane przez te jednostki zwroty wydatków dokonanych w poprzednich latach budżetowych stanowią dochody budżetu państwa. Przyjęcie analogicznych rozwiązań w jednostce samorządu terytorialnego jest zasadne. Uregulowania powyższych kwestii związanych z rozliczeniem podatku od towarów i usług należy zapisać w uchwale budżetowej stosownie do art. 212 ust. 1 pkt 10 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że uchwała budżetowa określa między innymi inne postanowienia, których obowiązek zamieszczenia wynika z postanowień organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Sposób księgowania podatku VAT winien również w sposób szczegółowy wynikać z zakładowego planu kont.

W dniu 5 marca 2019 roku Skarbnik Gminy złożyła wyjaśnienia dotyczące księgowania podatku VAT. Z wyjaśnienia wynika, że w deklaracji VAT ujmowane są faktury zakupowe, które zostały zapłacone. Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz.U. z 2017 poz. 1221), w zakresie w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku

naliczzonego. Według ogólnych zasad obliczania podatku VAT ustawodawca nie wiąże faktu zapłaty zobowiązania z prawem odliczenia podatku VAT.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Bełchatów Iwony Pole z dnia 5 marca 2019 roku w sprawie rozliczania podatku VAT stanowi załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

Sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na 31 grudnia 2017 i 2018 roku

Kwoty wykazane w sprawozdaniach RB-St o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2017 i 2018 roku przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Wyszczególnienie	Sprawozdanie za 2017 rok z 20.02.2018	Sprawozdanie za 2018 rok z 20.02.2019	Korekta sprawozdania za 2018 z dn. 28.02.2019
Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego	0,00	0,00	-322.833,62
Środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym	0,00	0,00	0,00
Środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku	0,00	0,00	0,00

Stan środków wynikających z ewidencji księgowej oraz rachunków bankowych na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym

	Wyszczególnienie	Kwota na 31.12.2017	Kwota na 31.12.2018
1	Dane wynikające ze sprawozdania RB-ST	0,00	Minus 322.833,62
2	Dane wynikające z potwierdzenia salda na dzień 31.12.2017 roku	Minus 791.166,14	Minus 336.898,73

Z wyjaśnień zawartych w sprawozdaniu RB-ST na koniec 2018 roku wynika (korekta z dnia 28.02.2018), że kwota wykazana w pozycji „stan środków na rachunkach budżetu jst” stanowi kwotę kredytu w rachunku bieżącym pomniejszoną o środki na rachunku projektu Gimnazjum Nowych Horyzontów – 8.643,67, środki na rachunku VAT do rozliczeń z US – 5.075,76 zł oraz środki na rachunku jednostki podległej 345,77 zł. Zauważyć należy, że z treści § 22 ust. 1 załącznika nr 39 Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządowych do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity z 2016 roku Dz.U. poz. 1015 ze zm.) wynika, że w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego **na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku.**

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na dzień na dzień 31 grudnia 2018 roku

Według sprawozdania Rb-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku (wersja pierwotna z dnia 29 stycznia 2019 roku) zobowiązania Gminy Bełchatów wynosiły:

Zobowiązania według tytułów	Kwota	Wierzyciele krajowi						
		Sektor finansów publicznych	Grupa I	Grupa III	Banki	Przedsiębiorstwa niefinansowe	Gospodarstwa domowe	Instytucje niekomercyjne
Ogółem zobowiązania	19.257.925,63	1.181.965,48	0,00	1.181.965,48	17.530.380,45	2.280,11	29.188,51	514.111,08
E.2 Kredyty i pożyczki	19.226.457,01	1.181.965,48	0,00	1.181.965,48	17.530.380,45	0,00	0,00	514.111,08
E.2.1. krótkoterminowe	336.898,73	0,00	0,00	0,00	336.898,73	0,00	0,00	0,00
E.2.2. długoterminowe	18.889.558,28	1.181.965,48	0,00	1.181.965,48	17.193.481,72	0,00	0,00	514.111,08
E.4 Wymagalne	31.468,62	0,00	0,00	0,00	0,00	2.280,11	29.188,51	0,00
E.4.1. z tytułu dostaw towarów i usług	31.468,62	0,00	0,00	0,00	0,00	2.280,11	29.188,51	0,00
E.4.2. pozostałe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Z wyjaśnień złożonych do sprawozdania Rb-Z wynika, że wykazana w sprawozdaniu Rb-Z jest niższa od kwoty zobowiązań wynikających z przepływów wykazanych w sprawozdaniu Rb-NDS o kwotę umorzenia pożyczki, tj. o 1.345,00 oraz różnicę między kredytem w rachunku bieżącym wykazanym w poz. E.2.1. kol 10 Rb-Z IV kwartał 2017 roku na kwotę 791.166,14 zł i kredytem w rachunku bieżącym wykazanym w poz. E.2.1 kol 10 Rb-Z IV kwartał 2018 roku na kwotę 336.898,73 zł ($791.166,14 - 336.898,73 + 1.345,00 = 455.612,41$).

W związku z przeprowadzaną kontrolą doraźną w Urzędzie Gminy Bełchatów kontrolujący zwrócili się w dniu 6 marca 2019 roku z prośbą do Skarbnika Gminy o:

- przedłożenie wykazu wszystkich umów przy których realizacji przyjęto depozyt gotówkowy,
- przedłożenie wydruków z kont rozrachunkowych Urzędu i Organu z ujętymi wszystkimi zobowiązaniami na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku wraz z oświadczeniem Skarbnika Gminy o kompletności wykazanych zobowiązań,
- przedłożenie informacji czy Gmina udzielała gwarancji i poręczeń,
- przedłożenie zestawienia wszystkich umów (również przedwstępnych) dotyczących niestandardowych instrumentów finansowania długu (np. umowy sprzedaży ratalnej, umowy leasingu, itp.) wraz z umowami do wglądu. Przy sporządzaniu zestawienia należy uwzględnić w szczególności §3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. 2011 nr 298, poz. 1767).

Zapytanie inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 6 marca 2018 roku skierowane do Skarbnika Gminy stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Z oświadczenia złożonego przez Skarbnika Gminy Iwonę Pole wynika, iż cyt. „Z posiadanych dokumentów i mojej wiedzy wynika, że na dzień 31-12-2018 r wszystkie zobowiązania dotyczące roku 2018, zostały ujęte w księgach rachunkowych w roku 2018. W trakcie trwania kontroli do zobowiązań roku 2018 zostały doksiegowane następujące zobowiązania:

1. Raty wykupu sieci wodociągowych, zgodnie z zawartymi umowami o przekazanie sieci wodociągowych na łączną kwotę: 200.589,15 zł
2. Zwrot dotacji otrzymanej na realizację projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Bełchatów – edycja II” z tytułu wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem (wydatki niekwalifikowane) w wysokości 70.089,30 zł oraz odsetki na dzień 31-12-2018 r. w kwocie 19.064,00 zł;
3. Naliczone odsetki w związku z niezłożeniem przez Beneficjenta Gminę Bełchatów wniosku o płatność dla projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Bełchatów – edycja II” w kwocie 50.112,31 zł oraz odsetki naliczone do dnia 31-12-2018 r. w kwocie 3.822,00 zł.
4. Raty za zakupiony telefon Samsung Galaxy S9 (Fa zakupu 5530772549 z 30-11-2018 r.) w kwocie 2.874,03 zł.
5. Raty za zakupiony telefon HUAWEI Mate 9 Pro w kwocie 499,55 zł.”

Oświadczenie Skarbnika Gminy dotyczące zobowiązań roku 2018 zaksięgowanych w trakcie trwania czynności kontrolnych stanowi załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

W dniu 12 marca 2019 roku Skarbnik Gminy – Iwona Pole złożyła oświadczenia, z których wynika, że cyt.: „Z posiadanych dokumentów i mojej wiedzy wynika, że na dzień 31-12-2018 r. Gmina Bełchatów nie udzielała gwarancji i poręczeń” oraz „Z posiadanych dokumentów i mojej wiedzy wynika, że na dzień 31-12-2018 r. wszystkie faktury dotyczące roku 2018, które wpłynęły do Urzędu Gminy w Bełchatowie do 20-01-2019 r. zostały ujęte w księgach rachunkowych w roku 2018”.

Oświadczenia Skarbnika Gminy z dnia 12 marca 2019 roku w sprawie udzielania gwarancji i poręczeń oraz zaksięgowania wszystkich faktur dotyczących roku 2018 stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

Umowy na wykup sieci wodno-kanalizacyjnych

Ustalono, że w jednostce obowiązywało zarządzenie Wójta Gminy nr 39/2016 z dnia 4 maja 2016 roku w sprawie ustalenia zasad odpłatnego przejmowania przez Gminę Bełchatów urządzeń wodociągowych lub/i urządzeń kanalizacyjnych od osób fizycznych lub osób prawnych, które wybudowały te urządzenia z własnych środków. W załącznikach wskazano: Regulamin w sprawie odpłatnego przejmowania przez Gminę Bełchatów urządzeń wodociągowych lub/i urządzeń kanalizacyjnych od osób fizycznych lub osób prawnych, które wybudowały te urządzenia z własnych środków, wzór wniosku o odpłatne przejście sieci wodociągowej lub/i kanalizacyjnej, wzór protokołu negocjacyjnego, wzór umowy przedwstępnej oraz wzór umowy przekazania sieci wodociągowej lub/i sieci kanalizacyjnej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w kontrolowanej jednostce zawartych było 49 umów przedwstępnych na wykup sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej oraz 11 umów w sprawie przekazania sieci, które wiązały się z obowiązkiem wykupu.

Analiza treści umów przedwstępnych w sprawie odpłatnego przejęcia sieci wykazała, że wskazywano w nich szczegółowo: położenie działki inwestora oraz określano rodzaj budowanej sieci bez wskazania jej długości. W umowach wskazywano, że sieć zostanie wybudowana w całości z własnych środków inwestora, a na podstawie odrębnej umowy zawartej po odbiorze technicznym inwestor zobowiązuje się do przeniesienia na rzecz Gminy prawa własności sieci. W umowach przedwstępnych Gmina zobowiązała się do przejęcia wybudowanej sieci za wynagrodzeniem ustalonym w drodze negocjacji z inwestorem wg kosztorysu powykonawczego sporządzonego przez Gminę lub na podstawie faktur przedłożonych przez inwestora. Umowy takie były podpisywane przez obie strony: inwestora oraz Gminę (Wójta Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy). Z treści umów przedwstępnych nie wynikała kwota należna do zapłaty w momencie wykupu takiej sieci. Należy tutaj zauważyć, że w przypadku gdy podstawą rozliczenia nie jest z góry określona konkretna cena, to powinna zostać określona maksymalna wartość umowy. Obowiązek podania wartości umowy wynika z dwóch elementów. Pierwszy z nich dotyczy zaciągnięcia zobowiązania – jednostka sektora finansów publicznych nie może zaciągać zobowiązań ponad plan. Stanowi o tym art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a także wiele przepisów szczegółowych (np. art. 254 ust. 3 i art. 261 ustawy o finansach publicznych). Są też odpowiednie przepisy w ustawach samorządowych, np. obowiązek kontrasygnaty czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych przez Skarbnika. Aby stwierdzić czy dane zobowiązanie mieści się w planie wydatków, musimy znać jego wartość. Oznacza to, że umowa powinna zawierać przynajmniej określenie jej maksymalnej wartości.

Dopiero w umowach przekazania sieci zawieranych po zakończeniu inwestycji znajdowała się kwota wykupu sieci, z uwzględnieniem kosztów ponoszonych w kolejnych latach. Kwoty zapłaty wynikające z zawartych do dnia 31 grudnia 2018 roku umów wykupu sieci wodno-kanalizacyjnych w poszczególnych latach zostały wykazane w poniższej tabeli.

Numer umowy	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31 grudnia 2018 roku					
	W roku 2019	W roku 2020	W roku 2021	W roku 2022	W roku 2023	W roku 2024
SG.6822.W.6.2015	11.374,74					
SG.6822.W.13.2015	15.885,62 ²					
SG.6822.W.10.2016	5.000,00	5.000,00				
SG.6822.W.11.2016	5.210,58	5.210,58				
SG.6822.W.6.2017	4.688,45	4.688,45	4.688,45	4.688,45	4.688,48	
SG.6822.W.7.2017	5.296,44					
SG.6822.W.8.2017	4.868,29	4.868,30				
SG.6822.W.9.2017	14.608,11	14.608,11	14.608,11			
SG.6822.W.10.2017	6.535,05	6.535,05	6.535,05			
SG.6822.W.11.2017	6.334,27	6.334,27	6.334,30			
SG.6822.W.1.2018	7.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
RAZEM:	86.801,55	52.244,76	37.165,91	9.688,45	9.688,48	5.000,00

Łączna wartość wykupu sieci wodociagowych i kanalizacyjnych na dzień 31 grudnia 2018 roku zamykała się kwotą 200.589,15 zł.

² Uwzględniono nadpłatę w wysokości 0,02 zł.

Zestawienie umów dotyczących wykupu sieci wod-kan (stan na 31.12.2018r.) sporządzone przez Janusza Janika – Kierownika Referatu Gospodarki Przestrzennej stanowi załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

Stwierdzono, że powyższa kwota nie została wykazana w sprawozdaniu Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2018 roku, co stanowiło naruszenie §3 ust. 2 lit b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2011 r., nr 298, poz. 1767) oraz Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773). Z treści wskazanych przepisów wynika, że tytuły dłużne zaliczane do państwowego długu publicznego dzielą się na kredyty i pożyczki, przy czym do tej kategorii zalicza się również umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, które mają wpływ na poziom długu publicznego, papiery wartościowe, których zbywalność jest ograniczona, umowy sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach, umowy leasingu zawarte z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy a także umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu z uwzględnieniem podziału na: a) krótkoterminowe – o pierwotnym terminie zapłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie, b) długoterminowe – o pierwotnym terminie zapłaty dłuższym niż rok. W części A sprawozdania Rb-Z należy wykazać wartość nominalną zobowiązań jednostki na koniec danego okresu sprawozdawczego według tytułów dłużnych (układ przedmiotowy) oraz wobec grup wierzycieli (układ podmiotowy). W sprawozdaniu Rb-Z, w pozycjach odnoszących się do zobowiązań według tytułów dłużnych, wykazuje się kwoty zadłużenia ogółem, w tym zobowiązania długoterminowe, przy czym przez pojęcie „zobowiązania długoterminowe” rozumie się zadłużenie, którego pierwotny termin spłaty czy też wykupu jest dłuższy niż rok. Przez pierwotny termin zapadalności należy rozumieć termin, wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić dane zobowiązanie, niezależnie od harmonogramu spłat. Zobowiązania powinny być prezentowane zgodnie z postanowieniami §2 ust. 1 i ust. 2 w układzie przedmiotowym i podmiotowym.

Zgodnie ze wskazanymi przepisami kwota 200.589,15 zł powinna zostać ujęta w sprawozdaniu Rb-Z kwartalnym wg stanu na koniec IV kwartału 2018 w poz. E 2.2 – Kredyty i pożyczki długoterminowe w kolumnie 13 Zadłużenie wobec gospodarstw domowych.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z wykazem przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bełchatów na lata 2018-2029 powyższe przedsięwzięcie zostało ujęte do realizacji w okresie 2015-2021 i łącznymi nakładami w wysokości 970.000 zł; limit zobowiązań został ustalony w kwocie 737.000 zł, z tego limit wydatków: na 2018 rok w kwocie 137.000 zł, na 2019 rok – 200.000 zł, na 2020 rok – 200.000 zł i na 2021 rok – 200.000 zł³. Także w aktualnej Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Bełchatów na lata 2019-2030 powyższe przedsięwzięcie zostało ujęte do realizacji na lata 2015-2021 i z łącznymi nakładami w wysokości 970.000 zł. Limit zobowiązań został ustalony na

³ Dane według ostatniej zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bełchatów na lata 2018-2029 wprowadzonej uchwałą nr IV/27/2018 Rady Gminy Bełchatów z dnia 28 grudnia 2018 roku.

kwotę 600.000 zł, z tego limity wydatków: na 2019 rok – 200.000 zł, na 2020 rok – 200.000 zł i 2021 rok – 200.000 zł⁴.

Biorąc pod uwagę zapisy zawarte w umowach o wykup sieci wodociągowych i kanalizacyjnych stwierdzono, że nieprawidłowo wskazano okres realizacji przedsięwzięcia oraz nieprawidłowo ustalono limity wydatków w poszczególnych latach (podpisane umowy przewidywały ponoszenie wydatków na wykup sieci do 2024 roku) zarówno w obowiązującej w 2018 roku, jak i w obecnej Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Bełchatów. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, o których mowa w ust. 3. W ust. 3 wskazano, że w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: nazwę i cel, jednostkę organizacyjną na realizację lub koordynującą wykonanie przedsięwzięcia, okres realizacji i łączne nakłady, limity wydatków w poszczególnych latach oraz limit zobowiązań. Wieloletnia Prognoza Finansowa powinna zostać sporządzona zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 92).

Zwroty dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami

Kontrolującym przedstawiono:

- 1) Decyzję CPPC-WP.411.58.2.2017/ŁM z dnia 2 stycznia 2018 roku wydaną dla projektu POIG.08.03.00-10-434/13 „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Bełchatów – szansą na lepsze jutro – II edycja” wydaną w związku z niezłożeniem przez beneficjenta – Gminę Bełchatów wniosku o płatność na kwotę 781.000,00 zł, rozliczającego przekazaną beneficjentowi w dniu 25 kwietnia 2014 roku pierwszą transzę zaliczki na realizację projektu, w terminie wynikającym z harmonogramu rzeczowo-finansowego planu finansowania projektu, tj. do końca listopada 2014 roku. W decyzji orzeczono obowiązek zapłaty odsetek w wysokości 50.112,31 zł naliczonych jak dla zaległości podatkowych za następujące okresy od wskazanych kwot:

- od dnia 25 kwietnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku, tj. od dnia wypłaty pierwszej transzy zaliczki do dnia zwrotu kwoty 753.032,16 zł, liczonych od kwoty 781.000,00 – kwota odsetek 50.112,00 zł,

- od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 marca 2015 roku, tj. od dnia następującego po dniu zwrotu kwoty 753.032,16 zł do dnia zwrotu kwoty 27.976,84 zł, liczonych od kwoty 27.967,84 zł – kwota odsetek 552,00 zł,

po uwzględnieniu dokonanej przez Beneficjenta w dniu 31 marca 2015 roku zapłaty odsetek w kwocie 551,69 zł.

Żądana kwota 50.112,31 zł powinna zostać wpłacona w terminie 14 dni od daty doręczenia ostatecznej decyzji na wskazany rachunek bankowy.

W pouczeniu decyzji wskazano, że stronie przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

⁴ Dane według Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bełchatów na lata 2019-2030 wprowadzonej uchwałą IV/29/2018 Rady Gminy Bełchatów z dnia 28 grudnia 2018 roku.

Ustalono, że powyższa decyzja wpłynęła do Urzędu Gminy w Bełchatowie w dniu 3 stycznia 2018 roku, a kontrolowana jednostka nie złożyła odwołania od decyzji.

Wyliczenia odsetek dla powyższej decyzji należnych na dzień 31 grudnia 2018 roku liczonych jak dla zaległości podatkowych w wysokości 3.822,00 zł dokonała Grażyna Wojtkiewicz – Z-za Kierownika Referatu Budżetu i Finansów.

- 2) Decyzję CPPC-WP.411.70.3.2017/KPI z dnia 9 kwietnia 2018 roku wydaną dla projektu POIG.08.03.00-10-434/13 „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Bełchatów – szansą na lepsze jutro – II edycja” wydaną w związku ze stwierdzeniem wykorzystania środków przeznaczonych na realizację programów finansowych z udziałem środków europejskich niezgodnie z procedurami. W decyzji orzeczono obowiązek zwrotu przez Beneficjenta kwoty 70.089,30 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonych od dnia wypłaty zaliczki, tj. 25 marca 2015 roku do dnia zwrotu środków.

Żądana kwota powinna zostać wpłacona w terminie 14 dni od daty doręczenia ostatecznej decyzji na wskazane rachunki bankowe.

W pouczeniu decyzji wskazano, że stronie przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Ustalono, że powyższa decyzja wpłynęła do Urzędu Gminy w Bełchatowie w dniu 23 kwietnia 2018 roku, a kontrolowana jednostka nie złożyła odwołania od decyzji.

Wyliczenia odsetek dla powyższej decyzji należnych na dzień 31 grudnia 2018 roku liczonych jak dla zaległości podatkowych w wysokości 19.064,00 zł dokonała Grażyna Wojtkiewicz – Z-za Kierownika Referatu Budżetu i Finansów.

Akta kontroli: Kserokopia: decyzji CPPC-WP.411.58.2.2017/ŁM z dnia 2 stycznia 2018 roku wraz z wyliczeniem należnych odsetek oraz decyzji CPPC-WP.70.3.2017/KPI z dnia 9 kwietnia 2018 roku wraz z wyliczeniem należnych odsetek strony od numeru 58 do numeru 80.

Stwierdzono, że w sprawozdaniu Rb-Z powinna zostać wykazana kwota w wysokości 120.201,61 zł (50.112,31 zł + 70.089,30 zł) wynikająca z powyżej wskazanych decyzji, gdyż zgodnie §3 ust 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego zobowiązania wymagalne, o których mowa w art. 72 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, rozumiane jako bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały przedawnione, ani umorzone i w tej wysokości powinny zostać wykazane w sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku w wierszu E.4.2. (zobowiązania wymagalne pozostałe) i zostać zaliczone do kolumny 3 (podmioty sektora finansów publicznych), grupa 1.

Wydatki ponoszone na zakup telefonów komórkowych w systemie ratalnym

Ustalono, że w kontrolowanej jednostce na dzień 31 grudnia 2018 roku funkcjonowały w obrocie dwie faktury, z których wynikały zakupy ratalne telefonów komórkowych:

- faktura nr 5501619600 z dnia 9 marca 2017 roku za zakup telefonu komórkowego na kwotę 3.998,99 zł; na fakturze brak jest daty wpływu do Urzędu Gminy; z faktury wynika, że zakup został rozłożony na 24 raty, z których ostatnia płatna jest w marcu 2019 roku. Stwierdzono, że na dzień 31 grudnia 2018 roku do zapłaty pozostały 3 raty w łącznej wysokości 499,55 zł. Kwota ta została w całości zapłacona w dniu 21 stycznia 2019 roku (Wyciąg bankowy nr 14);

- faktura nr 5530772549 z dnia 30 listopada 2018 roku za zakup telefonu komórkowego na kwotę 2.999,00 zł; ustalono, że faktura wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 21 grudnia 2018 roku; z faktury wynika, iż zakup został rozłożony na 24 raty, z których ostatnia

płatna jest w dniu 20 listopada 2020 roku; harmonogram spłat stanowi załącznik do faktury. Stwierdzono, iż na dzień 31 grudnia 2018 roku do zapłaty pozostały 23 raty w łącznej wysokości 2.874,03 zł. Kwota ta została w całości zapłacona w dniu 21 stycznia 2019 roku (Wyciąg bankowy nr 14).

Akta kontroli: Kserokopia: faktury nr 5501619600 z dnia 9 marca 2017 roku, faktury nr 5530772549 z dnia 30 listopada 2018 roku wraz z załącznikiem nr 1 – harmonogram spłat rat, faktury nr 1901040211498 z dnia 7 stycznia 2019 roku oraz wyciągu bankowego nr 14 z dnia 21 stycznia 2019 roku strony od numeru 81 do numeru 89.

Według korekty nr 2 z dnia 12 marca 2019 roku sprawozdania Rb-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązania Gminy Bełchatów wynosiły:

Zobowiązania według tytułów	kwota	Wierzyciele krajowi						
		Sektor finansów publicznych	Grupa I	Grupa III	Banki	Przedsiębiorstwa niefinansowe	Gospodarstwa domowe	Instytucje niekomercyjne
Ogółem zobowiązania	19.604.975,97 19.582.089,97	1.325.053,09 1.302.167,09	143.087,61 120.201,61	1.181.965,48	17.530.380,45	5.653,69	229.777,66	514.111,08
E.2. Kredyty i pożyczki	19.430.419,74	1.181.965,48	0,00	1.181.965,48	17.530.380,45	3.373,58	200.589,15	514.111,08
E.2.1. krótkoterminowe	336.898,73	0,00	0,00	0,00	336.898,73	0,00	0,00	0,00
E.2.2. długoterminowe	19.093.521,01	1.181.965,48	0,00	1.181.965,48	17.193.481,72	3.373,58	200.589,15	514.111,08
E.4 Wymagalne	174.556,23 151.670,23	143.087,61 120.201,61	143.087,61 120.201,61	0,00	0,00	2.280,11	29.188,51	0,00
E.4.1. z tytułu dostaw towarów i usług	31.468,62	0,00	0,00	0,00	0,00	2.280,00	29.188,51	0,00
E.4.2. pozostałe	143.087,61 120.201,61	143.087,61 120.201,61	143.087,61 120.201,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Z wyjaśnień do sprawozdania Rb-Z wynika, że podstawą jej złożenia było wykazanie zobowiązań wymagalnych, które dotyczą roku bieżącego i wynikało to z ujęcia w księgach rachunkowych decyzji i umów, które powinny zostać zaksięgowane w 2018 roku.

Kontrolujący stwierdzili, iż w dokonanej korekcie nr 2 sprawozdania Rb-Z nieprawidłowo do zobowiązań wymagalnych została zaliczona kwota w wysokości 22.886,00 zł, wynikająca z odsetek karnych naliczonych dla zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem i zgodnie z §3 ust 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego nie powinny zostać zaliczone do zobowiązań wymagalnych.

V. SPŁATA ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ - W SZCZEGÓLNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Kontrolą objęto terminowość dokonywania spłat rat kapitałowych i odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek. Ustalenia zawarto w załączniku.

Szczegółowe dane dotyczące spłat rat kapitałowych i odsetek od pożyczek i kredytów dokonane w 2018 roku stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli.

Zweryfikowano terminowość spłaty rat kapitałowych oraz odsetkowych zaciągniętych kredytów i pożyczek w wybranych miesiącach 2018 roku, tj. styczniu, lutym, maju, czerwcu, październiku, listopadzie i grudniu.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że w kontrolowanym okresie spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz rat odsetkowych, dokonywano w umownych wysokościach i terminach. Nieterminowo zostały zapłacone raty kapitałowe i odsetkowe pożyczek i kredytów wskazane w poniższej tabeli.

Lp.	Oznaczenie zobowiązania	Umowna data zapłaty	Kwota	Faktyczna data zapłaty
1.	Pożyczka nr 604/OW/P/2013	31.01.2018 R	472,02	02.02.2018
		31.05.2018 R	472,02	04.06.2018
2.	Pożyczka nr 361/OW/P/2013	31.05.2018 R	10.920,00	04.06.2018
3.	Pożyczka nr 711/OW/P/2013	31.01.2018 R	1.424,21	02.02.2018
4.	Pożyczka nr 18/OW/P/2015	31.01.2018 R	3.504,00	02.02.2018
5.	Pożyczka nr 571/GW/P/2015	31.01.2018 R	447,00	02.02.2018
		31.05.2018 R	447,00	04.06.2018
6.	Pożyczka nr 439/GW/P/2015	31.01.2018 R	196,00	02.02.2018
7.	Pożyczka nr 619/GW/P/2015	31.01.2018 R	2.592,00	02.02.2018
		31.05.2018 R	2.592,00	04.06.2018
8.	Pożyczka nr 642/OW/P/2015	31.01.2018 R	1.804,00	02.02.2018
		31.05.2018 R	1.804,00	04.06.2018
9.	Pożyczka nr 35/GW/P/2016	31.01.2018 R	1.788,50	02.02.2018
10.	Pożyczka nr 58/OW/P/2016	31.01.2018 R	6.805,00	02.02.2018
		31.05.2018 R	6.805,00	02.02.2018
11.	Pożyczka nr 104/GW/P/2016	31.01.2018 R	1.589,78	02.02.2018
		31.05.2018 R	1.589,78	04.06.2018
12.	Pożyczka nr 702/OA/PD/2015	31.01.2018 R	632,30	02.02.2018
		31.05.2018 R	632,30	04.06.2018
13.	Pożyczka nr 520/GW/P/2016	31.01.2018 R	885,73	02.02.2018
		31.05.2018 R	885,73	04.06.2018
14.	Pożyczka nr 66/GW/P,2017	31.01.2018 R	1.104,65	02.02.2018
		31.05.2018 R	1.104,65	04.06.2018
15.	Pożyczka nr 212/GW/P/2017	31.01.2018 R	563,37	02.02.2018
		31.05.2018 R	563,37	04.06.2018
16.	Pożyczka nr 497/GW/P/2017	31.01.2018 R	1.714,26	02.02.2018
17.	Kredyt nr 67 1020 3916 (...)	31.01.2018 R	17.647,00	02.02.2018
		31.01.2018 O	3.965,81	09.02.2018
		31.05.2018 R	17.647,00	04.06.2018
		30.09.2018 R	17.647,00	04.10.2018
		30.09.2018 O	3461,35	02.10.2018
		31.10.2018 R	17.647,00	06.11.2018
		31.10.2018 O	3.540,90	07.11.2018

18.	Kredyt nr 03 1020 3916 (...)	31.12.2017 O	6.150,12	02.01.2018
		31.01.2018 R	30.534,00	02.02.2018
		31.01.2018 O	6.055,98	09.02.2018
		31.05.2018 R	30.534,00	04.06.2018
		30.09.2018 R	30.534,00	08.10.2018
		30.09.2018 O	5.283,41	02.10.2018
		31.10.2018 R	30.534,00	07.11.2018
		31.10.2018 O	5.407,14	07.11.2018
19.	Kredyt nr 65 1020 3916 (...)	31.01.2018 R	42.105,00	02.02.2018
		31.01.2018 O	5.514,31	09.02.2018
		31.05.2018 R	42.105,00	04.06.2018
		30.09.2018 R	42.105,00	02.10.2018
		30.09.2018 O	4.606,92	02.10.2018
		31.10.2018 R	42.105,00	06.11.2018
		31.10.2018 O	4.687,17	07.11.2018
20.	Kredyt nr 08 1020 3916 (...)	31.01.2018 R	8.333,33	02.02.2018
		31.01.2018 O	2.600,18	09.02.2018
		31.05.2018 R	8.333,33	04.06.2018
		30.09.2018 R	8.333,33	02.10.2018
		30.09.2018 O	2.399,24	02.10.2018
		31.10.2018 R	8.333,33	06.11.2018
		31.10.2018 O	2.307,95	07.11.2018

Stwierdzone przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań przez Gminę Bełchatów wynikających z umów pożyczek i kredytów stanowiły naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.), według którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Stwierdzono przekazywanie kwot odsetek w wysokościach niezgodnych z harmonogramem spłat odsetek w przypadkach wskazanych w poniższej tabeli.

Lp.	Oznaczenie zobowiązania	Data i kwota wynikająca z harmonogramu	Data i kwota faktycznie zapłacona	Różnica
1.	Pożyczka nr 604/OW/P/2013	10.06.2018 – 53,34 O	07.06.2018 – 53,86	+0,52
		10.07.2018 – 54,12 O	06.07.2018 – 54,43	+0,31
2.	Pożyczka nr 361/OW/P/2013	10.07.2018 – 306,51 O	06.07.2018 – 313,53	+7,02
3.	Pożyczka nr 711/OW/P/2013	10.07.2018 – 1,27 O	06.07.2018 – 2,88	+1,61
4.	Pożyczka nr 18/OW/P/2015	10.07.2018 – 126,48 O	06.07.2018 – 130,44	+3,96
5.	Pożyczka nr 571/GW/P/2015	10.07.2018 – 5,70 O	06.07.2018 – 7,07	+1,37
6.	Pożyczka nr 439/GW/P/2015	10.03.2018 – 11,55 O	08.03.2018 – 11,76	+0,21
7.	Pożyczka nr 619/GW/P/2015	10.07.2018 – 587,23 O	06.07.2018 – 594,73	+7,50
8.	Pożyczka nr 642/OW/P/2015	10.07.2018 – 39,08 O	06.07.2018 – 42,32	+3,24
9.	Pożyczka nr 35/GW/P/2016		12.02.2018 – 1,96 O	+1,96
10.	Pożyczka nr 58/OW/P/2016	10.06.2018 – 644,29 O	07.06.2018 – 644,32	+0,03
		10.07.2018 – 651,32 O	06.07.2018 – 663,15	+11,83
		10.08.2018 – 636,87 O	08.08.2018 – 638,87	+2,00
11.	Pożyczka nr 104/GW/P/2016	10.07.2018 – 60,76 O	06.07.2018 – 63,28	+2,52
12.	Pożyczka nr 702/OA/PD/2015	10.07.2018 – 104,72 O	06.07.2018 – 105,85	+1,13
13.	Pożyczka nr 520/GW/P/2016	10.07.2018 – 148,43 O	06.07.2018 – 150,02	+1,59
14.	Pożyczka nr 66/GW/P,2017	10.07.2018 – 84,44 O	06.07.2018 – 86,43	+1,99

15.	Pożyczka nr 497/GW/P/2017	10.07.2018 – 21,11 O	06.07.2018 – 23,05	+1,94
16.	Kredyt nr 67 1020 3916 (...)	30.11.2018 – 3.380,99 O	30.11.2018 – 3.585,99	+205,00
17.	Kredyt nr 08 1020 3916 (...)	-	22.06.2018 – 138,55 O	+138,55
18.	Kredyt nr 561/2018	-	14.11.2018 – 13,24 O	+13,24

Z informacji sporządzonej przez Skarbnika Gminy Iwonę Pole na okoliczność ustalenia wysokości odsetek karnych zgodnie z zawartymi umowami dla nieterminowo uregulowanych rat wskazanych kredytów wynika, że łącznie kwota naliczonych odsetek karnych powinna zamknąć się kwotą 441,95 zł.

Lp.	Oznaczenie zobowiązania	Umowna data zapłaty	Kwota	Faktyczna data zapłaty	Kwota odsetek karnych
1.	Kredyt nr 67 1020 3916 (...)	31.01.2018 R	17.647,00	02.02.2018	11,60
		31.05.2018 R	17.647,00	04.06.2018	0,72
		30.09.2018 R	17.647,00	04.10.2018	9,63
		31.10.2018 R	17.647,00	06.11.2018	28,94
2.	Kredyt nr 03 1020 3916 (...)	31.01.2018 R	30.534,00	02.02.2018	41,83
		31.05.2018 R	30.534,00	04.06.2018	33,46
		30.09.2018 R	30.534,00	08.10.2018	16,73
		31.10.2018 R	30.534,00	07.11.2018	50,54
3.	Kredyt nr 65 1020 3916 (...)	31.01.2018 R	42.105,00	02.02.2018	57,68
		31.05.2018 R	42.105,00	04.06.2018	46,14
		30.09.2018 R	42.105,00	02.10.2018	63,93
		31.10.2018 R	42.105,00	06.11.2018	80,75
Razem:					441,95

Tabela do naliczenia odsetek karnych sporządzona przez Skarbnika Gminy Iwonę Pole stanowi załącznik nr 15 do protokołu kontroli.

Przekazanie spłaty rat kapitałowych ujmowano na kontach organu Wn 260 lub Wn 134, Ma 133, natomiast odsetki od pożyczek i kredytów ewidencjonowano na kontach jednostki budżetowej: Wn751 Ma 130, z klasyfikacją budżetową 75702 §8110.

Kontrolujące zwróciły się z zapytaniem do pracowników zajmujących się w objętym kontrolą okresie o wyjaśnienie dotyczące powodów nieterminowego przekazywania rat kapitałowych i odsetkowych oraz podstawy przekazywania kwot odsetek w wysokościach wyższych niż wynikających z obowiązujących harmonogramów spłat odsetek.

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Elwirę Jędrzejczyk – Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych płatności za zobowiązania finansowe z tytułu rat kapitałowych księgowane były w rejestrze „Organ” zgodnie z wyciągami bankowymi, a nie zapisami zawartymi w umowach kredytowych.

Wyjaśnienie Elwiry Jędrzejczyk – Kierownika Referatu obsługi Finansowej Jednostek Oświatowych z dnia 11 marca 2018 roku w sprawie księgowania rat kapitałowych zobowiązań stanowi załącznik nr 16 do protokołu kontroli.

Analogiczna sytuacja dotyczyła księgowania spłaty odsetek, które także ujmowane były zgodnie z otrzymanym wyciągiem bankowym, co wynika z wyjaśnienia złożonego przez Grażynę Wojtkiewicz – Z-cę Kierownika Referatu Budżetu i Finansów.

Wyjaśnienie Grażyny Wojtkiewicz - Z-cy Kierownika Referatu Budżetu i Finansów z dnia 11 marca 2019 roku stanowi załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

Z oświadczenia złożonego przez Annę Braun – inspektora wynika, że cyt. „W okresie od września 2016 roku do września 2018 roku wprowadzałam przelewy dotyczące spłaty kredytów i pożyczek Gminy Bełchatów zgodnie z harmonogramami spłat. Wszelkie opóźnienia w terminach płatności powstawały jedynie z braku środków pieniężnych na rachunku bankowym niezależnych ode mnie. Różnice między faktyczną spłatą wynikającą z odsetek karnych, a wartością wynikającą z harmonogramu spłat zostały przeze mnie wykonane w związku z wydanym poleceniem służbowym”. Wyjaśnienie o analogicznej treści złożyła (...) ⁵ – pomoc administracyjna, która powyższe czynności wykonywała w okresie od października do grudnia 2018 roku.

Oświadczenie Anny Braun – inspektora z dnia 12 marca 2019 roku oraz oświadczenie (...) ⁶ – pomocy administracyjnej z dnia 12 marca 2019 roku stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

Odsetki z tytułu nieterminowej zapłaty raty (kapitałowej lub odsetkowej) powinny być ewidencjonowane w dziale 750 rozdziale 75023 §0457 – odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 1053 ze zm.).

Należy zauważyć, że odsetki karne powinny zostać zaewidencjonowane w księgach rachunkowych odrębnie od ewidencji odsetek wynikających z harmonogramu spłat. Brak ujęcia w ewidencji odsetek karnych stanowił naruszenie art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczych, zwane dalej „dowodami źródłowymi” (...) oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy – księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

VI. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

Stany kont rozrachunkowych kontrolowanej jednostki na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Nr konta	Nazwa konta	Saldo na 31.12.2017		Saldo na 31.12.2018	
		Wn	Ma	Wn	Ma

⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

201	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	0,00	913.397,60 (poz. C.II.1 bilansu)	4.000,00	1.136.091,24
223	Rozliczenie wydatków budżetowych	0,00	632,17 (w poz. C.II.7)	0,00	0,00
224	Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich	-	-	0,00	141.355,14
225	Rozrachunki z budżetami	14.008,68	42.773,00 (poz. C.II.2 bilansu)	94.256,07	44.713,00
229	Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	0,00	189.634,71 (poz. C.II.3 bilansu)	0,00	189.403,16
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	0,00	346.262,91 (poz. C.II.4 bilansu)	0,00	383.774,07
234	Pozostałe rozrachunki z pracownikami	0,00	0,00	0,00	0,00
240	Pozostałe rozrachunki	88,63	160.984,08 (w poz. C.II.6 bilansu – 105.889,39 + poz. C.II.5 bilansu – 55.520,88)	0,00	246.750,71
245	Wpływy do wyjaśnienia	6,27	0,00	0,00	0,00
RAZEM		14.103,58	1.653.684,47	98.256,07	2.142.087,32

Analiza sprawozdania Rb-28S jednostkowego Urzędu Gminy z wykonania planu wydatków budżetowych za 2017 rok wykazała, że zobowiązania jednostki na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły 1.547.162,91 zł, z tego zobowiązania wymagalne 0,00 zł. Różnica pomiędzy zobowiązaniami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S a zobowiązaniami wynikającymi z kont rozrachunkowych wynosiła 106.521,56 zł i dotyczyła:

- kwoty 105.889,39 zł wynikającej z konta 240-2 Pozostałe rozrachunki – DEPOZYTY,

Według stanów na rachunkach bankowych depozyty zamykały się kwotą 105.883,12 zł, różnica 6,27 zł. Kwota 6,27 zł stanowiła należności konta 245 Wpływy do wyjaśnienia i wynikała z rozliczenia likwidowanego Gminnego Zespołu Obsługi Szkół, a w roku 2018 została przekazana na depozyty.

- kwoty 632,17 zł wynikającej z konta 223-3 Rozliczenie wydatków budżetowych – Projekt E-A Projekt E-Administracja (w dniu 29 grudnia 2017 roku wpłynęła refundacja wynagrodzenia za IV kwartał 2017 roku, ujęta na koncie 130-3).

Konto 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

Saldo na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie 201 wynosiło Wn 0,00 zł i Ma 913.397,60 zł (było zgodne z poz. bilansu).

Saldo na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie 201 wynosiło Wn 4.000,00 zł i Ma 1.136.091,24 zł.

Zgodnie z obowiązującą w kontrolowanej jednostce polityką rachunkowości - dokumenty księgowe wpływające do Referatu Budżetu i Finansów do dnia 5 każdego miesiąca, za wyjątkiem stycznia, są podstawą zapisów dokumentujących zdarzenia gospodarcze w księgach rachunkowych miesięcznego okresu sprawozdawczego, którego dotyczą. W księgach danego miesiąca ujmowane są zobowiązania uznane, dotyczące kosztów danego miesiąca z datą wpływu do jednostki do 5-go dnia każdego miesiąca włącznie, wyjątek stanowi miesiąc grudzień, w którym ujmuje się zobowiązania uznane dotyczące grudnia z datą wpływu do 20 stycznia włącznie następnego roku.

Zestawienie zobowiązań ujętych na koncie 201 na dzień 31 grudnia 2017 roku i 2018 roku zawierające dane w zakresie kontrahenta, numeru faktury, kwoty zobowiązania, daty wpływu do jednostki, daty ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, umownego i faktycznego terminu zapłaty stanowi załącznik nr 19 do protokołu kontroli.

Zobowiązania stanowiące saldo Ma konta 201 na dzień 31 grudnia 2017 roku wynikały z 114 faktur opiewających na łączną kwotę 913.397,60 zł, z czego zobowiązania wymagalne stanowiły kwotę 145.257,96 zł i wynikały z 36 faktur.

Zobowiązania stanowiące saldo Ma konta 201 na dzień 31 grudnia 2018 roku wynikały z 89 faktur opiewających na łączną kwotę 1.136.091,24 zł. Zobowiązania wymagalne Gminy Bełchatów stanowiły łącznie kwotę 31.468,62, z tego 29.188,51 zł wynikające z 5 faktur stanowiły zobowiązania wymagalne Urzędu Gminy i 2.280,11 zł zobowiązania wymagalne pozostałych jednostek.

Kontrolą objęto zobowiązania wymagalne oraz wybrane faktury stanowiące zobowiązania na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku:

31 grudnia 2017 roku

Lp.	Nazwa kontrahenta	Oznaczenie faktury (nr i data wystawienia faktury)	Kwota faktury	Data wpływu faktury do jednostki	Data ujęcia faktury w ewidencji; oznaczenie faktury w ewidencji; klasyfikacja budżetowa	Umowny termin zapłaty (wynikający z umowy lub faktury)	Faktyczny termin zapłaty	Uwagi (np. kwota odsetek)
ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE URZĘDU GMINY								
1	POLSKA PRESS Sp. z o.o.	FVS2017/0007205/BLO z 11.12.2017	2.460,00	18.12.2017	2330/2017 75075-4300 201/51	25.12.2017	03.01.2018 WB 2/2018	
2	Łódzki Ośrodek Samorządu Terytorialnego	196/2017 z 20.12.2017	240,00	21.12.2018	2333/2017 75023-4700 201/115	29.12.2017	03.01.2018 WB 2/2018	
3	Twoja Telewizja Lokalna Piotr Samsik	FAS/57/2017 z 21.12.2017	615,00	22.12.2017	2353/2017 75075-300 201/439	29.12.2017	09.01.2018 WB 5/2018	
4	TRAGER Jarosław Gorzelak	FV/12/08/2017 z 15.12.2017	10.300,00	15.12.2017	2352/2017 92109-6050-1007 201/496	31.12.2017	02.01.2018 WB 1/2018	
5	EKO-ART.	FA/449/2017	1.476,00	15.12.2017	2445/2017	28.12.2017	02.01.2018	

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BĘŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

	Ośrodek Szkoleniowy S.C.	z 14.12.2017			90095-4300 201/501		WB 1/2018	
6	GRUPA VPT Violetta Post	FBV3/11/2017 z 23.11.2017	14.400,00	08.01.2018	2412/2017 75023-4700-0001 201/1212	07.12.2017	12.01.2018 WB 8/2018	Usługa szkoleniowa – kreowanie wizerunku
7	Sklep Spożywczo-Monopolowy RARYTAS	270/2017 z 29.11.2017	283,99	15.12.2017	2336/2017 75075-4210 201/1242	06.12.2017	03.01.2018 WB 2/2018	
8	Przedsiębiorstwo o Komunikacji Transportu i Usług Komunalnych Sp. z o.o.	FVS/0032/12/2017 z 15.12.2017 Korekta nr FKS/0003/12/2017	5.500,00 -51,10	15.12.2017	2283/2017 60017-6050-1007 201/1372	22.12.2017	03.01.2018 WB 2/2018	
9	Przedsiębiorstwo o Komunikacji Transportu i Usług Komunalnych Sp. z o.o.	FVS/0036/12/2017 z 20.12.2017	10.894,15	21.12.2017	2338/2017 60016-4300 201/1372	27.12.2017	03.01.2018 WB 2/2018	
10	Administracja Nieruchomościami Archidiecezji Łódzkiej	FA/1216/2017 z 05.12.2017	1.200,00	15.12.2017	2335/2017 75075-4300 201/1667	19.12.2017	03.01.2018 WB 2/2018	
11	VECTRA S.A.	FVT/0869972/12/2017-S054/P z 07.12.2017	944,57	21.12.2017	2342/2017 75023-4360 201/1834	28.12.2017	02.01.2018 WB 12018	
13	Spółeczna Akademia Nauk	FVS-141/04/2017/SAN/AB z 06.04.2017 Duplikat z dn. 06.12.2017	300,00	18.12.2017	2331/2017 75075-4300 201/1875	20.04.2017	03.01.2018 WB 2/2018	
14	Firm Handlowa VEGA s.c.	8/DRI/2017 z 18.12.2017	439,00	18.12.2017	2356/2017 75075-4210 201/2195	25.12.2017	02.01.2018 WB 1/2018	
RAZEM			49.001,61					
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE GMINY								
1	ENERGA OBRÓT S.A.	C1P11648680/1701/00007 z 03.02.2017	19.852,39	09.02.2017		06.03.2017	26.01.2018 WB 10/2018	Szkoła Podstawowa w Domiechowicach
2	NOWA ERA Sp. z o.o.	5030694730 z 30.11.2017	247,50	08.12.2017		21.12.2017	04.01.2018 WB 2/2018	
3	„GROSS” Wazia S.J.	27562/2017 z 08.12.2017	28,27	11.12.2017		22.12.2017	04.01.2018 WB 2/2018	
4	Autorska Pracownia	73/12/17 z 07.12.2017	151,29	11.12.2018		15.12.2018	04.01.2018 WB 2/2018	

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BĘŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

	Plastyczna							
5	P.P.U.H. „STIVEX”	2379/BEL/20 17 z 11.12.2017	19,90	11.12.2017		25.12.2017	04.01.2018 WB 2/2018	
6	Zakład Wodociągów i Kanalizacji	W/0887/11/2 017 z 05.12.2017	892,47	11.12.2017		26.12.2017	04.01.2018 WB 2/2018	
7	P4 Sp. z o.o.	F/40335520/ 12/17 z 08.12.2017	46,24	11.12.2017		22.12.2017	04.01.2018 WB 2/2018	
8	Przedsiębiorst wo Komunikacji Transportu i Usług Komunalnych	FVS/0038/12 2017 z 20.12.2017	248,40	02.01.2017		29.12.2017	08.01.2018 WB 4/2018	
9	Gospodarstwo Rolne Sławomir Mucha	FV/2017/118 z 21.12.2017	1.260,00	02.01.2018		31.12.2017	10.01.2018 WB 5/2018	Szkoła Podstawowa w Kurnosie Drugim
10	NOWA ERA Sp. z o.o.	5030516785 z 19.07.2017	514,76	20.12.2017		18.08.2017	19.02.2018 WB 22/2018	
11	COMKAS S.C.	FAS/K/1/12/2 017 z 11.12.2017	2.767,50	22.12.2017		25.12.2017	05.01.2018 WB 3/2018	
12	ENERGA OBRÓT S.A.	C1P1164867 3/1704/0000 7 z 21.04.2017	16.034,63	09.05.2017		22.05.2017	26.01.2018 WB 11/2018	
13	ENERGA OBRÓT S.A.	C1P1164866 3/1701/0001 0 z 06.02.2017	17.109,94	15.02.2017		27.02.2017	26.01.2018 WB 11/2018	
14	ENERGA OBRÓT S.A.	C1P1164865 0/1701/0000 7 z 07.02.2017	11.564,36	17.02.2017		09.03.2017	26.01.2018 WB 10/2018	Szkoła Podstawowa w Dobiecinie
15	NOWA ERA Sp. z o.o	5030692829 z 29.11.2017	270,00	Brak daty wpływu		20.12.2017	-	Korekta z 5040061991 z 17.01.2081, wpływ 29.01.2018 - 270,00
16	ENERGA OBRÓT S.A.	C1P1164868 9/1701/0000 8 z 02.02.2017	23.392,02	13.02.2017		06.03.2017	26.01.2018 WB 13/2018	Szkoła Podstawowa w Łękwie
17	(...) ⁷	40/B/2017 z	700,00	28.12.2017		30.12.2018	04.01.2018	Gminne

⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

		16.12.2017					WB 2/2018	Przedszkole w Domiechowic ach
18	P.P.H.U S.j. K. J. A. Robak	10360/2017 z 20.11.2017	111,27	23.11.2017		04.12.2017	04.01.2017 WB 2/218	
19	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Radomsku	00048/1117/ FS2 z 15.11.2017	684,31	23.11.2017		29.11.2017	04.01.2017 WB 2/2018	
20	P.P.H.U.Sj. K.J.A Robak	10141/2017 z 13.11.2017	165,06	23.11.2017		27.11.2017	04.01.2017 WB 2/2018	
21	Gospodarstwo Rolne Sławomir Mucha	FV/2017/117 Z 21.12.2017	94,50	28.12.2017		31.12.2017	04.01.2017 WB 2/2018	
22	Zakład Przetwórstwa Owocowo- Warzywnego „KAŚKA”	FV/111/2017 /12 z 13.12.2017	37,49	28.12.2017		27.12.2017	04.01.2018 WB 2/2018	
23	PHT „JUMIKA”	396/2018 z 23.01.2018	64,05	06.02.2018		06.02.2018	09.02.2018	
RAZEM			96.192,30 96.256,35					

Zobowiązania wymagalne dotyczące kontrahenta ENERGA OBRÓT S.A. związane były z wystawieniem w lutym 2017 roku faktur za energię elektryczną pobraną w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2016 roku. Ustalono, że podmiot nie wystawiał bieżąco faktur za wskazany okres, pomimo iż zobowiązany był do rozliczeń w cyklu dwumiesięcznym. W związku z powyższym Gmina Bełchatów wszczęła postępowanie reklamacyjne i z tego tytułu nastąpiło opóźnienie w zapłacie faktur za energię. W dniu 15 stycznia 2018 roku wystosowano kolejne pismo wzywające do zapłaty naliczonych kar umownych od ENERGA OBRÓT S.A., a w dniu 26 stycznia 2018 roku została dokonana kompensata wzajemnych należności. Na dzień dzisiejszy Gmina Bełchatów otrzymała wyrok, w którym doszło do miarkowania kar umownych i od Gminy na rzecz ENERGA OBRÓT S.A. zasądza się kwotę 57.789,11 zł.

Wyjaśnienie Elwiry Jędrzejczyk w sprawie opóźnień w zapłacie faktur za energię stanowi załącznik nr 20 do protokołu kontroli.

Prawidłowo ustalone łączne zobowiązania Gminy Bełchatów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły 145.193,91 zł, a nie jak wynika ze sprawozdania Rb-Z kwartalnym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – 145.257,96 zł. Różnica stanowi kwotę 64,05 zł i jak wynika z wyjaśnienia złożonego w dniu 12 marca 2019 roku przez Sylwię Tokarek – inspektora, zobowiązania wymagalne za rok 2017 dotyczące Gminnego Przedszkola w Domiechowicach są zawyżone o kwotę 64,05 zł, a błąd wynika z faktury nr 396/2018. Faktura ta dotyczyła roku 2018, została wystawiona w dniu 23.01.2018 r i zaksięgowana w roku obrachunkowym 2018 z datami: zdarzenia i wystawienia – 23.01.2018, wpływu i sprawozdawczą – 07.02.2018 r. oraz błędnym terminem płatności 06.02.2017 (winno być 06.02.2018). wskutek błędu systemowego dokument został uwzględniony w wygenerowanym sprawozdaniu finansowym z wykonania wydatków za rok 2017.

Wyjaśnienie Sylwii Tokarek – inspektora z dnia 12 marca 2019 roku w sprawie błędu w zobowiązaniach wymagalnych stanowi załącznik nr 21 do protokołu kontroli.

Stwierdzono, iż wśród zobowiązań wymagalnych Urzędu Gminy w Bełchatowie znalazła się faktura nr FBV 3/11/2017 wystawiona w dniu 23 listopada 2017 roku przez Grupę VPT Training Coaching Consulting Violetta Post z Bełchatowa na kwotę 14.400,00 zł (data wpływu do Urzędu Gminy – 8 stycznia 2018 roku), której termin płatności określony został na dzień 7 grudnia 2017 roku. Faktura została wystawiona za usługi szkoleniowe: Kreowanie wizerunku (listopad 2016 – październik 2017), jako ilość wskazano 12 usług/sesji po 1.200 zł każda. Z drugostronnego opisu faktury wynika, iż dotyczyła ona szkolenia pn. „Kreowanie wizerunku” – uczestnik Kamil Ładziak. Sprawdzenia merytoryczne dokonała Marzena Kowalska – Sudak – koordynator, sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym dokonał Skarbnik Gminy Anna Sadurska, a do wypłaty zatwierdził Wójt Gminy – Kamil Ładziak. Faktura została zapłacona przelewem bankowym w dniu 12 stycznia 2018 roku (WB 8/2018). Kontrolującym przedstawiono umowę o świadczenie usług szkoleniowych z dnia 10 listopada 2016 roku zawartą pomiędzy Gminą Bełchatów reprezentowaną przez Kamila Ładziaka a Grupą VPT Training Coaching Consulting Violetta Post, której przedmiotem była usługa szkoleniowa w zakresie przeprowadzenia szkolenia kreowania wizerunku. Z treści umowy wynikało, że szkolenia zostaną przeprowadzone w okresie od dnia podpisania umowy do października 2017 roku z częstotliwością 2 razy w miesiącu. Terminy szkoleń uzgadniane będą indywidualnie przez strony umowy, a szkolenia obejmą łącznie 96 godzin i odbywać się będą w siedzibie zamawiającego. Cena za godzinę usługi szkoleniowej została ustalona w wysokości 250 zł/godz., co łącznie daje kwotę 14.400,00 zł brutto. W§4 pkt 2 umowy wskazano, że wykonawca udzielił rabatu, a cena po rabacie wynosi 150 zł/godz. Płatność za wykonanie usługi nastąpi po wystawieniu przez Wykonawcę faktury VAT po zrealizowaniu szkoleń, w terminie 14 dni od dnia prawidłowo wystawionej faktury. Umowa została podpisana przez obie strony, ale nie została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Ustalono, iż w dniu 20 grudnia 2017 roku ponownie została zawarta umowa pomiędzy Gminą Bełchatów reprezentowaną przez Kamila Ładziaka a Grupą VPT Training Coaching Consulting Violetta Post, której przedmiotem była usługa szkoleniowa w zakresie przeprowadzenia szkolenia kreowania wizerunku. Z treści umowy wynikało, że szkolenia zostaną przeprowadzone w okresie od stycznia do listopada 2018 roku z częstotliwością od 2 do 4 razy w miesiącu. Terminy szkoleń uzgadniane będą indywidualnie przez strony umowy, a szkolenia obejmą łącznie 30 godzin i odbywać się będą w siedzibie zamawiającego. Cena za godzinę usługi szkoleniowej została ustalona w wysokości 600,00 zł/godz, co łącznie daje kwotę 18.000,00 zł brutto. W§4 pkt 2 umowy wskazano, że wykonawca udzielił rabatu: druga rozpoczęta godzina szkolenia gratis podczas jednej sesji, a łączna liczba godzin podczas jednej sesji nie może przekraczać dwóch. Płatność za wykonanie usługi nastąpi po wystawieniu przez Wykonawcę faktury VAT po zrealizowaniu szkoleń, w terminie 7 dni od dnia prawidłowo wystawionej faktury. Umowa została podpisana przez obie strony, ale nie została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Kontrolującym przedstawiono fakturę nr FBV 5/11/2018 wystawioną w dniu 14 listopada 2018 roku przez Grupę VPT Training Coaching Consulting Violetta Post z Bełchatowa na kwotę 18.000,00 zł (data wpływu do Urzędu Gminy – 16 listopada 2018 roku), której termin płatności określony został na dzień 21 listopada 2018 roku. Faktura została wystawiona za usługi szkoleniowe: coaching menedżerski/PAKIET 30/ sesje indywidualne styczeń – listopad 2018, jako ilość wskazano 30 usług/sesji po 600 zł każda oraz usługę szkoleniową: liczba godzin sesji gratis 27 usług sesji po 0,00 zł. Z drugostronnego opisu faktury wynika, iż dotyczyła ona szkolenia pn. „Kreowanie wizerunku” – uczestnik Kamil Ładziak. Opisu merytorycznego dokonała Marzena Kowalska – Sudak – Kierownik Kancelarii Wójta, sprawdzenia merytoryczne dokonał Sylwester Marczak Dyrektor Kancelarii Wójta, sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym dokonała Elwira Jędrzejczyk (z up. Skarbnika Gminy), a do wypłaty zatwierdził Sekretarz Gminy – Sławomir Kuśmierk. Faktura została zapłacona przelewem bankowym w dniu 22 listopada 2018 roku (WB 203/2018). Kontrolującym

przedstawiono dodatkowo potwierdzenie odbycia poszczególnych sesji, z których wynika: dzień i miesiąc przeprowadzenia sesji, liczba godzin oraz podpis Wójta Gminy.

Stwierdzono, że w obu wskazanych powyżej przypadkach zawarte umowy nie zostały kontrasygnowane przez Skarbnika Gminy, co stanowiło naruszenie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 505), z którego wynika, że jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Akta kontroli: Kserokopia: faktury nr FBV 3/11/2017 z 23.11.2017 r., umowy z 10 listopada 2016 roku, wyciągu z rachunku bankowego nr WB 8/2018 z 12 stycznia 2018, faktury nr FBV 5/11/2018 z 14.11.2018 r., umowy z 20 grudnia 2017 roku, ewidencji i rozliczenia przeprowadzonych sesji oraz wyciągu z rachunku bankowego nr 203/2018 strony od numeru 90 do numeru 103.

31 grudnia 2018 roku

Lp.	Nazwa kontrahenta	Oznaczenie faktury (nr i data wystawienia faktury)	Kwota faktury	Data wpływu faktury do jednostki	Data ujęcia faktury w ewidencji; oznaczenie faktury w ewidencji; klasyfikacja budżetowa	Umowny termin zapłaty (wynikający z umowy lub faktury)	Faktyczny termin zapłaty	Uwagi (np. kwota odsetek)
ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE URZĘDU GMINY								
1	PGE Dystrybucja S.A.	9002675400 z 11.12.2018	306,22	02.01.2019	2330/2018 90015-4300 201/568	25.12.2018	04.01.2019 WB 3/2019	
2	PGE Dystrybucja S.A.	80028060 z 17.12.2018	18,87	27.12.2018	2331/2018 70005-4260 201/568	31.12.2018	04.01.2019 WB 3/2019	
3	MILO S.C.	F001/12/2018 z 10.12.2018	25.227,83	21.12.2018	2390/2018 60017-4300 60095-4300 2016/666	28.12.2018	28.01.2019 WB 19/2019	Porozumienie świadczenie zastępcze
4	X-pro-motion	TG 26/11/2018 z 11.2018 (Duplikat)	348,09	15.01.2019	2399/2018 75075-4210 75075-4300 201/2060	22.11.2018	22.01.2019 WB 15/2019	
5	FHU SAVARES	112/17/BEŁ 31.12.2017 Duplikat z 31.12.2018 Korekta nr 1/17/ZW 31.12.2017 Duplikat z 31.12.2018	3.697,50 -410,00	28.12.2018 22.01.2019	2411/2018 75075-4210 201/1441 22/2018 75075-7210 201/1441	14.01.2018	01.02.2019 WB 23/2019	
RAZEM			29.188,51					
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE GMINY								

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BĘŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

1	Gospodarstwo Rolne Sławomir Mucha	FV/2018/135 z 17.12.2018	61,95	28.12.2018	80148-4220 201/1185	31.12.2018	04.01.2019 WB nr 3/2019	Gminne Przedszkole w Domiechowicach
2	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych Sp. z o.o.	FVS/0025/12/2018 z 19.12.2018	90,85	03.01.2019	80150-4300 201/646	26.12.2018	07.01.2019 WB 3/2019	Szkoła Podstawowa w Dobrzelowie
3	PGE Dystrybucja S.A.	80000965/00001/1 z 17.12.2018	45,01	03.01.2018	80101-4260 80110-4260 201/20	31.12.2018	07.01.2019 WB 3/2019	Szkoła Podstawowa w Dobrzelowie
4	PGE Dystrybucja S.A.	80028031/00002/12 z 17.12.2018	1.995,78	02.01.2019	80101-4260 80110-4260 201/20	31.12.2018	04.01.2019 WB 3/2019	Szkoła Podstawowa w Łękwie
5	NOWA ERA Sp. z o.o.	5030958539 z 08.10.2018	86,52	28.01.2019	80101-4210 201/254	07.11.2018	30.01.2019 WB 18/2019	Szkoła Podstawowa w Kurnosie Drugim
RAZEM			2.280,11					
WYBRANE ZOBOWIĄZANIA URZĘDU GMINY								
1	Z.H.U.P. „AREX	6273/18 z 31.12.2018	2.287,87	02.01.2019	2365/2018 75023-4210-0003 90095-4210 01010-4210 01010-4530 201/2003	21.01.2019	18.01.2019 WB 13/2019	-
2	PIB „ZETPRIMEKO” Sp. z o.o.	6/01/19/FS z 31.12.2018	411.501,08	15.01.2019	2401/2019 01010-6057 01010-6059 01010-6059 201/191	14.02.2019	13.02.2019 WB 30/2019	
3	TRAGER Jarosław Gorzelak	FV/12/44/2018 z 31.12.2018	1.400,00	07.01.2019	2368/2018 01010-4300 01010-4530 201/496	14.01.2019	11.01.2019 WB 8/2019	
4	Sklepy KOMFORT S.A.	1077/2018/BEL279 z 10.12.2018	1.501,22	09.01.2019	2234/2018 75023-4210-0003 201/298	09.01.2019	08.0.2019 WB 5/2019	
5	DELOITTE Doradztwo podatkowe	PL5252191427 z 30.11.2018	492,00	03.01.2019	2364/2018 75023-4300-0003 201/2375	14 dni od otrzymania	15.01.2018 WB 10/2019	

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ RZEPROWADZONEJ W GMINIE BEŁCHATÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

6	SKRA Bełchatów S.A.	16/12/2018 z 31.12.2018	13.500,00	31.12.2018	2404/2018 92605-4300 201/2054	14.01.2019	23.01.2019 WB 16/2019	
7	4 BUD-KOMPLEKS	01/12/2018 z 18.12.2018	108.800,00	18.12.2018	2279/2018 92109-6050-0005 201/1383	17.01.2019	15.01.2019 WB 10/2019	
8	Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane ZETPRI-EKO Sp. z o.o.	6/01/19/FVS z 15.01.2019	411.501,08	15.01.2019	2401/2019 01010-6057 01010-6059 201/191	14.02.2019	13.02.2019 WB 30/2019	
9	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0002/01/2019 z 03.01.2019	2.000,00	03.01.2019	2357/2018 01010-4300 01010-4530 201/1372	10.01.2019	09.01.2019 WB 6/2019	
10	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0003/01/2019 z 03.01.2019	22.000,00	03.01.2019	2358/2018 01010-4300 01010-4530 201/1372	10.01.2019	09.01.2019 WB 6/2019	
11	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0009/01/2019 z 03.01.2019	18.000,00	03.01.2019	2363/2018 60016-4300 201/1372	10.01.2019	09.01.2019 WB 6/2019	
12	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0001/01/2019 z 02.01.2019	16.632,00	02.01.2019	2342/2018 80113-4300 201/1372	09.01.2019	08.01.2019 WB 5/2019	
13	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0035/12/2018 z 31.12.2018	10.539,92	31.12.2018	2346/2018 70005-6050 201/1372	07.01.2019	08.01.2019 WB 5/2019	
14	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0010/01/2019 z 04.01.2019	7.000,00	04.01.2019	2366/2018 50095-4300 50095-4530 201/1372	11.01.2019	10.01.2019 WB 7/2019	
15	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0007/01/2019 z 03.01.2019	55.000,00	03.01.2019	2362/2018 01010-4300 01010-4530 201/1372	10.01.2019	09.01.2019 WB 6/2019	
16	Przedsiębiorstwo Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0006/01/2019 z 03.01.2019	1.230,00	03.01.2019	2361/2018 90003-4300 201/1372	10.01.2019	09.01.2019 WB 6/2019	
17	Przedsiębiorstwo	FVS/0008/	4.920,00	03.01.2019	2355/2018	10.01.2019	09.01.2019	

	Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	01/2019 z 03.01.2019			90003-4300 201/1372		WB 6/2019	
18	Przedsiębiorstw Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0005/ 01/2019 z 03.01.2019	10.000,00	03.01.2019	2360/2018 90015-4300 201/1372	10.01.2019	09.01.2019 WB 6/2019	
19	Przedsiębiorstw Komunikacji Transportu Usług Komunalnych	FVS/0004/ 01/2019 z 03.01.2019	8.000,00	03.01.2019	2359/2018 01010-4300 01010-4530 201/1372	10.01.2019	09.01.2019 WB 6/2019	
20	POLKOMTEL S.A.	553077254 9 z 30.11.2018	2.874,03	21.12.2018	2300/2018 75023-4210- 0003 201/719	30.11.2020	19.12.2018 219/2018 21.01.2019 WB 14/2019	Sprzedaż ratalna
RAZEM								

Konto 225 Rozrachunki z budżetami

Kontrola wykazała, że w ewidencji księgowej konto 225 zostało podzielone na konta: 225-1 – Podatek dochodowy (PIT 4), 225-2 – Podatek VAT - ZAKUP, 225-3 – Podatek VAT Urząd Skarbowy (rozliczenie z urzędem skarbowym), 225-4 – Podatek od środków transportowych, 225-5 – Podatek od nieruchomości i leśny.

Saldo na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie 225 wynosiło Wn 14.008,68 zł (wynikało z konta 225-2 Podatek VAT – ZAKUP) i Ma 42.773,00 zł (wynikało z konta 225-1 Podatek dochodowy PIT 4).

Saldo na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie 225 wynosiło Wn 94.256,07 zł (wynikało z konta 225-2 Podatek VAT – ZAKUP) i Ma 44.713,00 (wynikało z konta 225-1 Podatek dochodowy PIT 4).

Kontroli poddano terminowość przekazywania zaliczek na podatek dochodowy w poszczególnych miesiącach 2018 roku. Ustalono, że zaliczki na podatek dochodowy przekazywane były z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity z 2018 r., poz. 1509 ze zm.). Naruszenie w terminowości przekazania zaliczki na podatek dochodowy nastąpiło w przypadku miesiąca czerwca, gdzie należny podatek został uregulowany w dniu 23 lipca 2018 roku. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnicy przekazują kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania płatnika wykonuje swoje zadania, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby.

Wysokość oraz terminowość przekazywania zaliczek na podatek dochodowy została przedstawiona w poniższej tabeli.

Okres	Podatek dochodowy			Data i zapłacona kwota
	Pobrany podatek do przekazania	Wynagrodzenie z tytułu terminowego	Należne kwoty	

	do urzędu skarbowego	wpłacania podatku dochodowego	do wpłaty	
Styczeń 2018	5.352,00	16,00	5.336,00	19.02.2018 – 5.336,00
Luty 2018	67.424,00	202,00	67.222,00	20.03.2018 – 67.222,00
Marzec 2018	63.263,00	190,00	63.073,00	19.04.2018 – 63.073,00
Kwiecień 2018	38.600,00	116,00	38.484,00	21.05.2018 – 38.484,00
Maj 2018	35.864,00	108,00	35.756,00	20.06.2018 – 35.756,00
Czerwiec 2018	7.899,00	0,00	7.899,00	<u>23.07.2018 – 7.899,00</u>
Lipiec 2018	78.898,00	237,00	78.661,00	20.08.2018 – 78.661,00
Sierpień 2018	35.351,00	106,00	35.245,00	20.09.2018 – 35.245,00
Wrzesień 2018	43.606,00	131,00	43.475,00	19.10.2018 – 43.475,00
Październik 2018	42.396,00	127,00	42.269,00	20.11.2018 – 42.269,00
Listopad 2018	72.471,00	217,00	72.254,00	19.12.2018 – 75.646,00 28.12.2018 – 5,00
Grudzień 2018	46.215,00	139,00	46.076,00	21.01.2019 – 42.679,00

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Kontrola wykazała, że w ewidencji księgowej konto 229 zostało podzielone na konta: 229-1 – Przelewy składek ZUS, 229-2 – PFRON.

Saldo na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie 229 wynosiło Wn 0,00 zł i Ma 189.634,71 zł (wynikało z konta 229-1 Przelewy składek ZUS).

Saldo na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie 229 wynosiło Wn 0,00 zł i Ma 189.403,16 (wynikało z konta 229-1 Przelewy składek ZUS).

Wpłaty na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Kontrolą objęto terminowość przekazywania składek na ubezpieczenia społeczne za poszczególne miesiące 2018 roku. Ustalono, iż składki były przekazywane z naruszeniem terminu określonego w: art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.), art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 ze zm.) oraz art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1265 ze zm.), tj. do 5 dnia następnego miesiąca.

Informacje dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres styczeń-grudzień 2018 roku zawarte zostały w tabeli stanowiącej załącznik nr 22 do protokołu kontroli.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za styczeń 2018 roku z dnia 2 lutego 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 8.793,82 zł; łączna kwota do potrącenia – 2.307,76 zł; kwota do zapłaty przez płatnika 6.486,06 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 2.458,28 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 543,51 zł.

Razem ZUS – 9.487,85

Wpłata w dniu 9 lutego 2018 roku w wysokości 9.487,85 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za luty 2018 roku z dnia 1 marca 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 219.785,66 zł; łączna kwota do potrącenia – 46.706,62 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 173.079,04 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 56.778,58 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 15.265,90 zł.

Razem ZUS – 245.123,52 zł.

Wpłata w dniu 5 marca 2018 roku w kwocie 245.071,81 zł (różnica: -51,71 zł).

Korekta deklaracji rozliczeniowej ZUS za luty 2018 roku z dnia 4 kwietnia 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 219.785,66 zł; łączna kwota do potrącenia – 46.677,87 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 173.107,79 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 56.778,58 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 15.265,90 zł.

Razem ZUS – 245.152,27 zł (różnica 28,75 zł).

Wpłata w dniu 6 kwietnia 2018 roku w kwocie 28,75 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za marzec 2018 roku z dnia 30 marca 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 220.669,99 zł; łączna kwota do potrącenia – 20.881,67 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 199.788,32 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 57.333,96 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 15.346,71 zł.

Razem ZUS – 272.468,99 zł.

Wpłata w dniu 6 kwietnia 2018 roku w kwocie 272.468,99 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za kwiecień 2018 roku z dnia 27 kwietnia 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 116.786,59 zł; łączna kwota do potrącenia – 20.825,43 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 95.961,16 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 31.359,02 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 8.009,20 zł.

Razem ZUS – 135.329,38 zł.

Wpłata w dniu 4 maja 2018 roku w kwocie 135.329,38 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za maj 2018 roku z dnia 30 maja 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 121.708,22 zł; łączna kwota do potrącenia – 31.400,14 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 90.308,08 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 31.463,25 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 8.466,03 zł.

Razem ZUS – 130.237,36 zł.

Wpłata w dniu 7 czerwca 2018 roku w kwocie 130.237,36 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za czerwiec 2018 roku z dnia 2 lipca 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 9.563,56 zł; łączna kwota do potrącenia – 0,00 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 9.563,56 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 3.045,42 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 758,28 zł.

Razem ZUS – 13.367,26 zł.

Wpłata w dniu 9 lipca 2018 roku w kwocie 13.367,26 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za lipiec 2018 roku z dnia 31 lipca 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 225.223,93 zł; łączna kwota do potrącenia – 64.208,05 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 161.015,88 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 60.842,80 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 15.182,40 zł.

Razem ZUS – 237.041,08 zł.

Wpłata w dniu 7 sierpnia 2018 roku w kwocie 230.041,08 zł (-7.000,00 zł: rozliczenie nadpłaty składek z okresów wcześniejszych na kwotę 7.414,02 zł).

Korekta deklaracji rozliczeniowej ZUS za lipiec 2018 roku z dnia 7 listopada 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 223.901,45 zł; łączna kwota do potrącenia – 64.208,05 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 159.693,40 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 60.891,50 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 15.182,40 zł.

Razem ZUS – 235.767,30 zł (różnica:-1.273,78 zł; korekta dotyczące przekroczenia wymiaru składek).

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za sierpień 2018 roku z dnia 31 sierpnia 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 115.280,80 zł; łączna kwota do potrącenia – 31.140,41 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 84.140,39 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 30.404,86 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 7.790,42 zł.

Razem ZUS – 122.335,67 zł.

Wpłata w dniu 6 września 2018 roku w kwocie 122.335,67 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za wrzesień 2018 roku z dnia 1 października 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 125.987,58 zł; łączna kwota do potrącenia – 22.139,31 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 103,848,27 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 32.829,70 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 8.396,96 zł.

Razem ZUS – 145.074,93 zł.

Wpłata w dniu 10 października 2018 roku w kwocie 145.074,93 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za październik 2018 roku z dnia 2 listopada 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 122.728,62 zł; łączna kwota do potrącenia – 314.454,06 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 108.274,56 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 33.532,46 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 8.058,60 zł.

Razem ZUS – 149.865,62 zł.

Wpłata w dniu 7 listopada 2018 roku w kwocie 149.865,62 zł.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za listopad 2018 roku z dnia 4 grudnia 2018 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 169.921,02 zł; łączna kwota do potrącenia – 13.771,86 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 156.049,16 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 49.599,44 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 12.034,84 zł.

Razem ZUS – 217.683,44 zł.

Wpłata w dniu 5 grudnia 2018 roku w kwocie 211.012,90 zł (różnica: - 6.670,54 zł; korekta dotycząca przekroczenia wymiaru składek).

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za grudzień 2018 roku z dnia 2 stycznia 2019 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 116.612,03 zł; łączna kwota do potrącenia – 38.548,88 zł; kwota do zapłaty przez płatnika – 78.063,15 zł;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 30.498,30 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 7.388,55 zł.

Razem ZUS – 115.950,00 zł.

Wpłata w dniu 4 stycznia 2019 roku w kwocie 119.950,00 zł.

Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Stosownie do art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 511 ze zm.), pracodawca zatrudniający, co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi, co najmniej 6%.

Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2018 roku oraz ewidencji księgowej wydatków dla klasyfikacji 750/75023/4140 ustalono, że jednostka kontrolowana w 2018 roku nie poniosła wydatków, które podlegałyby sklasyfikowaniu w rozdziale 75023 w §4140 – *Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych*.

Urząd Gminy w Bełchatowie za okres objęty kontrolą sporządzał Informacje miesięczne o zatrudnieniu (INF-1), które przekazywane były do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Kontrolujący ustalili, że w kontrolowanym okresie zatrudniano 7-8 osób niepełnosprawnych, które posiadały ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Informacje o zatrudnieniu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w poszczególnych

miesiącach przedłożyła (...) ⁸ – pomoc administracyjna. Na podstawie złożonych informacji oraz na podstawie miesięcznych informacji INF-1 wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku kształtowały się następująco:

Okres	Zatrudnienie według INF-1	Ustawowy wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych	Zatrudnienie osób niepełnosprawnych zwalnijące pracodawcę z wpłat na PFRON	Faktyczne zatrudnienie osób niepełnosprawnych
Styczeń 2018	98,52	6%	5,91	7,00
Luty 2018	98,70	6%	5,92	7,00
Marzec 2018	98,80	6%	5,93	7,00
Kwiecień 2018	97,49	6%	5,85	7,00
Maj 2018	96,37	6%	5,78	7,00
Czerwiec 2018	95,63	6%	5,74	7,00
Lipiec 2018	97,32	6%	5,84	8,00
Sierpień 2018	97,76	6%	5,87	8,00
Wrzesień 2018	101,60	6%	6,10	8,00
Październik 2018	102,50	6%	6,15	7,00
Korekta	101,79		6,11	7,00
Listopad 2018	99,33	6%	5,96	7,00
Grudzień 2018	101,37	6%	6,08	7,00

Konto 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Kontrola wykazała, że w ewidencji księgowej funkcjonuje konto 231, które nie zostało podzielone na subkonta.

Saldo na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie 231 wynosiło Wn 0,00 zł i Ma 346.262,91 zł (naliczone dodatkowe wynagrodzenia roczne).

Saldo na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie 231 wynosiło Wn 0,00 zł i Ma 383.774,07 zł (naliczone dodatkowe wynagrodzenie roczne).

Kontrolą objęto terminowość wypłaty wynagrodzeń za 2017-2018 rok.

Regulamin pracy wprowadzony został zarządzeniem nr 121/2018 z dnia 20 listopada 2018 roku przez Wójta Gminy Bełchatów. W okresie wcześniejszym obowiązywał Regulamin Pracy Urzędu Gminy Bełchatów wprowadzony zarządzeniem Wójta Gminy Bełchatów nr 10/2009 z dnia 12 marca 2009 roku, który zmieniony został zarządzeniem Wójta Gminy:

- nr 142/2012 z dnia 10 października 2012 roku,

⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- nr 18/2013 z dnia 12 lutego 2013 roku,
- nr 21/2013 z dnia 20 lutego 2013 roku,
- nr 100/2013 z dnia 9 września 2013 roku,
- nr 14/2015 z dnia 24 lutego 2015 roku,
- nr 97/2016 z dnia 30 września 2016 roku,
- nr 45/2017 z dnia 9 maja 2017 roku.

Z §36 obowiązującego Regulaminu wynika, iż wynagrodzenie za pracę jest wypłacane raz w miesiącu z dołu w terminie do 5 dnia następnego miesiąca kalendarzowego, a jeśli ustalony dzień wypłaty za pracę jest dniem wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłaca się w dniu poprzedzającym. W tym samym terminie powinna także nastąpić wypłata wynagrodzenia za dni niezdolności do pracy lub zasiłków chorobowych. Ustalono, że analogiczne zapisy znalazły się także we wcześniej obowiązującym Regulaminie pracy (zmiana wprowadzona zarządzeniem nr 100/2013 z dnia 9 września 2013 roku).

Kontrolujący stwierdzili, że wypłata wynagrodzeń w kontrolowanym okresie następowała zgodnie z terminem określonym w Regulaminie pracy. Jedynym nieterminowo wypłaconym wynagrodzeniem było wynagrodzenie należne za miesiąc październik 2017 roku dla Anny Sadurskiej (Skarbnika Gminy), które zostało wypłacone w dniu 7 listopada 2017 roku.

Zestawienie wskazujące datę wypłaty należnego wynagrodzenia sporządzone przez Monikę Wojtalę – inspektora oraz Wioletę Piec – inspektora stanowi załącznik nr 23 do protokołu kontroli.

Analizując dane zawarte w zestawieniu sporządzonym przez Monikę Wojtalę – inspektora i Wioletę Piec – inspektora kontrolujący zwrócili uwagę na wypłatę zaliczek na wynagrodzenia. Możliwość wypłaty zaliczek na wynagrodzenia wynikała z postanowień zakładowego planu kont⁹ dotyczących operacji dokonywanych na koncie 231 oraz w §101 pkt 1 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, stanowiącej załącznik nr do zarządzenia nr 156/2015 z dnia 31 grudnia 2015 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

W trakcie kontroli ustalono, że zaliczki na wynagrodzenia w latach 2017 – 2018 wypłacane były jedynie na rzecz Kamila Ładziaka – byłego Wójta Gminy; w większości przypadków wypłata zaliczek następowała dwukrotnie w miesiącu. Terminowość wypłaty zaliczek na wynagrodzenia oraz pozostałej należnej części wynagrodzenia w 2018 roku obrazuje poniższa tabela.

(...)¹⁰

Ustalono, iż każdorazowo Wójt Gminy składał wnioski o wypłatę zaliczki na poczet wynagrodzenia. Wniosek ten obejmował następujące dane: datę i miejsce złożenia, imię i nazwisko pracownika, pełnione stanowisko, kwotę pobranej zaliczki, dodatkowe informacje oraz podpisy pracownika i pracodawcy. Ustalono, iż kwota wskazywana była w wartości netto, a w miejscu dodatkowych informacji wpisywano okres należnego

⁹ Załącznik nr 3 do zarządzenia nr 44/2018 z dnia 7 maja 2018 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

¹⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wynagrodzenia, którego dotyczy wypłacana zaliczka. Jako pracodawca zgody udzielali: Anna Sadurska – Skarbnik Gminy, Sylwia Rozpara – Zastępca Skarbnika Kierownik Referatu Budżetu i Finansów oraz Sekretarz Gminy. Ustalono, że w powyższym okresie jedynie Sekretarz Gminy posiadał upoważnienie do wykonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta Gminy niezastrzeżonych dla Rady Gminy i Przewodniczącego Rady Gminy:

- Katarzyna Marczak-Stępczyńska – na podstawie upoważnienia znak AK.077.48.2016 z dnia 25 lipca 2016 roku (do 20 maja 2018 roku),
- Sławomir Kuśmierk – na podstawie upoważnienia znak AK.077.52.2018 z dnia 26 lipca 2018 roku (do dnia 28 listopada 2018 roku).

Powyższe ustalenia wskazują, że Anna Sadurska – Skarbnik Gminy oraz Sylwia Rozpara – Zastępca Skarbnika działały przy dokonywaniu powyższych czynności bez stosownego upoważnienia, z naruszeniem art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity z 2018 r., poz. 1260). Z treści wskazanego przepisu wynika, że czynności z zakresu prawa pracy wobec wójta, związane z nawiązywaniem i rozwiązywaniem stosunku pracy, wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności – wyznaczona przez wójta osoba zastępująca lub sekretarz gminy, z tym że wynagrodzenie wójta ustala rada gminy w drodze uchwały.

Stwierdzono, że brak było wniosków o zaliczkę do wypłat II części (tj. pozostałego) wynagrodzenia z dnia: 15 czerwca 2018 roku, 21 września 2018 roku i 22 października 2018 roku. Z wyjaśnienia złożonego przez Wioletę Piec – inspektora wynika, iż cyt. *„Lista płac związana z wynagrodzeniem Pana Kamila Ładziaka naliczana jest zgodnie z wnioskiem o zaliczkę w wysokości całej kwoty wynagrodzenia. Ewidencja analityczna płac prowadzona jest przy użyciu programu VULCAN. Program ten uniemożliwia sporządzanie dwóch list płac do jednego wynagrodzenia. Kwota netto rozbijana była na dwie kwoty i dwa konta. Wysokość pierwszej kwoty naliczana była zgodnie z wnioskiem o zaliczkę wysokości netto wynagrodzenia, natomiast pozostała część wynagrodzenia netto widniała w systemie bankowym w przelewach wprowadzonych. Druga część wynagrodzenia była potwierdzana elektronicznie przez Skarbnika/Zastępcę Skarbnika oraz Wójta. W związku z czym pozostałe części wynagrodzeń z dnia: 15.06.2018 r., 21.09.2018 r., 22.10.2018 r. nie posiadają wniosków o zaliczkę i zostały potwierdzone przez w/w osoby w systemie bankowym”.*

Wyjaśnienie Wiolety Piec – inspektora w sprawie braku wniosków o zaliczkę stanowi załącznik nr 24 do protokołu kontroli.

Kontrolujący zwracają uwagę, że powyższy sposób pozostawiania w systemie bankowym pozostałej części wynagrodzenia pozwalała na jego wypłatę w dowolnym momencie przez osoby, które posiadały uprawnienia do jego potwierdzenia elektronicznego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami pozostała część wynagrodzenia (po wypłacie zaliczki) powinna zostać wypłacona w terminie wypłaty wynagrodzenia ustalonego w kontrolowanej jednostce.

Należy zauważyć, że kwestia zaliczki na poczet wynagrodzenia nie została uregulowana w przepisach prawnych, a jej udzielenie zależy tylko od woli pracodawcy. Pracownik może zwrócić się do pracodawcy o wypłatę części wynagrodzenia na poczet przyszłego wynagrodzenia. Taka przedterminowa wypłata jest zaliczką, jednak nie jest ona tożsama z zaliczką pieniężną, o której mowa w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity z 2018 roku, poz. 917 ze zm.). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 lipca 2001 roku (I PKN 552/00) stwierdził, że to wynagrodzenie zaliczkowe nie jest zaliczką w rozumieniu art. 87 §1 pkt 3 Kodeksu pracy. Oznacza to, że w stosunku do przedterminowej wypłaty części wynagrodzenia nie mają zastosowania zasady dokonywania potrąceń z wynagrodzenia, które powyższy przepis reguluje. Wypłata pracownikowi części wynagrodzenia na poczet wynagrodzenia przyszłego jest

częściowym spełnieniem przez pracodawcę świadczenia przed terminem jego wymagalności. Wypłacone kwoty podlegają zarachowaniu na poczet wynagrodzenia należnego za okres obrachunkowy, a w terminie wypłaty wynagrodzenia nie dochodzi do potrącenia z wynagrodzenia, ale do wypłacenia jego części uzupełniającej – do pełnej kwoty. Pracownik nie jest zobowiązany do zwrotu i rozliczenia zaliczki na poczet wynagrodzenia.

Wypłacenie zaliczki na poczet przyszłego wynagrodzenia należy odpowiednio udokumentować. Pracownik, który chciałby otrzymać część wynagrodzenia wcześniej niż w ustalonym terminie powinien złożyć do pracodawcy wnioski o wypłatę zaliczki na poczet wynagrodzenia. We wniosku należy zawrzeć wysokość kwoty, która ma być wypłacona na poczet zaliczki (istotne jest doprecyzowanie, czy pracownik ma na myśli kwotę netto czy brutto), termin, w którym ma zostać wypłacona oraz powód dla którego pracownik się o nią ubiega. Wniosek o wypłatę części wynagrodzenia na poczet wynagrodzenia przyszłego powinien zostać zaakceptowany przez pracodawcę lub inną osobę upoważnioną do takiej czynności. Taka zgoda jest konieczna, gdyż zaliczka stanowi część wynagrodzenia wypłaconą wcześniej, przed terminem obowiązującym w zakładzie pracy. Jeżeli pracodawca zdecyduje się wypłacić pracownikowi zaliczkę na poczet wynagrodzenia (co jest wyłącznie jego dobrą wolą), to ważne jest, aby pracownik złożył oświadczenia, w którym wyraził zgodę na potrącenie kwoty wypłaconej zaliczki. Dzięki temu pracodawca może uniknąć ewentualnych problemów, ponieważ art. 91 §1 Kodeksu pracy stanowi, że należności inne niż te, które są wymienione w art. 87 §1 i §7 Kodeksu pracy mogą być potrącone z wynagrodzenia tylko wtedy, gdy pracownik wyrazi taką zgodę w formie pisemnej.

Częstotliwość wypłaty zaliczek, czego konsekwencją było wielokrotne wypłacanie całego należnego wynagrodzenia zaliczkowo na rzecz byłego Wójta Gminy budzi zastrzeżenia kontrolujących. Należy zauważyć, że zaliczki na poczet wynagrodzenia należą do sytuacji szczególnych i są związane najczęściej z okolicznościami nagłymi, niespodziewanymi.

Uchwałą nr LIV/464/2018 z dnia 18 lipca 2018 roku Rada Gminy Bełchatów ustaliła wynagrodzenie Wójta Gminy Bełchatów obowiązujące od 1 lipca 2018 roku. Kontrolujący ustalili, iż powyższą uchwałą Rada Gminy dostosowała wysokość wynagrodzenia Wójta Gminy do postanowień wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 ze zm.). Wynagrodzenie za lipiec 2018 roku zostało wypłacone w nowo ustalonej wysokości w dniu 27 lipca 2018 roku (pozostała część wynagrodzenia po potrąceniu wypłaconej w dniu 3 lipca 2018 roku zaliczki na poczet wynagrodzenia).

Stwierdzono, że Wójtowi Gminy wypłacono w dniu 27 listopada 2018 roku ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w łącznym wymiarze 56 dni (448 godzin), tj. za **2016 rok 6 dni (48 godzin), za 2017 rok 26 dni (208 godzin)** oraz za 2018 rok – 24 dni (192 godziny). Powyższe wskazuje na niewykorzystywanie urlopów wypoczynkowych, co stanowi naruszenie art. 161 i 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 917 ze zm.). Zgodnie z treścią art. 161 Kodeksu wynika, że **pracodawca jest obowiązany udzielić pracownikowi urlopu w tym roku kalendarzowym, w którym pracownik uzyskał do niego prawo**. Urlopy powinny być udzielone zgodnie z planem urlopów, plan urlopów ustala pracodawca, biorąc pod uwagę wnioski pracowników i konieczność zapewnienia normalnego toku pracy (art. 163 §1 Kodeksu pracy). Natomiast zgodnie z art. 168 Kodeksu pracy urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z art. 163 **należy pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego**. Prawo do corocznego płatnego urlopu zostało również zagwarantowane w art. 66 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jako prawo

bezwzględnie wynikające z podstawowych zasad prawa pracy. Kontrolujący ustalili, że wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w łącznej kwocie 27.251,84 zł, z czego: **2.919,84 zł dotyczyło roku 2016, 12.652,64 zł dotyczyło roku 2017**, a 11.679,36 zł dotyczyło roku 2018.

Akta kontroli: Kserokopia: pisma Przewodniczącego Rady Gminy Bełchatów Krzysztofa Polaka z dnia 23 listopada 2018 roku w sprawie zlecenie wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy Kamila Ładziaka, ustalenie stawki godzinowej ekwiwalentu dokonane przez Wioletę Piec, listy wypłat oraz kartoteki wynagrodzeń Wójta Gminy Bełchatów za okres styczeń 2017-listopad 2018 strony od numeru 104 do numeru 118.

Konto 234 Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Kontrola wykazała, że w ewidencji księgowej konto 234 zostało podzielone na konta: 234-1 – Zaliczka (...) ¹¹, 225-2 – Zaliczka (...) ¹², 225-3 – Zaliczka (...) ¹³, 225-4 – Zaliczka (...) ¹⁴, 225-5 – Zaliczka (...) ¹⁵, 225-6 – Zaliczka (...) ¹⁶, 234-7 – Zaliczka (...) ¹⁷, 234-8 – Zaliczka (...) ¹⁸, 234-9 Zaliczka (...) ¹⁹, 234-10 (...) ²⁰.

¹¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Saldo na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku na koncie 234 nie występowało.

Konto 240 Pozostałe rozrachunki

Kontrola wykazała, że w ewidencji księgowej konto 240 zostało podzielone na konta: 240-1 – Potrącenie wynagrodzeń, 240-2 – Depozyty, 240-3 – Wpływy z tytułu mylnych wpłat, 240-4 – Przeksięgowanie wydatków i kosztów, 240-5 – Odsetki bankowe, 240-6 – Inne wpływy do wyjaśnienia.

Saldo na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie 240 wynosiło Wn 88,63 zł (wynikało z konta 240-6 Inne wpływy do wyjaśnienia) i Ma 160.984,08 zł (wynikało z konta 240-1 Potrącenie wynagrodzeń w kwocie 55.094.69 zł i 240-2 Depozyty w kwocie 105.889,39).

Saldo na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie 240 wynosiło Wn 0,00 zł i Ma 246.750,71 zł (wynikało z konta 240-1 Potrącenie wynagrodzeń w kwocie 37.3392,81 zł i 240-2 Depozyty w kwocie 209.357,90).

Depozyty ujęte na koncie 240-2 były drugostronnie ujęte na koncie 139: 139-1 oraz 139-2. Obroty konta 139 były zgodne z kontem 240-2.

Kwota depozytów ujęta na koncie 240-2 w kwocie 105.889,39 zł nie była zgodna z saldami poszczególnych rachunków bankowych na dzień 31 grudnia 2017 roku, które zamykały się kwotą 105.883,12 zł, różnica 6,27 zł. Kwota 6,27 zł stanowiła należności konta 245 Wpływy do wyjaśnienia i wynikała z rozliczenia likwidowanego Gminnego Zespołu Obsługi Szkół, a w roku 2018 została przekazana na depozyty.

Kwota depozytów ujęta na koncie 240-2 w kwocie 209.357,90 zł była zgodna z saldami poszczególnych rachunków bankowych na dzień 31 grudnia 2018 roku (konto 139).

Na podstawie zestawień zabezpieczeń należytego wykonania umowy oraz gwarancji dla umów z zakresu zamówień publicznych wniesionych w formie gotówkowej sporządzonych przez Bożenę Wieczorek – Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych obejmujące lata 2012-2018 wynika, że na dzień 31 grudnia 2017 roku zamykały się one kwotą 104. 477,90 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku kwotą 146.669,40 zł.

Zestawienie zabezpieczeń należytego wykonania umowy oraz gwarancji wniesionych w formie gotówkowej dla umów z zakresu zamówień publicznych za okres 2012-2018 sporządzone przez Bożenę Wieczorek – Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych stanowi załącznik nr 25 do protokołu kontroli.

Przekazywanie otrzymanych środków na dotacje celowe do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Na podstawie zestawień sporządzonych przez Elwirę Jędrzejczyk – Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych oraz (...) ²¹ – głównego specjalisty ds.

²⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

świadczeń rodzinnych (GOPS) wynika, że kontrolowana jednostka nierytmicznie przekazywała do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie środki otrzymane w §2060 – dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom, związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiące pomoc państwa w wychowaniu dzieci. Analogiczna sytuacja dotyczyła przekazywania środków związanych z wypłatą zasiłków stałych i okresowych.

Informacje z dnia 5 marca 2019 roku na temat otrzymanych środków w rozdziale 85501 §2060 za 2018 i 2019 rok oraz otrzymanych środków na zasiłki stałe i okresowe w 2019 roku, a także terminach przekazania do GOPS stanowią załącznik nr 26 do protokołu kontroli.

Przykładowe terminy opóźnień wskazano w poniższej tabeli:

Świadczenie wychowawcze „500+”						
Rok i miesiąc	Data wpływu środków do UG I transza	Data wpływu środków do UG II transza	Data wpływu środków w GOPS na świadczenia wypłacane w kasie	Data wpływu środków w GOPS na świadczenia wypłacane na konta	Data wypłaty świadczeń w kasie	Data wypłaty świadczeń na konta
Styczeń 2018	03.01.2018 589.100,00	12.01.2018 20.900,00	15.01.2018 247.000,00, z tego 17.000,00 na świadczenie	26.01.2018 2.000,00 31.01.2018 555.00,00, z tego 550.726,10 na świadczenie	19.01.2018 31.01.2018	29.01.2018 31.01.2018
Luty 2018	02.02.2018 305.000,00	12.02.2018 263.272,00	14.02.2018 288.000,00 z tego 18.000,00 na świadczenie	27.02.2018 600.000,00 z tego 561.196,50 zł na świadczenie	20.02.2018	28.02.2018
Marzec 2018	01.03.2018 284.136,00	12.03.2018 303.749,00	14.03.2018 313.000,00 z tego 16.000,00 na świadczenie	29.03.2018 584.000,00 z tego 556.676,70 na świadczenie	20.03.2018	29.03.2018
Kwiecień 2018	04.04.2018 293.943,00	11.04.2018 287.324,00	13.04.2018 265.000,00 z tego 16.000,00 na świadczenie	27.04.2018 602.000,00 z tego 580.263,50 na świadczenie	20.04.2018	30.04.2018
Maj 2018	02.05.2018 290.634,00	14.05.2018 323.559,00	11.05.2018 265.000,00, z tego 16.500,00 na świadczenie	29.05.2018 564.600,00, z tego 564.387,54 na świadczenie	18.05.2018	30.05.2018
Czerwiec 2018	01.06.2018	12.06.2018	14.06.2018	29.06.2018	20.06.2018	29.06.2018

	307.097,00	272.503,00	260.000,00, z tego 16.500,00 na świadczenie	604.000,00, z tego 565.252,68 na świadczenie		
Styczeń 2019	03.01.2019 536.575,00	16.01.2019 63.426,00	15.01.2019 300.000,00 z tego 12.500,00 na świadczenie	25.01.2019 588.000,00, z tego 554.194,00 na świadczenie	18.01.2019	28.01.2019
Luty 2019	01.02.2019 300.000,00	11.02.2018 255.694,00	07.02.2019 9.100,00, z tego 8.500,00 na świadczenie 14.02.2019 250.000,00, z tego 12.000,00 na świadczenie	26.02.2019 600.000,00, z tego 543.899,30 na świadczenie	20.02.2019	08.02.2018 28.02.2019
Zasiłki stałe i okresowe						
	Wpływ środków do UG		Przekazanie środków do GOPS		Wyplata świadczeń w GOPS	
	Styczeń 2019	Luty 2019	Styczeń 2019	Luty 2019	Styczeń 2019	Luty 2019
Zasiłek stały 85216 §2030	11.01.2019 39.782,00	11.02.2019 32.667,00	24.01.2019 55.000,00, z tego na zasiłek 37.952,96	22.02.2019 65.000,00, z tego na zasiłek 37.366,50	25.01.2019	25.02.2019
Zasiłek okresowy 85214 §2030	11.01.2019 2.000,00	11.02.2019 16.293,00	24.01.2019 55.000,00, z tego na zasiłek 6.292,55	22.02.2019 65.000,00, z tego na zasiłek 10.774,90	25.01.2019	25.02.2019

Powyższe daty otrzymania i przekazywania powyższych środków wskazują na przetrzymywanie ich na koncie organu (Gminy Bełchatów) przez okres ponad 2 tygodni. Należy zauważyć, że odbiorcą środków przekazanych z Urzędu Wojewódzkiego był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie, jako jednostka realizująca zadania własne i zlecone Gminy Bełchatów z zakresu pomocy społecznej. Gmina jest jedynie jednostką pośredniczącą w przekazywaniu powyższych środków i środki finansowe wynikające z otrzymanych dotacji na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej powinien przekazywać niezwłocznie, bez przetrzymywania ich na koncie organu.

Zestawienie akt kontroli stanowi załącznik nr 27 do protokołu kontroli.

VII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 77 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy Bełchatów pod pozycją 1/2019.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Skarbnik Gminy Iwona Pole,
2. Kierownik Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych Elwira Jędrzejczyk
3. Kierownik Referatu Budżetu i Finansów Małgorzata Grzegorek,
4. Kierownik Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych Bożena Wieczorek
5. Zastępca Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych Agnieszka Zawisza
6. Kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej Janusz Janik,
7. Zastępca Kierownika Referatu Budżetu i Finansów Grażyna Wojtkiewicz,
8. inspektor Anna Braun
9. inspektor Sylwia Tokarek
10. inspektor Monika Wojtala
11. inspektor Wioleta Piec
12. pomoc administracyjna (...) ²²

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Zestawienie umów wraz z kwotami rozchodów według stanu na dzień uchwalenia budżetu na 2018 rok tj. na dzień 28 grudnia 2017 roku, wykonania rozchodów za 2018 rok, rozchodów według stanu na dzień 13 marca 2019 roku.*
2. *Zestawienie zmian dokonywanych w ciągu roku w zakresie wydatków w 2017 roku na ochronę środowiska sporządzone przez Kierownika Referatu Budżetu i Finansów Panią Małgorzatę Grzegorek.*
3. *Zestawienie projektów unijnych, które objęte były zaliczkową formą finansowania sporządzone przez Zastępcę Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych Panią Agnieszkę Zawiszę.*
4. *Zestawienie zmian dokonywanych w ciągu roku w zakresie wydatków w 2018 roku na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii sporządzone przez Kierownika Referatu Budżetu i Finansów Panią Małgorzatę Grzegorek.*
5. *Zestawienia sporządzone przez Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych Panią Elwirę Jędrzejczyk dotyczące zwrotów udziałów w podatkach za okres 2016-2018 oraz zwrotów dotacji z lat 2016-2018 wraz z wyciągami bankowymi dotyczącymi zwrotów dotacji za lata 2017-2018.*
6. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Iwony Pole w sprawie podjętych działań w celu spełnienia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych.*
7. *Wyjaśnienie Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych Panią Elwirę Jędrzejczyk z dnia 13 marca 2019 roku w sprawie niezgodności*

²² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- między dochodami wykazanymi w sprawozdaniu RB-NDS za 2018 rok z kontem 901 w kwocie 225.435,38 zł.
8. Wyjaśnienie z dnia 1 marca 2019 roku Kierownika Referatu Obsługi Finansowej Jednostek Organizacyjnych Pani Elwiry Jędrzejczyk w sprawie zwrotu dotacji.
 9. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Bełchatów Iwony Pole z dnia 5 marca 2019 roku w sprawie rozliczania podatku VAT.
 10. Zapytanie inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 6 marca 2018 roku skierowane do Skarbnika Gminy.
 11. Oświadczenie Skarbnika Gminy w dotyczące zobowiązań roku 2018 zaksięgowanych w trakcie trwania czynności kontrolnych.
 12. Oświadczenia Skarbnika Gminy z dnia 12 marca 2019 roku w sprawie udzielania gwarancji i poręczeń oraz zaksięgowania wszystkich faktur dotyczących roku 2018.
 13. Zestawienie umów dotyczących wykupu sieci wod-kan (stan na 31.12.2018r.) sporządzone przez Janusza Janika – Kierownika Referatu Gospodarki Przestrzennej.
 14. Szczegółowe dane dotyczące spłat rat kapitałowych i odsetek od pożyczek i kredytów dokonane w 2018 roku.
 15. Tabela do naliczenia odsetek karnych sporządzona przez Skarbnika Gminy Iwonę Pole.
 16. Wyjaśnienie Elwiry Jędrzejczyk – Kierownika Referatu obsługi Finansowej Jednostek Oświatowych z dnia 11 marca 2018 roku w sprawie księgowania rat kapitałowych zobowiązań.
 17. Wyjaśnienie Grażyny Wojtkiewicz - Z-cy Kierownika Referatu Budżetu i Finansów z dnia 11 marca 2019 roku.
 18. Oświadczenie Anny Braun – inspektora z dnia 12 marca 2019 roku oraz oświadczenie (...) ²³ – pomocy administracyjnej z dnia 12 marca 2019 roku.
 19. Zestawienie zobowiązań ujętych na koncie 201 na dzień 31 grudnia 2017 roku i 2018 roku zawierające dane w zakresie kontrahenta, numeru faktury, kwoty zobowiązania, daty wpływu do jednostki, daty ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, umownego i faktycznego terminu zapłaty.
 20. Wyjaśnienie Elwiry Jędrzejczyk w sprawie opóźnień w zapłacie faktur za energię.
 21. Wyjaśnienie Sylwii Tokarek – inspektora z dnia 12 marca 2019 roku w sprawie błędu w zobowiązaniach wymagalnych.
 22. Informacje dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres styczeń-grudzień 2018 roku zawarte zostały w tabeli.
 23. Zestawienie wskazujące datę wypłaty należnego wynagrodzenia sporządzone przez Monikę Wojtałę – inspektora oraz Wioletę Piec – inspektora.
 24. Wyjaśnienie Wiolety Piec – inspektora w sprawie braku wniosków o zaliczkę.
 25. Zestawienie zabezpieczeń należytego wykonania umowy oraz gwarancji wniesionych w formie gotówkowej dla umów z zakresu zamówień publicznych za okres 2012-2018 sporządzone przez Bożenę Wieczorek – Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych.

²³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

26. Informacje z dnia 5 marca 2019 roku na temat otrzymanych środków w rozdziale 85501 §2060 za 2018 i 2019 rok oraz otrzymanych środków na zasiłki stałe i okresowe w 2019 roku, a także terminach przekazania do GOPS.
27. Zestawienie akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 28 marca 2019 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Bełchatowie.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Małgorzata Łągiewska)

.....
(Iwona Kawnik)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)